داعش

کێیەو مەشروعیەتی لە کام سەرچاوە وەردەگرێت

لا إله إلا الله

الله
رسول
محمد

محەمەد هەریری

داعـــــش

كێیە و مەشـروعیەتی لە کام سـەرچاوە وەردەگرێت

نووسـینی: محەمەد هەریری

2015

• داعش کێیە و مەشروعیەتی لە کام سەرچاوە وەردەگرێت

• نووسـینی : محەمـەد هـەریـری
• کۆکردنەوەو ڕێکخستنی : ئـاری عەبدوڵڵا
• نەخشەسازی : مستەفا فارس فاضـل
• ساڵی چاپی ئەلیکترۆنی: 2015 - چاپ یەکەم - هەولێر

لەبڵاوکراوەکانی دەزگاری ڕاگەیاندنی (ستاندەر)

زنجیرەی کتێب (16)

دەزگای ڕاگەیاندنی ستاندەر

ستاندەر
STANDARD
WWW.SKURD.NET

2015

ماڵپەڕ: www.skurd.net
ئیمەیڵ: info@skurd.net

پێشەكی

دوای دروسـت بـوونی رێكخـراوی داعـش، زاراوەی "داعـش" بـرەوی سەندو بۆتـە رەمزی تونـدوتیژی ئـایینی، داعش و گروپـە هاوشێوەكانی لـە دوو هێز سود وەردەگرن، يەكێكيان هێزو تەكتيكی سەربازی، ئەويتريان بيرو ئايدياى ئـاينی كەيارمەتيدەريانـە بـۆ تونـدوتيژی و تـەقلی بـوونی هاوبيرانيـان لـە هـەموو لايەكی دنيا، ئـەو گروپـە لـە هێزی يەكـەم سود لـە گشت بەرهەمـەكانی مۆدێرنـە وەردەگرێـــت. لــــە (چــــەك و جبەخانــــەو ميــــدياو ئينتــــەرنێت بەتۆرەكۆمەڵايەتيكانيشـەوە). هێـزی دووەم بيـرو روحيـەتی جـەنگاوەری ئـاينی، داعش بـۆ هـەر كـارێكی قێزەونـی پاسـاوێكی شـەرعيشـی بـۆ دەهێنێتـەوە، سـودی لەگشت ئـەو دەقانـە وەرگرتووە، كـە بـرەو بـە پـەلهاوێژو كـردەوە تونـدوتيژيـەكانی دەدات.

لـە ماوەی رابردوو شرۆڤەو شيكاری زۆر لەسەر رێكخراوی داعش كراوە، بـەڵام لـەم كتێبـەدا جيـا لـە لێكدانـەوەی "نظريـة المـؤامرة" بـۆ ئـەو رێكخـراوە، تيشكــخراوەتــە ســەر هێـزی دووەمـی گروپەكـە، بـەكارهێنانی بيـرو روحيـەتی جەنگاوەری ئاينييە، داعشيەت لە كوێی دەقەكانی ئاينی ئيسلام خۆی مەڵاسداوە، كـە ئامـادەيی تێدايـە لەهـەر چركـە سـاتێك سـەرهەڵبدات و هێزێكـی زۆری مرۆيـی دەسـتكەوێت و پەخشـی تونـدوتيژی بكـات. لـەم كتێبـەدا وەڵامـی "داعش كێيـە و مەشروعيەتی لە كام سەرچاوە وەردەگرێت؟" دەداتەوە.

ئەو كتێبە لە دەروازەو حەوت بەش پێكهاتووە. كە كۆكراوەی تەواوی ئـەو زنجيـرە بـاس و كۆمەڵـە وتـارەيـە، كـە مامۆسـتا (محەمـەد هـەريری) لەسـەر بيرۆكـەی تونـدەرەوی ئـاينی نوسيوويەتی. لـەو باسـانەدا مامۆستا بـە بوێريـەوە پەنجەی خستۆتە سەر برينـەكان، هەروەها رێگەی چارەسەريشی بۆ نـەهێشتن و بەرتەسككردنەوەی توندوتيژی ئاينی دەست نيشان كردوە.

لــە دەروازەی ئــەو كتێبــەدا تيشـكخراوەتە ســەر چەنـد باسـێكی جيـاواز بەتايبەتی ئەو توندوتيژيـەی بەرامبـەر بـە ئـافرەت دەكرێت، بـەناوی ئاينـەوە. لـە بەشـی يەكـەم ئيسـلام وەك ئـاينێكی جەنگـاوەر، باسـی پايـەی عيبـادەت لە چـاو

جیهـاد و، ڕوحـی جەنگـاوەری لە قوڕئانـدا کـراوە. بەشـی دووەم باسـی ڕوحـی جەنگـاوەری لە سونـەتدا و، غەزوەی بەنـی قـورەیزە و، ڕوحـی جەنگـاوەری لە لای زانایانی ئومەت کراوە. بەشی سێیەم باسی کـاریگەری ڕوحی جەنگـاوەری ئیسـلام بەسـەر داعشـیەکان و موسڵماندا بەگشـتی، هـەروەها لە کۆی باسـەکەدا دەرەنجامی خراوەتە ڕوو. بەشی چوارەم باسی بە مەرحەلـی ڕوانـین لە بـەشێك لە دەقەکـان و، خوێنـدنـەوەی ئایەتەکـان لە سیاقی گشـتی خۆیـدا و، پێشخسـتنی بەرژەوەنـدی [المصلحة] بەسـەر هەمـوو بەڵگەکـانیتری تەشریع کـراوە. بەشـی پێنجەم تشکخروەتە سەر چارەسەری کێشەکەو کە نەسخی زەمەنی پێویستە.

بەشی شەشەم چەند تەوەرەیەکی جیاواز پێکهاتووە، بەتایبەتی تیشککخراوەتە سەر ئەوەی کە چۆن کورد ڕزگاری دەبێت لە ژێر کاریگەری فۆرمی عەرەبی بۆ ئیسلام و، داعش پەروەردەی باوکانی سەلەفیەتن و، جاشی داعش بە هەزاران جۆخین لە جاشی بەعس ترسناکترە. هەروەها بەشی حەفتەمیش چەند تەوەرەی جیاواز لەخۆدەگرێت، باسی درێژەپێدەرانی داعشیەت کێن، بۆ دروست دەبن و، ترسی دینداری منداڵەکانمان، داعش و بەعس لەیەك سەرچاوە دەرکەوتوون، لە شەڕی داعشدا ئەگەر کوردستان سێکیولارو دیموکرات نەبا؛ هەڵوێستی خۆرئاوا چۆن دەبوو، تەکفیری و سەربڕەکان باسی ئیغتیالات دەکەن لەلای موعتەزیلە، ئایە خۆشەویستی ئیبن تەیمیە لەدینە، ئیسلام تەنها بتی عیبادەتی شکاندوە نەك پەیکەری میللەتان دەکرێت.

ئـاری عەبدوڵڵا

دەروازە

داعشيەكان كافرن بە خوا چونكە كافرن بە سورەتی ئادەميزاد

هەرچەندە پێموایە ئەو پۆلێن كردنە بۆ كافر و بڕوادار لە دنیای نوێ و هاوچەرخدا زۆر بەرتەسك بۆتەوە، ئەمڕۆ وڵاتانی پێشكەوتوو لەسەر بنچینەی هاوڵاتی بوون مامەڵە لەگەڵ هاوڵاتیانی خۆیان دەكەن، نەك وەك كافر و موسڵمان و مەسیحی ویەزیدی وجولەكە و هتد. بەڵام خەڵكی گشتی موسڵمانی كورد زۆر تووشی ڕاتەكان دێت، كاتێك لە میدیاكان لە هەندێ كەسایەتی ئایینی وحزبی دەپرسن: ئایە داعش موسڵمانن یان كافر؟! كاتێ هەندێكیان لەبەر هەوای پەنهانیان لەگەڵ داعش دەڵێن: موسڵمانن بەس هەندێك هەڵەیان هەیە!! هەندێك هەڵە یانی كوشتنی هەزاران خەڵك، و سەربڕینی هەزاران كەس، و ماڵوێرانكردنی هەزاران كەس، و بێ مێردكردنی هەزاران ئافرەت، جەرگ سوتاندنی هەزاران دایك، وبێ باوك ودایک كردنی هەزاران منداڵ، ودەستبڕین وڕەجم كردنی سەدان ، بە كۆیلەكردنی هەزاران، وهەتا كۆتایی كارەساتەكانیان دەرهەق بە ئادەمیزاد.

خەڵكی دینداری ئاسایی ناهەق نییە توشی ئەو شۆكە دەبێت، چونكە ئەوان ئەوان خودایان لا هێندە گەورە و بە بەزەیی و پاكە قەت بە عەقڵیان تێناپەڕێت ئەو درندە بێ بەزەیی و بێ ڕەوشت وبێ بەهایانە ئیمانداربن وهێشتا لە چوارچێوەی ئینتیمای خوادابن. ئەمڕۆ حزبە موحتەرەمەكانی دنیا كە ئەندامێكیان لە ئاساییترین ئەندامدا تا دەگاتە سەرۆك وەزیران نەك مرۆڤێك بكوژێت، بەڵكو گەندەڵیەكی ئابرووبەری لێ ئاشكرا ببێت، حزبەكە یەكسەر

خۆی لەو ئەندامە بەری دەکات، وداوای لێدەکەن بە زووترین کات دەست لە کارەکەی و ئەندامێتیەکەی بکێشێتەوە! ماقوڵە خوای گەورە، هەزاران کەسی بێباوەڕ و مولحیدی موسالیم و مرۆڤ دۆست وبەخشندە بیبەش دەکات لە شەرەفی ئەندام بوون، کە مێروولەکیان لە ئاودا نەکردوە، کەچی سەرەرای کارەساتەکانیان، ئەو دڕندانەی داعش و داعشیەکان کە تێنوون بە خوێنی مرۆڤ، هێستا شەرەفی ئەندام بوون یان لێ نەسێنێتەوە؟! من کە مرۆڤم برام ببێتە داعش تەبەرای لێدەکەم، ئەی خوای کارزانا و باڵادەست کە هێندە هەستیار و پرە لە جوانی و دادپەروەری ماقوڵە شەرمی بەو دڕندانە نایەت کە خەریکە وێنەی ئایین و خودی خواش بۆ تێکڕای بەشەریەت دەشێوێنن و ڕەش دەکەن.

ئەگەر بەپێی دەقی قورئان، خوا فریشتەیەکی نزیك وڕێزداری لە ڕەحمەتی بی سنووری خۆی بیبەش کرد، وکردی بە ئەهریمەن یان شەیتان لەبەر ئەوەی سەری ڕێزو نەوازشی بۆ ئەو ئادەمیزادەی موستەهەقی ئەو ڕیزە دانەنواند، هەرچەندە دەبێ بزانین ئەو کاتە ئەو مرۆڤە هێشتا دینیشی نەبوو ئەهلی فیترەت بوو، ئەی دەبێت ئەوەی سووکایەتی بەو مرۆڤەبێت بکات و شەو و ڕۆژ خوێنی بڕژێنێت و سەربببڕێت وياری تۆپی پێ بە کەللە سەری براوی مرۆڤ بکات، مناڵی بچوکی فێری سەربڕین بکات و منداڵی حەوت مانگەی فێری شەق هەڵدان بکات لە کەللە سەری مرۆڤ، دەبێت حوکمی خوا چی بێت دەرهەق.

بەڕای من وەك چۆن کوفر بە خوا هەیە ، هەرواش کوفر بە ئادەمیزاد هەیە، کوفر بە خوا بریتیە لە باوەڕ نەبوون بە زاتێکی باڵا و بەدیهێنەر ودروستکەری ئەرز وئاسمان، بنچینەکانی کوفر بەخوا هەزاران کتێبی لەسەر نوسراوە و کەم مێرد منداڵ و هەرزەکار و گەنج وپیر هەن نەزانن چیە، چونکە

شەو ورۆژ لەسەر مینبەرەکان و میدیاکان دووبارە دەکرێنەوە و لە واقیعیشدا پیادە دەکرێت.

بەڵام کوفر بە مرۆڤ، بەداخەوە هیچ لە زانایانی ئەو دینەی ئیسلام نە پەیان پێی بردوە، و نە باسیان کردووە وەک کوفر بە خوا ونەهاتوون مەرجەکانی دیاری بکەن! کوفر بە مرۆڤ بریتیە لە داماڵینی مرۆڤ لە قەداسەتی مرۆیی و لە مرۆڤ بوون و سوک سەیرکردنی و قەڵاچۆکردنی و خوێن ڕێشتنی بە هەر پاساوێك، جا پاساوی لە پێناو خوا بێت یان دین یان مەزهەب یان ئایدیۆلۆژیا ویان بە پاڵنەری ڕەگەزپەرستی وجیاکاری وراسیزمی.

کوفر بە خوا یان باوەڕ نەهێنان بەخوا زۆر ئەنجامی مەترسیداری لێ ناکەوێتەوە، ئەگەر نەگاتە کوفر بە ئینسان، چونکە وەك لە حەدیسێکی مسلم دا هاتوە، پێغەمبەر محەمەد [د،خ] دەفەرموێت: [ئەی بەندەکانم، ئێوە ناتوانن زیان بەمن بگەیەنن، وناتوانن سوودیشم پێ بگەیەنن، بەندەکانم ئەگەر یەکەم و دواهەمینتان و مرۆڤ و جنۆکەتان وەك دڵی بەتەقواترین کەستان بوو ، هیچ لە مولکی من زیاد ناکات، بەندەکانم ئەگەر یەکەم و دواهەمینتان و مرۆڤ و جنۆکەتان وەك دڵی بەدکارترین کەستان بوو ، هیچ لە مولکی من کەم ناکات] کەوابوو نە بە باوەڕ و نە بە کوفر وبێ باوەڕی هیچ زیان وسوود بە خوا ناگات، بەڵام کوفر بە مرۆڤ ئاکامەکەی زۆر ترسناکە، چونکە مرۆڤ خوا نییە بە هەر هەڵوێستێك زیان وسوودی پێ نەگات! هەر بۆیە لە قورئاندا لە ئایەتێکدا کە لوتکەی ئیمانی خواییە بە ئادەمیزاد، وگەورەترین ئاگادارکردنەوەیە بۆ ئەوانەی کوفر بە ئادەمیزاد دەکەن، کوشتنی کەسێك [هەر کەسێك بەبێ ڕەچاوکردنی دینی و رەگەزی و رەنگی] بێ ئەوەی کەسی کوشتبێت، یان هەر بۆ بەدکاری کردن

لە زەویدا، بە کوشتنی هەموو مرۆڤایەتی دەزانێت، زیندووکردنەوەشی بە زیندووکردنەوەی هەموو مرۆڤایەتی دەزانێت.

﴿ مِنْ أَجْلِ ذَٰلِكَ كَتَبْنَا عَلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنَّهُ مَن قَتَلَ نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ النَّاسَ جَمِيعًا وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّمَا أَحْيَا النَّاسَ جَمِيعًا وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُنَا بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ إِنَّ كَثِيرًا مِّنْهُم بَعْدَ ذَٰلِكَ فِي الْأَرْضِ لَمُسْرِفُونَ﴾
(المائدة: ٣٢)

لە ئایەتێکی تردا دەفەرموێت: : **﴿وَمَن يَقْتُلْ مُؤْمِنًا مُّتَعَمِّدًا فَجَزَآؤُهُ جَهَنَّمُ خَالِدًا فِيهَا وَغَضِبَ اللّهُ عَلَيْهِ وَلَعَنَهُ وَأَعَدَّ لَهُ عَذَابًا عَظِيمًا﴾** ئەوەی ئیماندارێك بکوژێت بە ئەنقەست، سزاکەی دۆزەخە بۆ هەتا هەتایی، وبەر تورەیی خواش دەکەوێت، نەفرەت لێ دەکات و ئەشکەنجەیەکی سەختیشی بۆ ئامادە کردوە[

لە حەدیسیش ئەو مانایە هاتووە، هەرچەندە تایبەتی دەکات بە کوشتنی مرۆڤێکی موسڵمان! هەردەم مرۆڤ هەست بەو جیاوازیە وتەعالیەی قورئان دەکات بەسەر حەدیسدا، کە زیاتر لۆکالی ترن، وەك قورئان جیهانی نین. لە حەدیسێکی مرفوعدا، کاتێ کەسێك دەکوژرێت لە مەدینەدا، پێغەمبەر [د،خ] سەر دەکەوێتە سەر مینبەر، وگووتی: سێ جار پرسی: دەزان کێ ئەو کەسەی کوشتوە؟ گووتیان بەخوا بکوژەکەی نازانین کێیە، پێغەمبەر [د،خ] گووتی: بەو خوایە گیانی منی بە دەستە، ئەگەر خەڵکی زەوی و ئاسمان کۆببنەوە لەسەر کوشتنی ئیماندارێك [لە هەندێ ڕیوایاتدا پیاوێکی موسڵمان] وپێی ڕازیبوون، خودا هەموویان دەخاتە دۆزەخەوە".

عن أبي سعيد الخدري رضي الله عنه قال : قتل قتيل على عهد النبي صلى الله عليه وآله وسلم بالمدينة ، فصعد المنبر خطيبا ، فقال : " ما تدرون من قتل هذا القتيل بين أظهركم ؟ ثلاثا ، قالوا : والله ما علمنا له قاتلا ، فقال صلى الله عليه وآله وسلم : " والذي نفسي بيده ، لو اجتمع على قتل مؤمن أهل السماء وأهل الأرض ، ورضوا به ، لأدخلهم الله جميعا جهنم ،..." ئەوەش هەرباشە ئەگەر پەیڕەوی لێ بکرێت، خۆ موسڵمان زیاتر موسڵمان دەکوژێت تا ناموسڵمانان. ئەگەر بەڕاستی هەموو ئایەتەکانی قورئان وەك یەك کاریگەریان هەبا لەسەر موسڵمانان، ئەو دوو ئایەتەی کە کوشتنی مرۆڤ بە گەورەترین تاوان لە قەڵەم داوە، دەبوایە کۆمەڵگایە ئیسلامیەکان خالی با لە کوشتن وبڕین لەسەر پوچترین هۆ؟! موسڵمان ئەوەندەی موراعاتی ئایەتی خواردنی گۆشتی بەراز دەکات، یان خواردنەوەی مەی دەکات، یان قەدەغەکردنی ڕیبا و سوو دەکات، ئەگەر نیو هێندەش موراعاتی ئەو ئایەتانەی کردبا ئێستا کوشتنی موسڵمانێك هێندە گرنگ دەبوو وەك سەردێر باس دەکرا لە میدیاکان! نەك هەتا بە کۆمەڵ کوشتنەکانی هەرا نەنێتەوە.

بەو ئایەت وحەدیسە کار کرابا زۆر لەو کوشت وکوشتارە و زۆر لەو کوفر بە مرۆڤە لاوازتر دەبوو.

زۆر ساویلکەییە لە کەسانێکی مەشرەب سەلەفی بپرسیت ئایە داعش موسڵمانن یان کافر؟ چونکە قەواعیدی تەکفیری ئیسلامی بە گشتی وسەلەفی بە تایبەتی وا داڕێژراوە دەشێت گەورەترین کوفر بە مرۆڤ بکەیت، ئەنفال بکەیت و کیمیا بارانیش بکەیت هێشتا بەینیشت لەگەڵ خوادا خۆش و چاك بێت! و دەیان زانا و نەزانی سەلەفی وئیخوانی و کەسانی تریش پێیان وا بێت ئەهلی ئیمانە و ئەهلی بەهەشتە مادامەکێ دووا وتەی لا اله الا الله بووە! گرنگ

نییە لای ئەوانە صدام دوو ملیۆن قوربانی مرۆڤی هەبێت، یانی پلەی كوفری بە ئادەمیزاد هەموو سنورێكی تێپەڕاندبێت، گرنگ ئەوەیە ئیمانی بە خوا هەبووە و قورئانی چاپ كردوە، وحەملەی ئیمانی كردوە، و كوشتاری كوردی بەناوی سورەتی ئەنفال كردوە وسوپا ومەعەسكەرەكانی هەمووی بەناوی سەحابەی وەک خالید و قەعقاع و موسەنا و فاروق كردوە! ئەوە بۆ كەسێكی كە حوكمی ئیسلامیشی دانەمەزراندبوو، كەوابوو چۆن مەحكومی ئەو قەواعیدە سەقەتانەی تەكفیر دەتوانن داعش تەكفیر بكەن، كە دەیان وەهم و ئاواتی خەیاڵی وەك خیلافەت وتەتبیقی شەریعە و ڕەجم و دەستبڕین وحسبە و ڕیش و نیقابی سەپاند بێت؟!

هەر لەبەر ئەو هۆیەشە لە مێژوو چەندین ملهوڕ كە بە سەدان هەزار كەسیان كوشتوە، وبەڵكو خانەوادە وهاوەڵەكانی پێغەمبەریشیان كوشتووە كەچی تا ئێستا ئەوپەڕی ڕیزیان لێدەگیرێت گرنگ ئەوەیە ئیماندار بوونە یاڵلای دەكرد نیوەی ئومەتیان قەڵاچۆ دەكرد!

لوتكەی كوفری كرداری بە ئادەمیزاد لە قاعیدە وداعش بەرجەستە بوو، هەرچەندە داعشیش تەنها جێبەجێكاری ئاڕاستەیەكی دیاری ناو ئیسلامن. لە نیشانەكانی، ئەوانە وادەزانن ئیمان بەخوا زۆر گرنگترە لە ئیمان بە ئینسان، هەموو مرۆڤایەتی خوێنی بڕژێت چاكترە لەوەی ئەو خوایەی كە زادەی بیروبۆچوونی نادروستی خۆیەتی بڕەنجێت، وەك مەلا عەبدولسەمەدی هەولێری سەلەفی گووتەنی: " موسڵمان پێویستە قونبەلەی زەری هەبێت، هەموو عالەمیش لەناو ببات بەس في سەبیلی ئەوەی لا اله الا الله محمدا رسول الله سەر بكەوی"!! ئەوە كوفرە بە ئادەمیزاد، و كوفریشە بەخوا، نەک لەبەر كوفری

به ئادەمیزاد، بەڵکو لەبەر وێناکردنی خوا وەك درندەیەکی تینوو به خوێنی ئادەمیزاد له پێناو باوەڕهێنان بەو!

ئەوه کوفر به مرۆڤه کاتێك ئیبن تەیمیه کوشتنی موسڵمانێك حەڵاڵ دەکات پاش ئەوەی تەکفیری دەکات لەبەر ئەوەی نیەتی نوێژ به دەنگ دەربڕین دەهێنێت! " الجهر بلفظ النية ليس مشروعا عند أحد من علماء المسلمين ولا فعله رسول الله صلى الله عليه وسلم ولا فعله أحد من خلفائه وأصحابه وسلف الأمة وأئمتها ومن ادعى أن ذلك دين الله وأنه واجب فإنه يجب تعريفه الشريعة واستتابته من هذا القول فإن أصر على ذلك قتل "..مجموع الفتاوى(ج5 ص153)

یان کاتێك ئیبن تەیمیه کوشتنی موسڵمانێك حەڵاڵ دەکات پاش ئەوەی تەکفیری دەکات چونکه مار ودوپشك دەخوات! " **الحمد لله أكل الخبائث وأكل الحيات والعقارب حرام بإجماع المسلمين . فمن أكلها مستحلا لذلك فإنه يستتاب فإن تاب وإلا قتل "..مجموع الفتاوى**..(3/ 51)

یان کاتێك کوشتنی موسڵمانێك حەڵاڵ دەکات پاش ئەوەی تەکفیری دەکات لەبەر دواکەوتن له نوێژ! " **ولا للمستأجر أن يمنع الأجير من الصلاة في وقتها . ومن أخرها لصناعة أو صيد أو خدمة أستاذ أو غير ذلك حتى تغيب الشمس وجبت عقوبته ، بل يجب قتله عند جمهور العلماء بعد أن يستتاب** "..مجموع الفتاوى..(5/ 80)

کوشتنی مرۆڤ بەو هۆکاره سادانه بەڵگەیه لەسەر کوفر به ئادەمیزاد ئەگەر خاوەنەکەشی خۆی پێ شێخی ئیسلام بێت.

ئەوەش كوفرە بە ئادەميزاد كاتێك تۆ هەموو ئايەتەكانى مسۆگەركردنى ئازادى بيروباوەڕ لە قورئاندا دەكوژێنيتەوە بە بيانووى ئايەتى شمشێر، بۆ ئەوەى سەرى مرۆڤەكان بە ئاسانى پەل بدەيت.

بەڕاى من لينكيكى پتەو هەيە لە نێوان كوفر بە خوا و كوفر بە ئادەميزاد، هەر كوفرێك بە ئادەميزاد ڕاستەوخۆ و بەشێوەيەكى تۆماتيكى دەتخاتە خانەى كوفر بە خوا. ئەگەر كوفر بە ئايەتێكى وەك [قل هو الله احد] بە كوفر حسێب بێت، ئەوە كوفر بە ئادەميزاد، و سورەتى [الانسان] سەرەڕاى ئەو هەموو ترسناكيەى كە لێى دەكەوێتەوە، يانى كوفر كردنە بە هەرە گەورەترين ئايەتى خوا كە ئادەميزادە و سورەتێكى بەناو كردوە! بەڵێ مرۆڤ گەورەترين ئايەتى خوايە، وەك چۆن ڕەنگ و ڕەگەز و زمانيشى ئايەتێكە لە ئايەتەكانى، كەوابوو دەبێت ئايەتى مرۆڤ، يان ئادەميزاد وەك ئايەتێكى هەرە مەزنى خودا [لقد كرمنا بني آدم] دەبێت بخرێتە سەر ئەو ئايەتانەى تر كە ئەگەر بڕوات پێى نەبێت پێى كافر بيت. بۆيە لاى من داعش كافرن بەخوا، چونكە كافرن بە مەزنترين ئايەتى خوا كە مرۆڤە.

لە پێناو ئاسايشى جيهان مرۆڤى كافر بەخوا و باوەڕدار بە ئينسان زۆر پێويستتر و چاكتر وگەورەتر وپيرۆزترە لەو مرۆڤەى باوەڕدارە بەخوا، بەڵام كافرە بە ئينسان، بەقەد گەورەيى خودا، مرۆڤى لا بچووكە.

چەند نمونەیەك لە وتاری داعشیەکان: نامیلکەی چۆنیەتی ڕەفتارکردن لەگەڵ کەنیزەکانی داعش

بەپێی ڕۆژنامەی ئیندیپێندت لە ٢٠١٤/١٢/١٠، داعش لەو مانگەی ٣ دیسەمبەری ٢٠١٤ نامیلکەیەکی دەرکردوە بە ناونیشانی: (سؤال و جواب في السبي و الرقاب)، کە لە دیوان البحوث و الافتاء لە محرم ١٤٣٦ ھ، دەرچووە، هەرچەندە مێژووەکە دەکاتە نۆڤەمبەری ٢٠١٤، ئەوە کێشە نیە، ئەو نامیلکە یە گرنگە دەرچوە بۆ ڕێگا نیشاندانی داعشیەکان و چۆنیەتی رەفتارکردنی سێکسی بە پلە یەك لەگەڵ کەنیزە دیلەکان!

نامیلکەکە لە ٣٢ پرسیار پێك هاتووە لە لایەن [زانایانی] سەلەفیەتی داعش دەرچووە، وهەموو پرسیارەکانیش بە پێی ئایەت وحەدیس و فەهمی سەلەفی سالْح وەڵام دەدرێتەوە، ئەوە چەند نمونەیەکە لە پرسیار و وەڵامەکان، لەگەڵ کورتە کۆمێنتێکی خۆم:

پ ١: سەبی [دیلی کەنیزەک] چیە؟

و: ئەو ئافرەتانەیە موسڵمانان بە دیلیان دەبەن لە ئەهلی جەنگ. [یەزیدیە قوڕبەسەرەکان ئەهلی جەنگ بوون، یان ئێوەی درندە لەناکاو بەسەریانتان دا دا؟!]

پ ٢: چی کەنیزەک حەڵال دەکات؟

و: کافر بوونیان حەڵال یان دەکات، ئەو ئافرەتە کافرانە دەبنە حەڵالمان، پاش دابەشکردنی ئیمام، وپاش گرتنیان وهێنانیان بۆ ناو دار الاسلام! [ئەی بۆ موسڵمان بوونیان ئازادیان ناکات؟!]

پ٣: ئایە سەبیکردنی [بە کۆیلەگرتنی] هەموو ئافرەتە کافرەکان جائیزە؟

و: هيچ ناكۆكيەك يە لە نێوان زانايان لەسەر ڕەوايەتی سەبيكردنی [بە كۆيلەگرتنی] هەموو ئافرەتە كافرەكان، كوفری ڕەسەن وەك كيتابيەكان [مەسيحی و جولەكە] و وەسەنی [بێ دينەكان] ، بەڵام ناكۆكيان هەيە لەسەر سەبيكردنی ئافرەتی هەڵگەڕاوە، جمهور دەڵێن جائيز نيە، و بەڵام هەندێ ئەهلی عيلم سەبيكردنی ئافرەتی هەڵگەڕاوەيان جائيزيان كردوە، ئێمە رای جمهورمان لا پەسندە، خواش باشتر دەزانێت [ياعيني، بەڵام سوپای وەهابی بەدەوی ئافرەتی موسڵمانەكانی لادێكانی دەوروبەری خۆشيان بە كۆيلە دەگرت]!

پ٤: جائیزە سێکس کردن لەگەڵ کەنیزەك؟

بەڵێ جائيزە، خودا دەفەرموێت: (والذين هم لفروجهم حافظون، إلا على أزواجهم أو ما ملكت أيمانهم فإنهم غير ملومين ، فمن ابتغى وراء ذلك فأولئك هم العادون (سورة المؤمنون، [ما ملكت أيمانهم] يانی كەنيزەك! [بەڵێ دەزانين يا شێخ بەو مانايە دێت!]

پ٦: ئایە فرۆشتنی کەنیزەك جائیزە؟

و: جائيزە فرۆشتنی و كڕينی و بە دياری دانی كەنيزەك وسەبايا، چونكە ئەوان مولكی ڕووتن، دەتوانيت مامەڵەی پيبكەيت بەبێ مەفسەدە و زيان پێ گەياندن!! [زيان لەوە زياتر دەبێت چی بێت، مرۆڤ بكەيتە مولكی ڕووت وڕەهای خۆت وەك تەسبيحێك بيكڕی وبيفرۆشی وبەدياريش بيبەخشی].

پ١٣: جائیزە لەگەڵ کەنیزەکیك بخەویت کە بالق نەبووبێت؟

و: سیکس کردن لەگەڵ کەنیزەکی نابالغ جائیزە ئەگەر گونجاو بوو بۆ سەرجێ [چۆن گونجاو بوو مەولانا؟!] ئەگەر ناگونجاو بوو، دەشێت چێژی لی وەرگریت جگە لە سێکس کردن!! [قوربەسەر منالانی ژێردەستیان! ئەوە چ نامرۆییەک وگەوادیەکە بەناوی دین؟! گوو بە شەرەفی خۆتان و ئەو فیقهە و ئەو فەقیهانەشی کە شتی وا لە مێشکی گواویان دەرچووە!!!]

پ٢٠: حوکمی کەنیزەکی ڕاکردوو لە سەرداری چیە؟

و: ڕاکردنی کۆیلەی پیاو و کەنیزەکی ئافرەت لە گوناهە گەورەکانە یانی کەبائیرە [چاوی منی، گوناهە ڕاشبکات؟!] لە منصوری کوڕی عبدالرحمن ەوە لە الشعبي لە جریرەوە گوێی لێبوە دەڵێت: هەر بەندەیەك رایکرد لە خاوەنەکانی ، ئەوە کافر دەبێت تا دەگەڕێتەوە!! [ئەی ئەگەر کافر نەبوو، کوفرەکەی دوجا وسێجا دەبێت؟! کە کافر بوو کەبائیر چیە؟! ئەگەریش کافر نەبێت بۆ کراوەتە کۆیلە؟! ئەو حەدیسە هاتوە بۆ جەختکردنەوە لەسەر کۆیلایەتی و پاراستنی مافی کۆیلەداران، دەشڵێن ئیسلام هاتوە خەڵك دەربهێنێت لە عیبادەتی عیباد بۆ عیبادەتی خوا؟]

پ٣٢: ئایە مەرجە بۆ ئازادکردنی کەفارەت، ئەو کەنیزەکە ئیماندار بێت؟

و: فەقیهەکان یەك ڕان لەسەر ئەوەی کەفارەتی کوشتن دەبێت کەنیزەکە ئیماندار بێت، ناکۆکن لە کەفارەتی سوێند خواردن و ظهار و جیماع لە ڕۆژی ڕەمەزان، جمهور پێیانوایە ئەو ئازادکردنە بەهیچ ناچی بۆ کەفارەت، تەنها ئەگەر ئەو ملەی ئازاد دەکرێت ئیماندار بێت، حەنەفیەکان پێیانوایە وەك کەفارەت

شیاوە ئەگەر ئەو ملە ئیمانداریش نەبێت تەنها لە کەفارەتی کوشتن نەبێت، دیارترین وبەسندترینی ئەو دوو قەولە، قەولی جمهورە!

ئەوە کورتەیەک بوو لە زانستێکی نیمچە ونکراو لە بابەکانی فیقهی هاوچەرخ [هەی خوا ئێوە و ئەو زانستەش وون کات] خواش زاناتر وداناترە.

خۆزگە هەموو موسڵمانێك بە ڕاشکاوانە و بێ پێچ وپەنا دەیگووت: توخوا شەرم لە ختان ناکەنەوە ئەو پۆخلەواتانە لەناو دینتان دابێت؟!! من بەش بە حاڵی خۆم شەرمم پێ دێتەوە، و بەهیچ شێوەیەکیش ئەو نامرۆییەم قبوڵ نییە بە ناوی خوا و دین، پێموایە ئەو دەقانە گوزارش لە قۆناغێکی مێژوویی دەکات و بەسەرچوو، خوا ئەوانە بکوژیت کە هەوڵی زیندووکردنەوەی دەدەن، ئەوە ڕای منە، ئێوەش کەیفی خۆتانە.

جیهاد - ئەنتیبایوتیکی بەکتریای هەڵگەڕاوەکانە

لە وتارێکیتردا بە ناوی [جیهاد - ئەنتیبایوتیکی (دژەزیندەی) بەکتریای هەڵگەڕاوەکانە] الجهاد - المضاد الحيوي لجرثومة المرتدين، لە نوسینی صلاح ابي محمد، لەو بابەتە داعشیەدا ئومەتی ئیسلام هەمووی بە نەخۆش وەسف دەکات کە تەنها چارەسەریان جیهادە بۆ لەناوبردنی هەڵگەڕاوەکان، جا ئومەت بەنەزەری داعشیەکان هەمووی هەڵگەڕاوەیە.

خۆشی ئەو وتارە لەوەدایە کە ئیبن تەیمیە وەك چۆن سەرچاوەی ئیلهامی زۆربەی کارە وەحشی وتوندڕەوەکانیانە، ناوی دەنێت بە نوێکەرەوەی پزیشکی [مجدد الطب] و گەورە پزیشکی ئیسلام، کە کاتی خۆی ئەو دەرمانەی وەسفکردوە بۆ ئومەت: "هەر تایفەیەك پابەندی نەکرد بە شەرعێك لە شەریعەتە دیار و لەسەر ڕێکەوتوەکانی ئیسلام، پێویستە شەڕیان لە دژدا بکرێت تا پابەند دەبن پێی... شەڕکردن لەگەڵیان واجیبە هەتا دین هەمووی بۆ خوا دەبێت، وفیتنە هەڵدەگیرێت، هەرکاتێك دین بۆ غەیری خودا بوو شەڕکردن ئەرکە" مجموع الفتاوي: ٥٠١/٢٨. ئینجا دەڵێت: " ئەو دکتۆرە موجاهیدە [مەبەستی ئیبن تەیمیە]! لە کتێبی پێشوودا مجموع الفتاوي: ٣٥٥/٢٨ ، کە بەڕاستی ئینسیکلۆپیدیایەکی چارەسەری دەگمەنە، هەموو بەکتریای زەوی ڕقیان لێیەتی ! دەڵێت: خودا ڕێگای داوە بە کوشتنی بڕێك لە خەڵك هێندەی کە پێویستە بۆ باشی و سوودی خەڵك، وەك خودا دەفەرموێت: [والفتنة اكبر من القتل] واتە کوشتن هەرچەند خراپ وفەسادە، بەڵام فیتنەی شەڕ و خراپە و فەسادی کافران لەو گەورەترە" ٥٨٠ بەو شێوەیە ئاشکرایە بانگەوازی کوشتن وبڕین دەکات لەسەر دەستی ئیبن تەیمیە، کە نەك دکتۆر نیە، بەڵکو گەورەترین نەخۆشی مێژووی ئیسلامە، و لە خوێن و شەڕ و حیقد و کەراهیەت

زیاتر هیچی پێ نیە بۆ جیهانی ئیسلام، تەنها لای ئەوانەی پەتای ئەویان گرتوە بۆتە دکتۆر. - سەربڕینی خەڵك لە وتارێك بەناوی [بل لكم في الحرق سلف] لە نوسینی حسین بن محمود، هەر لە دەستپێکیدا دەڵێت: الحمد لله القائل في كتابه: **{إِذْ يُوحِي رَبُّكَ إِلَى الْمَلَائِكَةِ أَنِّي مَعَكُمْ فَثَبِّتُوا الَّذِينَ آمَنُوا سَأُلْقِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ فَاضْرِبُوا فَوْقَ الأَعْنَاقِ وَاضْرِبُوا مِنْهُمْ كُلَّ بَنَانٍ}** [الأنفال: 12].

ثم الصلاة والسلام على المبعوث بالحسام المفتخر من بين الأنام بقوله: (أعطيت خمسا لم يعطهن أحد قبلي: نصرت بالرعب مسيرة شهر...) [متفق عليه]. (12) ئەی محمد(صلی الله علیه وسلم) یادی ئەوە بکەرەوە کاتێک پەروەردگارت وەحی و نیگای دەکرد بۆ فریشتەکان کە: بەڕاستی من یارو یاوەرتانم، کەوابوو ئێوەش دڵی ئیمانداران پابەندو دامەزراو بکەن، لەمەودوا منیش ترس و بیم دەخەمە دڵی ئەوانەی کە بێ باوەڕ بوون، دە ئێوەش لە سەرووی گەردنی ناپاکان بدەن و دەست بوەشێنن لە هەموو سەرپەنجەکانیان (تا کافرەکان شمشێریان پێ نەگیرێت).. ببینە هەر لە دەستپێکەوە ئایەتێکی هێناوە بۆ سەلماندنی مەشروعیەتی سەربڕین [دە ئێوەش لە سەرووی گەردنی ناپاکان بدەن و دەست بوەشێنن لە هەموو سەرپەنجەکانیان] دوایی درود وسلاو بۆ گیانی نێردراو بە شمشێری ستایشکراو کە دەڵێت: پێنج شتم پێدراوە کە پیشتر بە کەس نەدراوە: لەوانە سەرکەوتنم بۆ بڕیاردراوە لە دووری یەک مانگە رێ.. ئەوەش ئیلهامێکی ترە وەریدەگرن بۆ ترس نانەوە لە دووری یەک مانگە ڕێ، مانگەڕێی چی بە سایەی تەکنۆلۆژیا و ئینتەرنێت و فەیسبوک وتویتەر کە کەوتۆتە دەستی ئەو وەحش ودرندانە، ترس و دزێوی خۆیان و ئیسلام و موسڵمانیان خستۆتەوە بۆ هەموو سوچێکی جیهان.

هەروەها لە وتارێکی تر بە ناوی:[دڵخۆشکردنی پیاوچاکەکان بە زیندووکردنەوەی سونەتی سەربڕینی کافرەکان!] إسعاد الأخيار في إحياء سنة نحر الكفار، لە نوسینی أبو البراء النجدي، ببینە مرۆڤ کە نەخۆش بوو چۆن لەجیاتی مێشك، پیسایی لە کەللەی دەبێت، ئەخر سەربڕینی ئاژەڵ بە زۆربەی مرۆڤی سەرزەوی ناکرێت و بینینی بەرگەی ناگیرێت، کەچی ئەو فاشیستە سەلەفیە دەیەوێت دڵی پیاوچاکان بە زیندوکردنەوەی سونەتی سەربڕینی مرۆڤ خۆش بکات!! ئەوەی دڵی پێ خۆش دەبێت، تەنها سەلەفیە داعشی و فشیستەکانی وەك خۆیەتی، ئەوەی یەك زەرە مرۆڤایەتی لە دڵیدا هەبێت بێگومان قێزی لەو کارە بۆگەنە دەبێتەوە. هەر لەسەرەتادا بەڵگە بە قورئان وتەفسیر دەهێنیتەوە ودەڵێت: قال تعالى: {**فإذا لقيتم الذين كفروا فضرب الرقاب حتى إذا أثخنتموهم فشدوا الوثاق**} [سورة محمد:4]. [جا کاتێک گەیشتن بەوانەی بێ باوەڕ بوون، بێنە دەست لێیان و لەگەردنیان بدەن، تا کاتێک کوشتاری زۆریان لێ دەکەن، ئینجا کەهێزیان نەما، بەدیل بیانگرن بەتوندی باڵبەستیان بکەن]

القرطبي دەڵێت:" قورئان نەیگوتوە بیانکوژن چونکە لە گوزارشی لەگەردنیان بدەن، زبری وتوندوتیژیەکی زۆری تێدایە کە لە دەستەواژەی کوشتن نییە، لەبەر وێناکردنی کوشتن بە دزێوترین وێنە، ئەویش مل پەڕاندنە ولێکردنەوەی سەرەلە جەستە وبەرزترین ئۆرگانی لەشە" (لم يقل فاقتلوهم لأن في العبارة بضرب الرقاب من الغلظة والشدة ما ليس في لفظ القتل، لما فيه من تصوير القتل بأبشع صوره، وهو حز العنق وإطارة العضو الذي هو رأس البدن وعلوه وأوجه أعضائه) . ئینجا بەڵگەیەکی تر بە قسەی کاسانی [أبو بكر بن مسعود الكاساني الحنفي علاء الدين] دەهێنێتەوە کە تەنها لە مێشکی پیاوکوژدا دەردەچێت،

الكاساني دەڵێت " [لەگەردنیان بدەن] ئەوە لەپاش گرتن ودیلکردنە، چونکە لەگەردن دان، مەبەستی لێك جیاکردنەوەی سەر ولاشەیە، ئەوەش لە حاڵەتی شەڕدا ناکرێت، بەڵکو دوای گرتن ودیلکردن دەبێت" ئەو ئایەتە بەڵگەیەکی ڕاشکاوە لە جائیزی سەربڕینی کافراندا لە پێش و پاش دیلکردنیان، زانایانیش وەها لەو ئایەتە تێگەیشتوون"!! ({فأضربوا فوق الأعناق} وهذا بعد الأخذ والأسر لأن الضرب فوق الأعناق هو الإبانة من الفصل ولا يقدر على ذلك حال القتال ويقدر عليه بعد الأخذ والأسر). انظر بدائع الصنائع ج7 /119 وهذه الآية صريحة الدلالة في جواز نحر الكفار قبل أو بعد أسرهم وهذا ما فهمه العلماء من هذه الآية.

بەڵگەی سەربڕین لە سونەدا

نوسەر دوو بەڵگە دەهێنێت، یەکێکیان قەولی: دەڵێت ابن الاثیر و ابن اسحاق وهیتریش لە سیرەت نوسان لە عمرو بن العاص دەگێڕنەوە، کە دەڵێت: "ڕۆژێك قورەیش کۆببونەوە سەرکۆنەی پیغەمبەریان دەکرد، ئەوەی دوچاری هاتوون بە دەستی ئەو، لەو کاتەدا پێغەمبەر [د.خ] دەرکەوت وبەلایاندا تێپەڕی وئەوانیش لاقرتێیان دەکرد و دوو س سێ جاری تریش هەر وایان کرد، ئەویش پێیانی گووت: [گوێتان لێیە قورەیشەکان، قەسەم بەوەی گیانی محەمەدی بەدەستە سەربڕینم بۆ هێناون" (اتسمعون يا معشر قريش، والذي نفس محمد بيده جئتكم بالذبح). انظر الرحيق المختوم 88، وهذا الحبيب 121. - دووەمیان: ئیقرار و بڕیار لەسەردان الطبراني بە سەنەدی پیاوە سیقەکانی دەگێڕێتەوە لە فيروز اليملي کە دەڵێت: [کەللە سەری الاسود العنسي هێنا بۆ پێغەمبەر [د.خ]

[فقد روى الطبراني بإسناد رجاله ثقات عن فيروز الديملى رضي الله عنه قال: (أتيت النبي صلى الله عليه وسلم برأس الأسود العنسي).

ئينجا چەندين نمونەی سەربڕين دەهێنێتەوە، لە شەڕ وغەزواتەكانی سەحابە وەك شەڕی المختار الثقفي و فتوحاتی ئەفريقيا وڕوداويتريش دەهێنێت، دوايی باسی غەزوەی بني قورەيزە دەكات ودەڵێت:" پاش غەدری بەني قورەيزە سعد بن معاذ بڕياری كوشتنی پياوانياندا و دابەشكردنی ماڵ وسامانيان و بە كۆيلەبردنی مناڵ وژنانيان. پێغەمبەر [د.خ] گووتی: (تۆ حوكمی خوات بەسەر ئەواندا لە سەرووی حەو ئاسمانەوە). پێغەمبەر [د.خ] بڕياری سەعدی پەسند كرد، و بەخۆی سەرپەرشتی كرد لەسەر كوشتنيان، وفەرمانی دا بە هەڵكەندنی چاڵەكان، وزياتر لە ٦٠٠ جولەكەی بۆگەن بوون" **[وقد أقر رسول الله صلى الله عليه وسلم حكم سعد، وأشرف على قتلهم بنفسه، وأمر بحفر الأخاديد، وقد كانوا أكثر من 600 يهودي نتن]**

ئينجا باسی سەربڕينی جەعدی كوڕی درهەم دەكات كە لەسەر دەستی والی ئومەويی خاليدی كوڕی عەبدوڵڵای قەسری بە دڕەندەترين شێوە سەری بڕا لە رۆژی جەژن ولەژێر مينبەری مزگەوتدا!! هەموو زانا ونەزانە سەلەفيەكان بەو پەڕی شانازييەوە باسی ئەو سەربڕينە بەبێ هيچ حورمەت دانانێك بۆ خوێنی موسڵمان لەناو مزگەوتيش ولەرۆژی جەژنيش!! هەر ئيبن تەيميە لە منهاج السنه زياتر لە سێزدە جار باسی ئەو پاڵەوانيەتە دەكات، بكوژەكە جەعدی كوڕی درهەم، خاليد القسری هێندە دڕندە وخوانەناس بوو نەدەگەيشتە كەوشەكانی زانايەكی وەك جەعدی كوڕی درهەم. بێگومان نوسەر خاليدی قەسری پێ سەلەفی ساڵحە ودەڵێت: لە جەژنی قوربانی ساڵی ١٢٨ هيجری سەركەوتە سەرمينبەر وگووتی: "خەڵكينە قوربانيتان بكەن، خوا لە ئێمە و ئێوەی قبوڵ

بکات، من قوربانی دەکەم بە جەعدی کوڕی درهەم، کە دەڵێت: خودا ئیبراهیمی نەکردۆتە خەلیلی خۆی، ولەگەڵ موسا قسەی نەکردوە، خوا لە ئێمە و ئێوەی قبوڵ بکات!! لەبەر چاوی خەڵکدا سەری بڕی، عەللامە ابن القیم ڕەحمەتی خوای لی بیت ئەو ڕوداوەی نەمر کرد و ستایسی بکەرەکەی کرد، ولەوبارەیەوە دەڵێت:[**ولأجل ذا ضحى بجعد خالد القسري يوم ذبائح القربان إذ قال إبراهيم ليس خليله كلا ولا موسى الكليم الدان شكر الضحية كل صاحب سنة لله درك من أخي قربان**] قەسەم بەخوا ئەگەر سەلەفیەتی داعشیەت تەنها ئەو شەرمەزاریەی تۆمار کردبێت لە مێژووی ئیسلامدا بەسیەتی بۆ ئەوەی روو ڕەشی دنیا وقیامەت بن، بێن شیعر بهۆننەوە لەسەر سەربڕینی زانایەکی موخالیفی خۆیان، وبیکەنە بەڵگە لەسەر رەوایەتی سەربرینی موسڵمانانی موخالیف بە خۆیان! ببینە بۆ هەموو کارە قێزەونەکانیان دەیان بەڵگە دەهێننەوە لە هەموو سەرچاوەکانی ئیسلام، بە قورئان و حەدیس و سیرە و فیقە و مێژوو وهتد...کەوابوو داعش لە بۆشاییەکانی ئاسمانەوە نەهاتوون، بەڵکو ئەو وەحشەن کە ئومەتی ئیسلام لەناو سەرچاوەکان و توراس و کەلەپوری خۆیدا گەورەیان دەکات.

ئەگەر سەلەفی ساڵح کردبێتیان بۆ ئێمە نەیکەین

داعش و داعشیەت ئیلهام وەردەگرێت، لەو میراتە کلتوریە زۆر و زەبەند و گەورەیەی لە ئیسلامدا بۆیان ماوەتەوە، بە کۆی تێگەیشتنی تایبەتیان لە ئایەتەکان وحەدیسەکان و تەفسیر وفەتواکان و بیروڕاکان بە گشتی، و ئەو مەنهەجە نصوصیە توندوتیژەی کە عەقڵ کۆت وبەند دەکات و ڕۆژانە ڕیسوای دەکات، و دەیکاتە پاشکۆیەکی زەلیلی نەقل.

سەلەفیەت عەقڵی وەك موسی یەك بار مەسرەفی، جارێك بەکاری هێناوە تا مەنهەجی لە کارخستنی عەقڵی پێ داناوە، ئەوانیتر لەو ڕۆژەوە وەك جورمێکی بێ گیان وعەقڵ لە دەورەی ئەو ناوەندە و مەنهەجە ناعەقڵانیەتە دەسوڕێنەوە، بۆیە لە کردەوە تیرۆریست و توندوتیژەکانین لە مرقی ئاسایی ناچن. سەیر لەوەدایە ئەو سەلەفیە داعشیانە، هەر کارێکی قیزەون بکەن، چەندە نامرۆیی و ترسناك و بێزراو و تاوان بیت، زۆر بە کەمالی ڕاحەت و ئاسوودەیی یەوە ئەنجامی دەدەن، چونکە بەرلە ئەنجامدانی تاوانەکە دەیان دەق و بەڵگەی قورئانی وحەدیسی و قسەی سەلەف و دەرەنجامی فیقهی و فەتوای پێیە. کە دەچیتە سەر نووسینەکانیان تووشی شۆك دێیت، کە چۆن وا بە ئاسانی بەڵگە دەدۆزنەوە لەسەر سەربڕینی مرۆڤ و کوشتنی ژن و منداڵ و سوتاندنی مرۆڤ بە زیندوویی و هەموو پۆخڵەواتەکانی تر !کەوابوو داعش و داعشیەت وەك چەمك، نەك وەك جەماعەتێکی دیاریکراو، لە دەرەنجامی ئەو دەقانە و تێگەیشتنیان بۆ ئەو دەقانە ئەو مەخلوقاتە دزێو و شێوێنراوانەی لێ دروست بووە، با چاوێك بخشێنین بە ئەدەبیاتی داعشی هاوچەرخ تا بزانی مەشروعیەتی خۆیان لەکێوە وەردەگرن. - بۆ کوشتنی ژن ومنداڵ لە فەتوایەکدا، بە

ناونیشانی: في جواز قتل الذرية والنساء [جائیزی کوشتنی منداڵ و ژن] ابو قتادة ی فەلەستینی کە بەرای هەموو چاودێرێك بەرپرسە لەو هەموو سەربڕین و کوشتن وخوێن ڕێژیەی کە سەلەفیەکانی **[الجماعة الاسلامية المسلحة]** ئەنجامیان دا زۆر بە ئاشکرا دەڵێت بەپێی حەدیس جائیزە هێرش بکەینە سەر کافر و مورتەد و موشریکەکان - بێگومان یانی خۆیانی لێدەرچێت هەموو خەڵکیتر دەگرێتەوە- هەتا کافرەکان ملشۆڕ دەبن، و پەرت وبڵاو دەبن، وبازنەی شەڕ فراوان دەبێت و دۆڕاندنیان ئاسانتر دەبێت، بە پەرۆشیان بۆ ماڵ ومنداڵ و ژنانیان و بە بڵاوەپێکردنیان لە پێناو پاراستنیان. ئیمامی بوخاری لە سەحیحەکەی چیرۆکی ئەو جاسوسە خوزاعیە دەگێڕیتەوە کە پێغەمبەر ناردی بۆ زانینی وەزعی قوڕەیش لە کاتی چوونی بۆ عەمرەدا، ئەوەش لە ڕوداوی حودەیبیەدا هاتووە، کە گووتی گوایە ئەحباشەکان هاوپەیمانانیان لە دەوروبەری مەککە بۆ کۆکردۆتەوە بۆ جەنگان لە دژی پێغەمبەر [د.خ] و هاوەڵانی وگووتی: پێویستم بە مە سورەت وڕاوێژتانە، چۆنی دەبین ئەگەر بدەین بەسەر ماڵ ومنداڵی ئەوانەی یارمەتیان دان، ئەگەر هاتن بە هانای ماڵ ومنداڵیان، لە یارمەتی قوڕەیش دادەبڕێن، یانیش بە نیگەرانیەوە لەوێ دەمیننەوە.... **روى البخاري في صحيحه بسنده قال : " خرج النبي [ص] عام الحديبية في بضع عشرة مائة من أصحابه . فلما أتى ذا الحليفة قلد الهدي وأشعره ، وأحرم منها بعمرة ، وبعث عيناً له من خزاعة . وسار النبي(ص) حتى كان بغدير الأشطاط أتاه عينه قال : إن قريشاً جمعوا لك جموعا ، وقد جمعوا لك الأحابيش، وهم مقاتلوك وصادوك عن البيت ومانعوك . فقال : أشيروا أيها الناس علي ، أترون أن أميل إلى عيالهم وذراري هؤلاء الذين يريدون أن يصدونا عن البيت ، فإن يأتونا كان الله عز وجل قد قطع عينا من المشركين ، وإلا تركناهم محروبين . قال أبو بكر : يا رسول الله**

خرجت عامداً لهذا البيت لا تريد قتل أحد ولا حرب أحد ، فتوجه له ، فمن صدنا عنه قاتلناه . قال : امضوا على اسم الله " . زانای سەلەفی ابن القيم دەڵێت: لە سوودە فیقهیەکانی چیرۆکی حودەیبیە، ڕەوابوونی سەبیکردن [بە کۆیلەکردن] ماڵ ومنداڵی موشریکانە، ئەگەر بە تەنها جێیان هێشتبوون.

بۆ سوتاندنی مرۆڤ: لە وتارێکدا بە ناوی [**بل لكم في الحرق سلف**] لە نوسینی حسين بن محمود، هەر لە دەستپێکیدا دەڵێت: " مرۆڤ سەری سوڕدەمێنێ لە کەسانێك لەسەر تەلەفزیۆنەکان دەردەکەون و یەکێکیان دەلێت سوتاندنی خەلك نە دین و نە شەرع و نە عەقڵ دانی پێدا ناهێنێت!! وابە ئاسانی درۆ دەکەن لەسەر دینی خودا!!" يدعي أحدهم بأن حرق الناس لا يقره دين ولا شرع ولا عقل !!هكذا، وبكل بساطة يفتأتون على الدين!! یانی هێشتا ئەو سەری سوڕماوە لەو خەڵکانەی دەلێن سوتاندنی خەلك نە دین و نە شەرع و نە عەقڵ دانی پێدا ناهێنێت! ئینجا دەلیت ئیرهاب وترس خستنە دڵی دوژمنان بە شەرع و بە عەقڵ ویستراوە، وەك خوا دەفورموێت: {**وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهِبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللهِ وَعَدُوَّكُمْ..**} دوایی بەڵگە دەهێنێتەوە بە سوتاندنی حەزرەتی عەلی بۆ ئەوانەی پێیان گووت تۆ خودای! کە لە کتێبی [الملل والنحل للشهرستاني [گواستۆتەوە. ئینجا دەڵێت: ئەوە خەلیفەی ڕاشدینە خەڵکی بە ئاگر سوتاندوە...**فهذا الخليفة الراشد رضي الله عنه أحرق أناس بالنار..** کەوابوو بەربەست چیە ئێمە بیکەین.

خالید ئوستادی قوتابخانەی هونەری ئیرهابی ئیسلامیە لە دوای پێغەمبەر!! دوایی چیرۆکی خالیدی کوڕی وەلید دەگیڕێتەوە کە چۆن لە ملی مالك بن نویەرەی داوە و سەری ئەو پیاوەی لەگەڵ دوو بەردیتر کردۆتە سێکوچکەی ئاگردان و مەنجەڵێك گۆشتی لەسەر برژاندوە، و قژی مالک بن النويرة هێندە

چڕ بوە تا گۆشتەکەش پیگەیشتووە هەر سوتاوە! ئەو کارە وەحشیەتە ئەگەر ڕوویدا بێت، دەکاتە بەڵگە بۆخۆی بۆ سوتاندنی خەڵك! ئینجا ستایشی خالید دەکات و دەڵێت: شمسێری خوا باوکی سلێمان [خالیدی کوڕی وەلید] ئوستادی هونەری ئیرهابی ئیسلامیە و سەرپرشتیاری قوتابخانەکەیەتی لە پاش پێغەمبەر [د.خ [، لە ئیرهابدا دەستیکی باڵای هەیە، زۆر شارەزایی وردی بە جەنگی دەرونی دەردەخات، لە شەڕی ئەلیس لە دژی فارسەکان وەك لە [**البداية والنهاية**] دا هاتوە:"خودایە ئەگەر دەستی ئێمەت زاڵ کرد بەسەریان، پەیمان بێت، هیچیان نەهێڵمەوە تا رووباریان بە خوێنی خۆیان بەردەدەمەوە، پاش سەرکەوتنیان ئاڕاستی ڕوبارەکەیان گۆڕی، و دیلەکانیان کە دەڵێن حەفتا هەزاربوون، دەهێنایە سەر ڕەوگەی ڕوبارەکە ولە ملیان دەدان تا ڕوبار لە خوێنیان دروست بێ ! دوایی دیتیان هەر خوێنە دەڕژێت و ڕوبار دروست نابێت، بۆیە چەند ئەمیرێکی جەنگ گوتیان یا خالید تا سوێندەکەت بێتەجی، دەبێت ئاوی روبارەکە بەردەیتەوە سەر گۆمی خوێنەکە، ئەویش فەرمانی کرد بە بەردانەوەی ئاوەکە، ڕووبارەکە یەك پارچە بووە خوێن لە ڕشتنی خوێنی حەفتا هەزار دیل!! یانی غەمی بە عەرزکەوتنی پەیمانەکە و سوێندەکەی خالیدیان بوو، نەك ڕژاندنی خوێنی حەفتا هەزارکەس لەسەر ڕوبارێك! هەر ئەو ساڵ داعش خوێنی هەزار وحەوسەد سەربازی شیعەی بە هەمان شێوە لەسەر ڕوباردا ڕشت! ئینجا چەندین بەڵگە لە قسەکانی زانایان و حەدیس دەهێنێت بۆ سەلماندنی ڕەوایەتی سوتاندنی مرۆڤ.

هەڵواسینی لاشەی کوژراوی نەیاران و دوژمنان لە قورئاندایە! ئینجا دەربارەی هەڵواسینی لاشەی کوژراوی چەند سەربازێکی ئەمریکی لەسەر پردی فەللوجە، دەڵێت: أما قضية تعليق الجثث على جسر الفلوجة الشمّاء، فقد

قال تعالى في أهل الحرابة {**إِنَّمَا جَزَاءُ الَّذِينَ يُحَارِبُونَ اللهَ وَرَسُولَهُ وَيَسْعَوْنَ فِي الأَرْضِ فَسَادًا أَنْ يُقَتَّلُوا أَوْ يُصَلَّبُوا أَوْ تُقَطَّعَ أَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ مِنْ خِلاَفٍ أَوْ يُنْفَوْا مِنَ الأَرْضِ ذَلِكَ لَهُمْ خِزْيٌ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ**} [المائدة: 33]. (33) بێگومان پاداشتی ئەوانەی کە دەنجێگن و دوژمنایەتی خواو پێغەمبەرەکەی دەکەن و بە گەرمی هەوڵ دەدەن بۆ بڵاوکردنەوەی فەسادو بەد ڕەوشتی لە زەویدا هەر ئەوەیە: (ئەوانەیان کە خەڵکیان کوشتووە) دەبێت بکوژرێن، (ئەوانەش کەخەڵکیان کوشتووە و جەردەییشیان کردووە) دەبێت لە خاچ بدرێن،)ئەوانەیان تەنها جەردەیی دەکەن) دەست و قاچێکیان بەپێچەوانەوە ببڕدرێت، (ئەوانەیان کە مەترسیان لێدەکرێت) ئەوە دوور بخرێنەوە لە وڵات، ئەوسزایە خەجاڵەتی و سەرشۆڕیە بۆیان لەدنیادا، لەقیامەتیشدا سزای سەخت و گەورەیان بۆهەیە. دوایی دەڵێت: ئەگەر ئەوە سزای شەڕفرۆشان بێت - هەتا موسلمان و نوێژخوێن یش بن- ئەی چی دەڵێن دەربارەی کافری شەڕفرۆش هێرشکەری دەستدرێژیکەر بۆ سەر خوێن و عەرزوناموس و ماڵی موسڵمانان؟ -سوتاندنی هاوڕەگەزبازانیش سونەتە.

دوایی پەنا بۆ فقه دەبات و جەندین بەڵگە لە نیل الأوطارى الشوكاني کە سوتاندن بە ئاگر جێی مشتومرە لە نێوان اهلی سەلەف: "کە دەڵێت [تەنها خوا بە ئاگر ئەشکەنجە دەدات] ئەوەش هەواڵێکە بە مانای قەدەغە کردنەوە دێت، و سەلەفیش ناکۆکن لەسەر سوتاندن، عومەر وئیبن عەباس و کەسانیتریش بە ڕەهایی ڕەتیدەکەنەوە جا لەسەر کوفر بێت یان جەنگان یان تۆڵە وسزا بێت، حەزرەتی علی و خالیدی کوری وەلید و کەسانیتر ڕێگایان پێداوە" هەر لە کتێبی [نيل الاوطار] حەدیسێك لە البيهقى دەگێڕێتەوە کەوا خەلیفە ابوبکر هاوەڵانی کۆکردۆتەوە بۆ وەرگرتنی ڕایان لەبارەی پیاوێکی هاوڕەگەزبازی نێگەتیف، عەلی

لە هەمويان توندتر بوو داوای کرد بسوتێنرێن، هاوەڵانی پێغەمبەریش یەکدەنگ بوون لەسەر سوتاندنی بە ئاگر، بۆیە ابوبکر نامەی بۆ خالید نووسی فەرمانیان پێدەکات بە سوتاندنی .

پێغەمبەریش [د.خ] چاوی عەرنیەکانی بە ئاسنی سورەوەکراو هەڵکۆڵی !ئینجا دەڵێت: لە فتح الباري دا هاتوە [مهەلەب گووتی: ئەو نەهی کردنە [لە سووتاندنی مرۆڤ] بەمانای تەحریم کردنی نیە، بەڵکو بۆ نواندنی تەوازوعە، کاری هاوەڵانیش ڕەوایەتی سووتاندن دەسەلمێنێت، پێغەمبەریش [د.خ] چاوی عەرنیەکانی بە ئاسنی سورەوەکراو هەڵکۆڵی، وئەبوبەکریش ستەمکارە باغیەکانی سوتاندوە بە ئاگر لە ئامادەیی هاوەڵاندا! خالیدی کوڕی وەلیدیش خەڵکێکی لە ئەهلی هەڵگەڕاوەکان سووتاند بە ئاگر، زۆربەی زانایانی مەدینە ڕێگایان داوە بە سوتاندنی شورە و گەمی وکەشتی لەگەڵ خەلکەکەی کە تیایدایە! ئەوە قەولی النووي و الاوزاعی یە!] لە کۆتاییدا دەڵێت:" بە موجاهیدانی عێڕاق دەڵێم :ئەگەر خەڵکتان سوتاند ئەوە نمونەی بەراییتان هەیە لە خەلیفەکانی ئومەت وسەحابەکان، کارێك بەو کافرانە بکەن ترس وتۆقینیان لە دڵدا بڕوێنن،".....

لە چەواشەكاریەكانی دكتۆر عەبدلواحیدی سەلەفی

ئینگلیزی زمانی بێ ئەخلاقیە و عەرەبی زمانی ئەخلاقە

ژیان لای ئەو دیندارە سێ سەرینیە یانی بەس عیبادەت و نوێژ و ڕۆژی، و سەرجێی تاكە موتعەیەكە لای ئەو، بۆیە هەر كات بەسەربردنێكی خۆش لای ئەو دیندارە غەزەبانە یانی گوناە و كات بە فیڕۆدان و غەزەبی خوایە! ئەو نەزانە نازانێت پێغەمبەر د.خ خۆی حەزی بە یاریكردن بوو لەگەل حەزرەتی عائیشە غاردانێ دەكرد! نازانی خەڵك هێندە حەزی لە چیرۆك و بەسەرهات بوو لە سەردەمی عومەر و پاش سەردەمی ئەو هەزاران چیرۆك خوێن [القصاصون] چیرۆكیان بۆ خەڵك دەگێڕایەوە وخەڵكیش لە وەعزی مزگەوتەكان گەرمتر پێشوازی لێ دەكردن. جونكە ناكرێت ژیان هەر بە مەوعیزەی دینیەوە پڕ بكرێتەوە [ان القلوب اذا كلت عميت] دڵەكان كە ماندوو بوون كوێر دەبن! یانی تێڵای عومەر بۆ ماوەیەكیش خەڵكی بێ بەش كردبێت لەو خۆشیە، لە پاش عومەر یان هەر لە ژیانی خۆشی بە دزیەوە، نەیتوانیوە خەڵك قەدەغە بكات لێی.

ژیان هەر نوێژ وتەسبیحات و كڕنۆس وسوژدە نییە، ژیان بەووە خۆشە بڕوانیە فیلمێك، زنجیرەیەك، بەرنامەیەك، فیلمێكی دۆكیومنتی، لەگەڵ دوو سێ برادەر دانیشیت بەس قسە بكەن، بەبێ غەیبەت بێگومان! كتێبێكی نوكتە بخوێنیتەوە ، یان بڕوانیە فیلمێكی كۆمێدی ، یان فلمێكی عادل ئیمام ، یا بچیتە شانۆیەك بەس بۆ پیكەنین، پێكەنین وبەس.

لە هەمووی سەیرتر ئەو دکتۆرە غەزەبە شانازی بەوە دەکات کە کاتی خۆی لە تێستێکی زمانی ئینگلیزی زانکۆیەکی بەریتانی سەرکەوتووە، بۆ نەخوێندەوارە سەرسامەکانی باس دەکات، کەچی بە خەڵك دەڵێت ئینگلیزی زمانی بی ئەخلاقیە و عەرەبی زمانی ئەخلاقە.

ئەو دکتۆرە بێ دەماغە دەبێت بزانێت کە ئینگلیزی زمانی زانست و ئەدەب و هونەر و تەکنۆلۆژیایە، نەك بێ ئەخلاقی! عەرەبی ڕاستە زمانی دین و قورئانە، بەڵام لە ٢٢ وڵاتی عەرەبی یەکێکیان بە قەد مالیزیا و تورکیا سوودیان لە دین وەرنەگرتووە، سەرەڕای تێگەیشتنی زمانی عەرەبی و قورئان.

منداڵان فێری شەڕو شۆڕی غەزاکان کەن وەك قورئان

کە دەڵێین ئەو دکتۆرە غەزەبە بەرهەمی هەمان کارخانەی داعشەو هەڵگری هەمان ئایدیا و بۆچوونەکانە خەڵك وادەزانێت ئێمە ئیفترای پێ دەکەین، ببینە چۆن لە جیاتی بڵێت منداڵانمان با پەروەردە بکەین لەسەر بەها جوان و مەدەنیەکان و شارستانیەکانی وەك ڕەحم وبەزەیی و ڕیزی یەکتر گرتن و ئاژەڵدۆستی و پاك وخاوێنی و مرۆڤ دۆستی، نیشتیمان پەروەری، دەیەوێت منداڵەکانمان پەروەردە بکەین لەسەر شەڕوشۆڕ و مەغازی، کە کتێبەکانی مەغازی پڕاوپڕن لە درۆ وتەهویل وموبالەغات وتاوانی گەورەی خوێن ڕشتنی خەڵك بە ناهەق، کە نەک لە پێغەمبەر [د.خ] ناوەشێتەوە، بەڵکو لە هۆلاکۆش دوورە! نەك ئەوە بەڵکوو خاوەنی کتێبەکانی المغازی وەک ابن اسحاق و الواقدي و ابن سعد بە خراپترین شێوە ڕەخنە کراون وبەدرۆزن لە قەڵەم دراون، انس بن مالك دەربارەی سەرچاوەی سەرەکی کتێبی غەزاکان ابن اسحاق دەڵێت:

(**دجال من الدجاجلة**) جادووکەرێکە لە جادووکەرەکان! کەچی کاک دکتۆر بە گریانەوە لە خەڵك دەپاڕێتەوە فێری منداڵان بکرێت ومێسکیان بە دەستی ئەو دەجەلە بشۆردرێت.

عەولواحید دەڵێت بەپێی ئەو ڕیوایەتە سەعد دەڵێت ئەوە شەڕەف و شانازی ئێمەیە منداڵەکان وەك قورئان فێرمان دەکردن! دەبیت ئەو منداڵانەی لەسەر شەڕ ومەغازی پەروەردە بکرێت، چ خاوەن دەرونێکی جەنگاوەری لێ دەربچێت؟! عەولواحید کاری داعشیەکان و دەستە خوشکانیان زۆر ئاسان دەکات، و لەجیاتی گرووپە داعشیەکان پێوەیان خەریك بن مێشکیان بشۆنەوە، باوك ودایکی کڵۆڵ لەماڵەوە منداڵەکەی ئامادە کات بۆ شەڕو شۆڕ و سەربڕین وسوتاندنی مرۆڤ و خۆ تەقاندنەوە، کە زۆربەیان لە کتێبەکانی مەغازی هاتووە! دکتۆری جەستە و پەتای میشك پێی باشترە منداڵەکانمان لەناو جەوی شەڕ وشۆڕ و خوێن بن باشترە لەوەی حەزیان لە یاری تۆپی پێ بێت یان هەر وەرزشێکی تر، چونکە لای فەرهەنگی ئیسلامی تۆپی پێ پرۆتۆکۆلاتی حەکیمەکانی جولەکە دایانهێناوە، پیلانێکە دژی ڕەوشت وئەخلاق ودین.

سەتحیەت وبێ مستەوایی عەول لەوە دەردەکەوێت کە راستە قاتێکی شیکی [عەلمانی] لەبەرە و بۆینباغێکی [بیدعەیی] بەستووە، بەڵام تەنها دۆڵێکی بەتاڵی زایەڵەی کەللە پووتەکانی سعودیە وخەلیجە وەك ئەوان دەڵێت نابێت منداڵەکانمان تەماشای کارتۆنی مشك و پشیلە بکات وەڵڵا بۆ؟ چونکە مشك بەپێی ڕیوایەتە خورافیەکان لە فەواسیقە! یانی عەول واحیدیش فەتوای تەکفیری میکی ماوسی دا.

باشە منداڵ یاری نەکات، وحەز لە تۆپی پی نەکات، هیچ وەرزشێك نەکات، تەماشای کارتۆن نەکات، ئەی باشە چی بکات، بەس دەرسی گەزاکان بخوێنێت؟! دەبێت ئەو منداڵانەی لە سایەی ئەو عەقڵیەتە پەروەردە بن چ مەلا شوانێك وزەرقاویەك و بەغدادیەکیان لێ دەربچێت.

سنورێك بۆ مەلاو بانگخوازە داعشيەكان دابنێين
ئەی دەسـەڵاتی مەست بە بۆنی نەوت

هێندە بە ترس ولەرزن بەرامبەر لۆژيكی توندڕەوانەی ئەوان، ناوێرن ڕەخنەيەكی جيديانەيان لێ بگرن، ناوێرن بڵێن ئەو دەقانە جێگای باوەڕمان نين هەتا حەديسێكی زەعيفيش بێت، ناوێرن بڵێن ئەو دەقانە مۆركێكی مێژوويی پێوەيە بۆ حالەتێكی تايبەت و هەل ومەرجێكی تايبەت هاتوون نەوەك توندڕەوان بە حەوت پشت كافريان بكەن! ناوێرن ئەو ڕوحە جەنگاوەرييەی كە خەريكە سەری هەموو ئومەتی ئيسلام لە قوڕ ڕادەكات، لە دين دابڕێنن، دەبێت تەنها پاكانە و تەفسيری لاوازی جيا بيننەوە بۆ چارەسەريان. هێندە بێ هەڵوێستن لە كاتێكدا كوردستان بەرەنگاری درندانەترين هێرشی تيرۆرستان دەبێتەوە، خەڵک بە گيان و ماڵ هەوڵی پاراستنی كوردستان دەدات، كەچی مەلا و بانگخوازە داعشيەكان وەك سەگ لە دواوە قەپ لە جەستەی گەل ونيشتيمان و پێشمەرگە دەگرن ڕۆژانە، ئەوان گوايە كاريان ديندارييە، هەتا ناتوانن كەمێك دڵی ئەو مەلا و بانگخوازە داعشيە خۆفرۆشانەش بشكێنن، ڕەخنەيان لێبگرن...

ناتوانن بەرەنگاری مەلايەكی فاسست ببنەوە دەڵێت داعش بەرەی ئيمانە و لە پێناو لا الە الا اللە سێ چارەگی مرۆڤەكان بكوژين ئاساييە.

ناتوانن وەڵامی ئەو مەلايە بدەنەوە كە نيوەی ئافرەتانی كورد تەكفير دەكات! بڵێی ئەو سكوتەيان عەلامەتی ڕەزابوون نەبێت.

ناتوانن وەڵامی بانگخوازێکی بێ بەها وبێ ڕەوشت کە پێشمەرگە خۆیی وسێ ژنەکەی و کەس وکاری دەپارێزێت لە بەکەنیزەکردنیان و بە ئاشکرا قسەیەك دەکات کە جیاوازیەکی ئەوتۆی نییە لەگەڵ قسەکانی مەلا شوانی خۆفرۆش ودەڵێت: :ئەی تۆ چۆن دەچیتە ناو سوپایەکی کوفرەوە، کە عەلەمەکەی لەوپەڕی شوعی وبێ دینیەت تیایەتی تا ئەوپەڕی نەسرانیەت و ماسۆنیەت".

من نازانم و لەوە تێناگەم، هەرکەسەی دەمی دەکاتەوە لە کوردستان باسی فشارێکی زۆری ئاسایش دەکەن بۆسەر خەڵك و دەڵێن خەڵك لە ڕقی فشار وگەندەڵی ودزی وتالآنی دەچنە سەنگەری توندڕەوان! ئەوە چ لۆژیکێکە لە ڕقی گەندەڵی وفشار بچیتە سەنگەری توندڕەوی وتیرۆرستی دژ بە میللەتەکەت؟! دیارە هێشتا ئەو خەڵکە نازانێت بە ڕێگایەکی سیاسیانە بەربەرەکانێی دیاردە سەلبیەکان بکات؟! تێناگەم بۆ ئاسایشی هەولێر و سلێمانی خەریکی گرتن و ئەزیەتدانی منداڵە ورتکەی توندرەوانن، کەچی ئەو هەموو مەلا و بانگخوازە داعشیانەی ئازاد کردوە لە ڕشتنی ژەهری تیرۆرستیان لەناو کۆمەڵگا؟! ئەوەی لەو ڤیدیۆی داعشی چاکەت وپانتۆڵ لەبەر عبدالواحید هاتوە بەڕاستی دەبوایە یەکسەر دەستگیر کرابایە وبدرایە دادگا بە تۆمەت خیانەت لە کوردستان وسوکایەتی کردن بە نائیسلامی وموسلمانەکانی کوردستان.

کەس بەبێ حیجابی کافر نابێت، نا شارستانی

ئەو پیاوە زۆر کەس وەك کەسێکی میانڕەو و مەلایەکی شلڕەو باسی دەکەن، من دەمێکە تاقەتی گوێگرتنم لەو مەلایانەی کوردستان نەماوە، کە ئاستی وتاریان لە خوارووی ئاستی کۆمەڵگایەکی ئەفریقایی وەسەنی نا شارستانییە، ئەو مەلایە میانرەوە، بزانە چی دەڵێت بە ئافرەتان[1] . ئەو مەلایە فاتیح ناشارستانی لە جیاتی گەیاندنی مەبەستەکەی بە شێوازێکی جوان و لۆجیکیانە، دیسان وەك هەر مەلایەکی تری تورەهاتی ئەو کۆمەڵگایە، خەڵکی پێ منداڵە بە هەڕەشە دەیانترسێنێت، ئای چەند شوورەییە مرۆڤ بەس بە هەڕەشە گوێ بۆ وەکیلەکانی خوا ڕاگرێت، جاروبار دەڵێم: دەبێت ئەو ڕوحیەتە هەڕەشە ئامێزەیان هەر لە خودی دەقەکانی دینەکە وەرگرتوە، یان لە کلتوری دینیەوە.

لە سەرەتا باسی ئەو حیساباتەی قورئان دەکات ئەوەندە جارە وای گووتوە و ئەوەندە جارەش وایگووتوە، کە زۆربەی ڕاست و ورد ودەقیق نین، دەیان وتاری ڕەخنەیی لەسەر نووسراوە، من مەبەستم دوا وتەکانی بابەتەکەیە کە بە ڕاشکاوی ئافرەتان تەکفیر دەکات لەسەر بێ حیجابی! هەر لەو وتارە مەلا فاتیح دەڵێت ئەگەر ئافرەت هەموو قورئان جێبەجێ بکات تەنها سەرپۆش وحیجاب نەکات کافرە! گیان لەو میانرەوییە نزیکەی نیوەی زیاتری ئافرەتانی کورد کافر بکەیت؟! ئێمە زانیومانە قورئان دەڵێت :((**إِنَّ اللَّهَ لا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدِ افْتَرَى إِثْمًا**

(1)
https://www.facebook.com/video.php?v=795919213832914

عَظِيمًا))[النساء:48]((النساو:48] خودا تەنها لەوە خۆش نابێت هاوبەشی بۆ بڕیار بدەیت، و لەوە ببەرەو ژوورتر خۆش دەبیت ئەگەر بیەوێت...چونکە شیرك سەرتۆپی تاوان و گوناهەکانە، ئەوانی تر وەك دزی، و بوختان هەڵبەستن، و درۆ، و شایەدی دان بە درۆ، و زینا، و هەتا کوشتنیش، هەموو مایەی خۆشبوونە بە پێی قورئان. من باوەڕ ناکەم نەپۆشینی حیجاب لە هیچ لەو کام گوناهانە گەورەتر بێت، بەڵکو هەر هیچ نییە لە چاو ئەواندا. چۆن؟ بی حیجاب بیت باشتر نییە لەوەی درۆزن بیت؟ بی حیجاب بیت باشتر نییە لەوەی دز بیت؟! بی حیجاب بیت باشتر نییە لەوەی بوختان هەڵبەستیت بۆ خەڵك؟! بی حیجاب بیت باشتر نییە لەوەی شایەدی بە درۆ بدەیت؟! بی حیجاب بیت باشتر نییە لەوەی گەندەڵ بیت سەروەت وسامانی ئەو وڵاتە هەژارە بدزیت؟! بی حیجاب بیت باشتر نییە لەوەی مووچەی بن دیوار وەرگریت بەبێ کار و ماندووبوون؟! بی حیجاب بیت باشتر نییە لەوەی لەگەڵ داعش سەودا ومامەڵە بکەیت و چەکیان بۆ بنیرێت بۆ کوشتنی ڕۆڵەکانی خۆمان؟! بێگومان بی حیجاب بیت باشترە لە هەموو ئەو تاوانانەی کە باسمان کردن.

ئەوە ئەگەر بێ حیجابی لە بنەڕەتدا تاوان بیت! بەڕای ئێمە بێ حیجابی ئەگەر گوناهیش بێت تەنها گوناهێکی نێوان خوا و ئەو ئافرەتەیە، نە بەوە کافر دەبێت وەك جەنابی مەلای میانڕەو باسی دەکات، نە دەبێتە دوژمنی خواش وەك لە بەشی دووەمی خوتبەکەی باسی دەکات. ئەگەر ئافرەت بەس بەبێ حیجابی کافر ببێت، ئەوە خاوەن ئەو تاوانانەی کە باسکراون لەسەرەوە کە زۆربەیان بە دەستی پیاو دەکرێت،لە کوشتن ودزی وگەندەڵی وداوێن پیسی و ناپاکی وخیانەت وهتد... هەر هەموویان کافرن! بەخوا زۆربەی مەلاکانیش بەر

ئەو كافر كردنە دەبەنگیەی مەلا فاتیحی ناشارستانی دەكەون.

ئەگەر مەلا شارستێنی و تاربێژی میانڕەو بێت باشترە وتاردان قەدەغە بكرێت

لەو گرتە ڤیدیۆیە[2]، مەلا فاتیحی زۆر میانرەو هەر لەسەرەتاوە دەڵیت سفوری دە ١٠ بەڵاو كارەساتی لێدەكەوێتەوە [ڕاستیەكەی دە هێندە بەڵا لە عەقڵیەتی تۆدایە!] و ئەوەی گوێی لە هەڕەشەكانم بێت جارێكی تر بە سەر ڕووتی ناچێتە دەرەوە [قسەكە ئاراستەكراوە بۆ ئافرەتان] یان ڕێگا نادات كچەكەی یان ژنی و خوشكی بە سفوری بچێتە دەرەوە [قسەكە هاندانی پیاوە، ئەو پیاوەی لە سایەی داب ونەرێتی دواكەوتوو، ئەگەر بە هیچ نەوێرێت، بە ئاسانی بە ئافرەت دەوێرێت!] بزانە ئەو وتارە تەحریزیە چ توندوتیژیەكی لێ دەكەوێتەوە.

مەلا فاتیح شارستێنی ئەو هەموو سووكایەتیەی بە ئافرەت دەكات، بێ ئەوەی مفتەخۆرانی دەسەڵات و وەزارەتی ئەوقاف و ئەنجوومەنی باڵای خانمان و ڕێكخراوەكانی ئافرەتان لیی بە وەڵام بێن! ئەو تۆمەتە ترسناكانەی مەلا فاتیح شارستێنی دەیداتە پاڵ ئافرەتی سفور، هاندەرێكی ئاشكرای توند وتیژیە بە دژی ئافرەتانی سفور، بۆ داپلۆساندنیان لەلایەن برا وباوك و مێردەكانیان وتەواوی كۆمەڵگای دواكەوتووی كورد، كە زۆربەیان فەرهەنگیان لە دەمی مەلا

---

(2)https://www.facebook.com/video.php?v=796605393764296&set=vb.303702429721264&type=2&theater

داعشیەکانی ئەمسالی مەلا فاتیح شارستێنی و سوسەیی و عەبدولسەمەد و دکتۆر عبدالواحید محمد ومەلا هاوڕێی دەجال شانامەیی و باقی مەلاکانیتر وەردەگرن. ئەو وتارە لە هەر وڵاتێک بوترێت خاوەنەکەی تووشی لێپرسینەوەی دادگا دەبێت. نازانم وەزیری ئەوقاف چەند کەسی پسپۆری هەیە چاودێری ئەو وتارە توندوتیژ ونا شارستانیانە بکات؟! یان وەزارەت بەس پشکی حزبە وکەس پرسینەوەی لێ ناکات هەرچەندە کڵۆڵ بیت.

ئێمە چۆن لەو کۆمەڵگایانەی دژایەتی حیجاب دەکرێت رازی نین مافی تاکەکەسیان پێشێل بکرێت بە هەمان جۆر دژی ئەو جەنگەین، کە مەلا فاتیح شارستێنی جاڕی داوە لە دژی ئافرەتی سفور و تۆقاندنیان و هاندانی کەس وکاریان لە دژیاندا. سەیر لەوەدایە لە کوردستان بە جیا لە زۆربەی وڵاتانی تر جیاکاری ناکرێت دژی ئافرەتی حیجاب پۆش، کەچی مەلا بێ کۆنترۆڵەکان هێشتا ڕازی نین بەو لێبوردەییەی دەسەڵات وکۆمەڵگا، ئەوان هێرش دەکەنە سەر ئافرەتی بێ حیجاب وکافر ومەلعون ومونافیقیان دەکەن، لە پاش ئەو حوکمانە کوشتنی هەر ئافرەتێکی سفور بە دەستی گەوجێکی ئیماندار فریوخۆر بە دەستی ئەو تەرزە مەلایانە، دەبێتە کارێکی پاڵەوانانە، چونکە تۆ کەسێك دەکوژی کافرە، مەلعونە مونافیقە، جاڕی جەنگی داوە لە دژی خودا! وەك لە وتارەکانی مەلا فاتیح شارستێنی هاتوە.

مەلا فاتیح شارستێنی بە عەقڵیەتێکی گوندنشینی کوردی و بیابانشینی عەرەبی وەهابی ئەوەی خراپە دژی ئافرەتی دەڵێت وخەڵك وکۆمەڵگایان لێ هان دەدات. لەلای ئەو ئافرەتانی سفور بەپێی دەق و ئەحادیسەکان:

-خراپترینی ئافرەتانی ناو کۆمەڵگاکەمانن " شر نسائكم المتبرجات"!

-دوژمنایەتی خوا دەکەن وئیعلانی جەنگیان کردوە لەگەڵ خوا و پێغەمبەر!

-کافرن، و مەلعونن! العنوهن فانهن ملعونات!

-سفورەکان هەمووی مونافیقن! " شر نسائكم المتبرجات المتخيلات وهن المنافقات"

-سفوربوون یەکسانە بە دزی و داوێن پیسی و هاوبەشی بڕیاردان بۆ خوا! چونکە لەدوای یەك لە حەدیسێکی بێ بنەما هاتوون!

-جیاکاریان لە دژدا دەکات و دەڵێت: کوڕان ئامان خۆت بپارێزە لە ئافرەتێك کە لەعنەتی لێکرابێت! ئافرەتێك کە مونافیقە بێت. ئەگەر ژنت هێنا توخوا ئافرەتی سەر رووت و قاچ ڕووت نەهێنیتە ماڵەوە!

-سفووربوونی ئافرەتان هۆی سەرەکی زیادبوونی رێژەی تەڵاقە، ئەوانەی تەڵاق دراون هەمووی مونافیقاتە! دەڵێت: "الحمدلله ٩٩% بە شاهێدی دادگاکان سفورن! " نازانم دادگاش ئاماری بڵاوکردۆتەوە، یان مەلا چۆنی زانی ڕێژەی سفور وموحەجەکان چەند بووە؟!

-ئەوەی خۆداپۆشە کوردێکی ڕەسەنە، ئەوەشی سفورە لە کوردایەتی ومیللەتی خۆمان لایداوە؟!

ئەو مەلایە میانڕەوە هێندە ساویلکانە دەڵێت: "ئەوەی حیجابی لەبەردا نیە هیچ عوزرێکی نییە، چونکە هیچ ماندوو بونێکی تێدا نییە، چونکە هیچ نەخۆشیەك مانعی نییە"!

ئەخر مەلا و قسەکردنیان نە وتوە لەسەر ئەو بابەتە کۆمەڵایەتیە هەستیارانە، دەڵێی لە گوێی گای مێژوو دەژیت، نازانی ئافرەتیش مرۆڤە وهەقی ئازادی هەڵبژاردنی هەیە، دەیەوێت ببیتە حیجاب یان نا؟ نازانێت بەو هاندانەی پیاوە بێ فەرهەنگەکان ماڵەکان دووچاری گەورەترین توندوتیژی و زۆرەملێی دەکاتەوە، نازانێت هەزاران کچ لە ئەساسدا کێشەیان هەیە لەگەل کەسوکاریان کە نایانەوێت حیجاب بە زۆرەملێی بپۆشن! نازانن هەزاران کچ هەن تەمەنای مردنی باوك وبرای خۆ سەپێنەریان دەکەن، کە بەزۆر لەچکیان کردونەتە سەر، دەچێت نمونەی بەر لە سەد ساڵی لادێکانی کوردستانم بۆ دەهێنێتەوە! کورد لەو سەردەمە وا جاهیل ونەزانانە دوای دەیان مەلای وەك تۆ و لە تۆش توندرەو وتەکفیریتر کەوتوون، دەبیت ئەو سەردەمە چۆن بووبن؟ دەشڵێت ڕێژەی تەڵاق بۆ زۆر بووە؟! ڕێژەکە لەبەر هاندانی مەلای وەك ئێوە زۆر بووە بۆ پیاوان لە دژی ئافرەتان و ڕیزنەگرتنی هەڵبژاردەیان! تەڵاق لەبەر ئەوە زیادی کردوە تۆ ئافرەتی بێ حیجاب بە شەیتان دەکەیت و کافر ومەلعون و مونافیقیان دەکەیت، کە ئەو حوکمە کوێرانەت لە توندڕەوترین مەزهەبی ئیسلامدا نەهاتووە، هەتا لە سعودیەی وەهابی سەلەفیشدا.

زنجیرەی تۆقێنەرەکان

له حەدیسزانیدا ئەو زنجیرەیەی کە حەدیسەکە دەگێڕنەوە دەم بۆ دەم، کە دەلیت [**عن متوهم عن غير متأكد عن ضائع عن كاذب عن صائع**] دەڵێن سەنەد و سلسلەی حەدیس، زنجیرەی گێڕەرەوەکان.

له کۆمەلگا ئیسلامیەکان، زنجیرەیەکی تر لە سایەی ئەو مەلا بەڵایانەی کە کاریان بەس ژەهراوی کردنی دڵ ودەروون ومێشکی ئەو ئومەتەیە، دروست بووە کە زنجیرەی تۆقیوەکانە. یەکەم بنچینەی ئەو زنجیرەیە لەسەر دەقگەلێکی تووند وتیژ بنیات نراوە، کە پڕیەتی لە قەسوەت وکوشتن وبەتاڵان بردن و بە کەنیزەک کردن و جوێن و هەڕەشە وسوتاندن و سەربڕین.

ئەو دەقانە لەلایەن کاهینەکانی میحرابی توندرەوی باش لەبەر کراون و بەکاری دەهینن لە دەرس و وتارەکانیان و سیمنارەکانیان! کۆمەڵگای ناهوسیار و خەوتوو زۆرترین کاتی بۆ قسەکردنی و گوزارش کردنی ئەو بیروڕایە تەپیو و تۆقینەرانەی ئەو مەلایە بەڵایانەی تەرخان کردوە، بە وتاری هەینی و دەرسی مزگەوت وبەرنامەکانی تیڤی و رادیۆ و سیمنار وکۆڕ.

بۆيە ئەو بيرە تۆقێنەرە بە خۆشحاڵيەوە دەگوازرێتەوە بۆ کادیرانی حزبی دینی و دیندارە نەخوێندەوەراکان و منداڵکارە بی فەرهەنگەکان، وئافرەتە بێ سەوادەکان! ئەوانیش هەر بە خۆبەخشی دەبنە پاسەوانی ئەو بیروبۆچوونە تۆقینەرانەی مەلابەڵاکان ولە جیاتی ئەوانیش پارێزەری لێدەکەن بە قەد کەرەکەی قانیع ڕەزان! لە سایەی ئەو دەسەڵاتەی کە ئەو هەموو کاتە تەرخان دەکات بۆ قسە وبیرە تۆقینەرەکانی ئەو مەلا بەڵایانە، زۆربەی کۆمەڵگا ڤایرۆسی تۆقینەری دینی هەڵدەگرن، تەنها نوخبەیەکی کەم نەبێت، و بەشێکی کەمی چینی مامناوەندی نەبێت کە نا ڕازیە لەو جەوە تۆقێنەرە! ئەو بەشەش کە نارازین، بەشێکیان بوێرانە لێیان دێنە دەنگ و تا سەر ئێسقان دژی ئەو بیروباوەڕە تۆقێنەرانە دەوەستنەوە، چەند کەسێکی ئازادی بوێر نەبێت، دەنا کەس ناوێرێت پشتگیریشیان لێ بکەن، هەتا ئەگەر سەد لە سەد پشتگیری بیروباوەڕیشی بکەن.

بەشەکەی تر نارازی لەو وەزعە کە بەشی هەرە گەورەیە، زۆربەی ژیانیان بە ترس ولەرز دەبەنە سەر بە دزی ولە نێو دڵی خۆشیان ناوێرن ڕەخنە لەو زنجیرەیەی تۆقینەران بگرن، هێندە ترسنۆك و خۆپەرستن نەك ناوێرن پشتگیری لە داکۆکیکاران بکەن لە مافەکانیان و مافی مرۆڤ بە گشتی لە دژی ئەو مەلا جرِ وجانەوەرانەی ئەشکەوتەکانی جەزیرەی عەرەبی، بەڵکو زۆرجار بە ناچاری ماستاو و ڕیکاریش دەکەن بۆ زنجیرەی تۆقێبەرەکان، وبەبێ دەنگیش ناوەستن، بۆ سەلماندنی ملکەچی وملشۆڕییان بۆ کاهینەکانی توندڕەوی و زنجیرەی تۆقێبەرەکانیان قسەش بەو نوخبەیە دەڵێن کە بەرگری لە مافەکانی ئەوانیش دەکات وبە ناچاری دەبنە ئەڵقەیەك لە زنجیرەی تۆقێنەرەکان! ئەو

میانرەوە دەبەنگ و ترسنۆکانە نووسەرێکی عەرەب جوان ناوی ناون بە [الابلە المفید] واتە دەبەنگی سوودلێکراو.

مەلاکانی کوردستان و چیرۆکە سەرەڕۆکانی نیقاب و حیجاب

مەلا واعیزەکان چیرۆککگەلێکی پراوپڕ لە هەڵوێستی توندرەوی و بی مانای کۆمەڵگای لادێیی کوردستانی پێش پەنجا وسەد ساڵ دەگێرنەوە، یان چیرۆکی لادێ نشینەکانی بەنگلادیش وسعودیە وپاکستان...هەمووشی باسی ڕەوشت وئاکاری ئەو سەردەمە دەکەن، کە خەڵک چەند باش وبەدین و بە ڕەوشت بوون، هەموو چیرۆکەکانیس هاندانی سەختگیریەکی سەلەفی بێ مانا دەکات، ولە دەوری لینگی ئافرەت و حیجاب و نیقابەوە دەسوڕێتەوە! مەلایەک دەڵیت: ژنێکی ڕوسی چونکە بوە موسڵمان بۆ نوێکردنەوەی پاسپۆرتی، ڕەسمی بە نیقابەوە گرت، یانی یەك پارچە ڕەش، لۆشی چوە سەر و بە زەبری شەونوێژان، چونکە جائیز نیە دەموچاوی دەرخات! ئەو مەلایە قارەمانی تەلەفزیۆنی یەککگرتووی میانرەویشە.

مەلا فاتیح شارستێنی، لە ڕاگەیاندنی جەنگی لەدژی ئافرەتی بێ حیجابدا، چەند چیرۆکی حیجابی دەگێڕێتەوە، لە یەکێکیان باسی ژنێك دەکات کە لە

لادێیەك لە كاتی گەرانەوەی لە كانی، سەرشانی جلەكەی دڕاوە وپێستی شانی بەدەرەوە بووە، پیاوێك توڕە بووە وبانگی كردوە بۆ شانت رووت كردوە. كوا دین، كوا ڕەوشت؟! ئەویش دەڵێت پارچە كوتاڵێكم دەست نەكەوت پینەی بكەم! دیارە سەردەمی پێش دۆزینەوەی كاغەز بوە! كابراش كەوا نوێكەی دەبڕێت بە چەقۆ و دەڵێت برۆ بەوە پینەی بكە، نەك حەیامان بچێت.

یا پیاوێك جوانە گایەك لە خۆی نەزر دەكات، كاتێ لەناو مەجلیسی مێوانان دانیشتوە، وبا هەڵیكردوە نەوەك با كراسی بووكەكەی هەڵدات و قاچ و لینگی بەدەركەوێت! چیرۆكەكانیان هەمووی لەسەر ئافرەت دەسوڕێتەوە، وەك بڵێی پیاو كاملوموكەمەل بن! یان وەک بڵێی لە ژندا هیچ سیفەتێك وبەهایەك گرنگ نییە بە قەد حیجاب و خۆداپۆشین! بۆیە لەناو هەزاران ئافرەتی حیجاب، بەدەگمەن نەبێت كەسێكی نمونەیی وعاقڵ وهوشیاری وا نابینیتەوە كە كەمێك دڵت پێی خۆش بێت! چونكە ئەو دەزانێت وتاری دینی تەقلیدی سەقەت بەس چاوەڕێی ئەو پارچە قوماشە لەو دەكات، پاش ئەوە گرنگ نییە، درۆزن دەبیت، دڵ ڕەق دەبیت، بێ زەوق دەبیت، نامرۆڤ دەبێت.

هەر بۆ بەراورد، بۆ نمونە دەیان گرتەی ڤیدیۆیی هەیە كە ئافرەتی سفوری خۆرئاوا بەرگری لە ئافرەتی موحەجەبە و مونەقەبە دەكەن، لەبەرامبەر كەسانێك كە سوكایەتیان پێ دەكات. كەچی ببینە لەو كوردستانە، مەلا بەڵاكان باسی ئافرەتی سفور دەكەن وەك شەیتان، وەك جولەكەكانی سەردەمی نازیەكان، هەزار سوكایەتیان پێ دەكەن، ببینە ئەو هەموو ئافرەتە زۆر و بۆرە موحەجەبەیەی حزبە ئیسلامیەكان و سەربەخۆكانیش، یەكێكیان هەڵوێستێكی ئینسانی وەردەگرن، یان بەرگریەك لەو دەستە خوشكانەیان دەكەن؟! ئەوە لە كاتێكدا هەیانە خوشكیان، یان كچی مامیان، یان ڕەفیقیان، یان هاوپۆڵیان

سفورن؟! کە ناشی کەن چونکە عەقڵیان پەك خستووە و مێشکیان لە مستی مەلا تورەهاتەکانە .

با چیرۆکێکی عاتیفی وەک فیلمی هیندی تان بۆ بگێرمەوە کە خوێندمەوە، لە سایتێکی ئیسلامی، ئەویش لەسەر حیجاب و نیقابە! چیرۆکەکە شێخ ئەحمەد الصویان دەگێڕێتەوە کە لە بەنگلادشی پێشکەوتووەوە! دەڵێت چومە بەنگلادش لەگەڵ تیمێك بانگخوازی ئیسلامی پزیشکی، بۆ چارەسەری نەخۆشیەکانی چاو، پیرە پیاوێك هات لەگەڵ ژنەکەی کە بە دوو دڵی هەنگاوی دەهاوێشت، کە دکتۆر لە ژنەکەی نزیك کەوتەوە بۆ پشکنینی، ژنەکە دەگریا و وەک شۆڕە بی دەلەرزی! دکتۆرەکە وایزانی لەبەر ئازاری نەخۆشیەکە وا دەلەرزێ و دەگری! بە مێردەکەی گووت بۆ دەگری؟! گووتی: لەبەر ئەوە دەگریت کە ناچار دەبێت دەموچاوی نیشانی پیاوێکی بێگانە بدات! لە دوێنێوە لەبەر نیگەرانی ئەو گوناهە نەخەوتوە، وگلەیی لەمن دەکات کە چۆن ڕازی دەبیم و غیرەتم قبول دەکات دەموچاوی دەرخات!!! دوایی پاش ئەوەی دنیایەك بەڵگەیان بۆ هێناوەتەوە کە گوناه نییە دەموچاوی خۆی دەرخات بۆ چارەسەری، خوا ڕێی پێداوە، ئینجا ڕێگای دا، و پاش نەشتەرگەری چاویشی هەردوو کرایەوە! بەڵام مێشکی هەرداخراو مایەوە، چونکە بە مێردەکەی دەگووت: ئەگەر لەبەر خوێندنەوەی قورئان و خزمەت کردنی تۆ و مناڵەکانت نەبا پێم باشتر بوو بە کوێری بمێنمەوە و نەك پیاوێکی بێگانە دەموچاوم ببینێ!!! ئەوە ژنی پیرەمێردێک بووە، لەوانەیە خۆشی پیرەژنێك بوو بێت! کابرای چیرۆك خوان دەڵێت: دەبروانن خوشکان بۆ عیفەت و ڕەوشتبەرزی لە جوانترین شێوەیدا، تەماشا عیزەت بکە بە ڕووە گەشەکەی!! ئەوە لە کاتێکدا دەموچاو داپۆشین لە دینیشدا نەك واجیب نییە، بەلکو سونەتیش نییە.

حیجاب یەکەمینی یەکەمەکانه

له کۆمەڵگا ژەهراوی بووەکان به فەرهەنگی توندرەوی دینی، ئافرەت ئاسانترین نێچیر و ئاسانترین ئامانجی ئەو کۆمەڵگا پیاوسالارەیه، که هەموو تورەیی وخەشم وقینی له دەرنجامی نوشوستی و بێ دەسەڵاتی و کەموکورتی ژیان و بێ کاری و جەوروستەمی دەسەڵات که لێی دەکرێت له ئافرەتدا خاڵی دەکاتەوە! هەتا چەوره وبی دینی کۆمەڵگاش پەیرەو لەو ئەتوارەی دژی ئافرەت دەکەن.

له فیکری دینی به گشتی و سەلەفی به تایبەتی، سفور بوون له نیشانه بچووکەکانی ڕۆژی قیامەته، لەو ڕێگایەوە پشت به چەندین قاله و قیله دەبەستن، که زادەی عەقڵیەتی بەدەوی دژه ئافرەتی عەرەبن! بەجۆرێک باسی ئافرەت دەکەن، وەك بڵێی سێ چارەگی کێشه ودەردەکانی ئومەتی ئیسلام لەبەر سفوری ئافرەتانه.

ئەو عەقڵیەته تەهویلیه و زیادەرەویه خورافه ئامێزه هێنده ناسەنگه کێشەکانی لێ تێکەڵاو دەبێت، ونازانێت چۆن ریزبەندی وئەولەویەتی بۆ دابنێت.

لای ئەو هەموو کێشەکانی بێکاری و تەندروستی و خۆشگوزەرانی و گەندەڵی و تالانی سەروەتی کۆمەڵگا دەگەڕێتەوە بۆ سفووری ئافرەت.

لە ئێران تیزاب بەو کچانە دادەکرێت کە حیجابەکەیان باس نابەستن بە هاندانی دەزگا ئاسایسەکانی ئیران!
لە شیسان قەدیرۆڤی بەکرێ گیراوی ڕووس، کە لەلایەك شەڕی توندرەوانی دینی شیشان دەکات، کەچی پشتگیری لە هێرش کردنە سەر بێ حیجابەکان دەکات بە تۆپەڵە بۆیاغ.

لەکوردستان مەلا شارستینی و غەیری ئەو وا ئافرەتی بێ حیجاب دەتۆقینن، بە سەدان تۆمەتی کوفرو نیفاق و هاوتای داوێن پیسی و لەعنەت لێکراو لە لایەن خواوە تۆمەتبار دەکەن.

مەلا شارستێنی لە جیاتی جەنگ لە دژی گەندەڵی و ناعەدالەتی و کەموو کورتیەکانی تر بکات، کەچی بڕیاری جەنگی داوە دژی ئافرەتی کوردی بێ سەرپۆش.

مەلا شارستێنی دەبوایە خۆی وتارێکی دابا لەسەر ئەو جاش و مستەشارانەی کە کاتی خۆی ئەنفالیان کردوە دژی ژن ومنداڵ وپیری کورد، لە جیاتی ئەوە خۆی لە مزگەوتی یەکێك لە گەورە جاشانی ئەنفالچی وتارەکانی دەدات! بەس بە ئافرەت دەوێرن، چونکە کۆمەڵگا سەقەتەکەمان نا مرۆڤانە دەڕواننە ئافرەت کە نیوەی تەواوکەری مرۆڤایەتین.

شارستێنی دەڵێت ئەو ئافرەتەی خۆی دانەپۆشێت ونەبێتە موحەجەبە ئیعلانی حەربی لەگەڵ خوا کردوە[3]، چونکە خوا دەڵێت خۆت داپۆشە ئەو دەڵێت خۆم داناپۆشم! ئەو مەلا لادێیە هەتا ئاگادار نیە بە غەریزەی حەزکردنی ئافرەت لە جوانی! هەتا نازانێت چەندە بریارێکی قورسە بۆ ئافرەتێکی خاوەن کەسایەتی بەهێز، نەك مەڕومالاتەکان، بریاری حیجابکردنی بدات.

ئەوە عەقڵی مرۆڤێکی خوایی و ژیر نییە، کە بازبدات بەسەر هەموو کارەساتە گەورەوکانی کۆمەڵگا لە تالانی و دژی گەندەڵی و ناعەدالەت بەلات دنیا لەو حیجابە کۆبکاتەوە؟! ئەوە هەستی پیاوسالارانەیە هانی دەدات چاوپۆشی لەو هەموو خەراپەکاری وگەندەڵی وخیانەت و داوێن پیسی و دزی وتالان وبرۆ بکات ئاوڕداتەوە بۆ لاوازترین ئەڵقەی کۆمەڵگای داپلۆسێنەر، کە ئافرەتە! من نازانم ئەگەر خۆداپۆشینی ئافرەت هیندە گرنگ با، بۆ ئافرەتە کۆیلەکان قەدەغە دەکران لە خۆداپۆشین لە سەردەمی پەیامدا، نەوەك خەڵك حیسابی ئافرەتی ئازادیان بۆ بکات؟! بۆ پیاو حەزی بۆ ئافرەتی کۆیلە ناجوڵێت؟! بۆ کۆیلەکانی کچانی فارس و کورد و ڕۆم و چەرکس و قیبت و گورجستان چما زۆر لە کچانی جەزیرەی عەرەبی جوانتر نەبوون.

مەسەلەی نەهێشتنی سەرداپۆشینی ئافرەتی کۆیلە زۆر کۆنە دەگەڕێتەوە بۆ سەردەمی ئاشوریەکان، کە ئەو ئافرەتە کۆیلەیەی حیجابی کردبا جەڵدەی لێدەدرا! لەوێوەش پەڕیەوە ناو فقهی ئیسلام، هەتا ڕیوایاتێکی زۆر هەیە دەڵێن

---

(3) **https://www.facebook.com/video.php?v=796605393764296&set=vb.303702429721264&type=2&theater**

حەزرەتی عومەر توڕە دەبوو لەو ئافرەتە کۆیلانەی سەرپۆشیان دەکرد چونکە خۆیان بە ئافرەتی ئازاد دەچواند!!

کەی ئەوە شیواز و ئەتواری مەلایەکە خۆی پی میانڕەوبێت، کە وەك ڕوکنێکی ئیمان وئیسلام باسی سەرپۆش بکات؟! چۆن دەتوانیت بلێیت ئەو ئافرەتەی خۆی دانەپۆشێت ئیعلانی حەربی کردوە لەگەڵ خوا و پێغەمبەر؟! چۆن هەتا باڵاپۆشی بەراورد دەکرێت لەگەڵ نوێژ ورۆژوو کە ئەوانە لە ئەرکانەکانی ئیسلامن، بەڵام حیجاب چەند ئایەتێکی ناموحکەمی لەسەر هاتووە، هەتا تەفسیری جۆراوجۆریش هەڵدەگرێت.

سەیر لەوەدایە هەندێك سفوری دەبەنگیش توشی ستۆکهۆڵم سیندرۆم بوون، بەرگری لەو پیاوە دەکەن کە کافر و مەلعون و مونافیقیان دەکات.

لە کۆمەڵگای دواکەوتوو کێشەکانی هەژاری، و بێکاری وگەندەڵی، و پەروەردەوفێرکردن، و بیمەی تەندروستی، و مافەکانی مرۆڤ، و نیشتەجێ و ژێرخانی وڵات هەمووی پشتگوێ دەخرێت، حیجاب وهیستریای حیجاب دەبێتە یەکەمی یەکەمەکان.

ئيسلام وەك ئاينێكی جەنگاوەر

بەشی يەكەم

ئيسلام وەك ئاينێكی جەنگاوەر

چونكە ئيسلام لە بنەڕەتدا وەك دينێكی جەنگاوەرانە هاتە ئارا، بۆيە موفرەداتی شەڕ و جيهاد و شمشێر و غەزوو وتوندوتيژی ڕەگێكی دوور ودرێژی داكوتاوە لە كۆی ئيسلام ومێژووی ئيسلامدا، وبە ئەنجاميش لە دەروونی تاكی موسڵماندا. دينی جەنگاوەر مەبەستم لەو دينەيە كە تەنها بە بانگەوازی ئاشتيانە و بە دەعوە و قسە بۆ خەڵك كردن بڵاونەبوبێتەوە و خۆی

نەپاراستبێت، بەڵکو بێ هێزی و بانگەوازی تەنها لە قۆناغێکی کاتی نواندبیت، وەك قۆناغی مەککی، ولە قۆناغی مەدەنی دواتر خۆی پڕ چەك کردبیت بۆ پاراستنی خۆی و دوایی بۆ پەل هاوێشتنی. دینی یەهودیەت یش ئەو سروشتە جەنگاوەریەی هەیە، زۆربەی پێغەمبەرانیان حاکم و فەرمانرەوای دەوڵەت وسوپا بوون و وەك ئیسلام دیانەتگەلێکی جەنگاوەر بوون. بەڵام مەسیحیەت و بودایەت بۆ نمونە دوو دیانەتی تەبشیرین و بە تەنها بانگەوازیان بەکار دەهێنن بۆ بەردەوام بوونیان، هەرچەندە مەسیحیەت خیانەتی لێکرا لەسەر دەستی پاپا و کاهینەکانی کە لە دیانەتیکی بانگەوازیەوە گۆڕیان بۆ دیانەتیکی جەنگاوەر.

لەو باسەدا، من باسی ستەمکار و ستەملێکراو، دەستدرێژی کەر و دەستدرێژی بۆسەرکراو ناکەم، چونکە ئەوە بابەتێکی ترە، خودی ئیسلام دیانەتێکی تەبشیری ڕووت نەبوو لە بەکارهێنانی چەك وهیز وەك دینەکانی تر، کە تەنها بە بانگەوازی کردن هەوڵی بڵاوبوونەوەیان دەدا، چونکە لە بنەڕەتدا ئیسلام وەک دینێکی شمولی و کودەتایی و یەکلاییکەرەوە هات و هیچ بژاردەیەکی بۆ کۆمەڵگای عەرەبی قورەیشی مەککە نەهێشتەوە جگە لە ڕووبەڕوو بوونەوە. لە کۆی بڵاوبوونەوە و باڵکێشانی ئیسلام بەسەر جەزیرەی عەرەبی و شەڕەکانی پێغەمبەر [د.خ] و قورەیش و هۆزە عەرەبیەکانی تر، وشەڕی لەگەڵ هۆزە جولەکەکان و هەموو غەزەواتەکان کە ژمارەیان ٢٩ شەڕ وغەزوەیە و سەرەڕای ٣٨ بەعسە وسەریە ناردن بۆ شەڕ. ئەو هەموو شەڕ وغەزەواتانە بێگومان کاریگەری دەبێت لەسەر دەروونی مێژوویی ومیزاجی دینداری تاکی موسڵمان، بە زانا و خەڵکی ئاساییەوە، ودەبێتە سەرچاوەیەکی ئیلهام و سرووشی موسڵمانان، بە تایبەتی ئەگەر شەڕ و فتوحاتە دینیەکانی تری دەوڵەتی خەلافەتی ڕاشدین و ئەمەوی وعەباسی وهتد، بخەینە سەر، هەروەها شەڕە تایفیەکانی تری

خەواریج و موعتەزیلە و شیعە وسونە وخاچ پەرستەکانیش . وەك گووتم من باسی ڕەوایەتی وناڕەوایەتی ئەو شەڕانە ناکەم، بەڵکو زیاتر باسی دامەزراندنی نمونەیەکی دینی جەنگاوەری دەکەم، کە دەق بە پێچەوانەی دینە تەبشیریەکانی تر بوە وەك مەسیحیەت لە لایەنە تیۆریەکەیەوە بەلایەنی کەم، کە هانی شوێنکەوتانی دەدات بە ئەوپەڕی سەبر ودان بەخۆدا گرتن بەرامبەر ناحەزان و دوژمنانیان، هەتا ئەگەر شەقێکیان لە ڕووی ڕاستیان دا، دەبێت ڕووی چەپیشی بۆ هەڵسوڕێنیت! هەروەها خاڵێکی تری مەسیحیەت وەك دیانەتێکی تەبشیری جیای دەکاتەوە لە دیانەتێکی جەنگاوەری وەك ئیسلام بریتیە لە مونافەسە نەکردنی دەسەڵاتداران لەسەر حوکم و گرتنە دەستی جڵەوی دەسەڵات، [ئەوەی خوا واز لێبینە بۆ خوا، ئەوەشی بۆ تزار بۆ تزار] هەرچەندە مەسیحیەت لەسەر دەستی پاپاکان وکاهینەکانی ئەو دوو خاسیەتە گرنگەی خۆی لە دەستدا، ئێستا لە پاش ڕێنیسانس و شۆڕشی پیشەسازی لە ئەوروپا، چۆتەوە قەبارەی جارانی خۆی، بەبێ شەڕ و بێ کێشمەکێش کردن لەگەڵ فەرمانڕەوایان کاریگەریەکی زۆر بەهێزی هەیە لەسەر ژیانی سیاسی و کۆمەڵایەتی خەڵك. هەتا دینی جولەکەش ئەو خاسیەتەی هەوڵدان بۆ حوکمی دینی تا ڕادەیەکی زۆر لە دەست داوە، ئەگەرچی بۆتە سەرجاوەی ئیلهام و سروشی زایۆنیزم، کە ئەفسانەکانی جولەکە وتەورات بەکاردەهێنێت لە پڕۆژەکانی.

عیبادەت یارییە لە چاو جیهاد

لە ئیسلامدا، جگە لە بەشێکی زۆری ئەهلی تەسەوف نەبێت، هەموو ئەوانەی کە هاتوون لە ئیمامەکان و زانایان و مەزاهیبەکان و موفەسیرەکان و موحەدیسەکان و فەقیهەکان بە ڕادەیەکی زۆر کاریگەری ئەو لایەنە جەنگاوەریەی ئیسلامیان پیوە دیارە لە شێوازی بیرکردنەوە و قسەکانیان و فەتواکانیان و

هەڵسەنگاندنەکانیان و شەڕ وکردەوەکانیشیان. ئەو شیعرە بەهێزەی عبداللە بن مبارك بە چاکترین شێوە گوزارش لەو ڕوحە جەنگاوەریەی ئیسلام دەکات، کە عبداللە کوڕی موبارەك وەك نامە بۆ فضیل بن العیاض نارد، تیایدا ئەو ڕوحە جەنگاوەرە دەخوێنینەوە کە لە چاو جیهاد دا گاڵتەی بە عیبادەتی عابیدێکی ناوداری وەك فضیل دێت، ئەو قەسیدەیەی کە ڕۆژانە لەسەر مینبەرەکان دەیڵێن و دەیڵێنەوە ، بەچاکترین شێوە گوزارش لەو ڕوحە جەنگاوەرەی ئیسلامدا دەکات، کە دەڵێت:

يا عابدَ الحرمين لو أبصرتَنا... لعلمتَ أنَّكَ في العبادةِ تلعبُ

مَنْ كانَ يخضبُ خدَّهُ بدموعِه... فنحورُنا بدمائِنا تتَخَضَّبُ

أوكان يتعبُ خيله في باطل... فخيولنا يوم الصبيحة تتعبُ

ريحُ العبيرِ لكم ونحنُ عبيرُنا... رَهَجُ السنابكِ والغبارُ الأطيبُ

ولقد أتانا من مقالِ نبينا... قولٌ صحيحٌ صادقٌ لا يَكذبُ

لا يستوي غبارُ أهلِ الله في... أنفِ أمرئٍ ودخانُ نارٍ تَلهبُ

هذا كتابُ الله ينطقُ بيننا... ليسَ الشهيدُ بميتٍ لا يكذبُ

ئەی خواپەرستی ناو دوو حەرەم ئەگەر دەمان بینیت.....دەزانی تۆ لە عیبادەتەکانتا خەریکی یاری کردنی

ئەوەی ووەتي بەفرمێسکەکانی تۆ دەبێت....ئەوا ئێمە ناوقەدمان بەخوێنمان

سوورهەڵدەگوێت

یان ئەوەی ئەسپی لەناهەقدا ماندووو تاودەدات.....ئەسپەکانی ئێمە هەر

لەبەرەبەیاندا ماندووە

بابۆنی خۆشی عەبیر بۆئێوە بێت، عەبیری ئێمە.....چەخماخەی قاچی ئەسپەکانە

وبۆنی تۆزوخۆڵ لای ئێمە پەسندترە

قسەی پێغەمبەرە وپێمان گەیشتووە....قسەیەکی ڕاست ودروست ودوور لە

درۆ

تۆزوخۆڵی پیاوانی خوا یەکسان کۆنابێتەوە لە....لووتي کەسێك لەگەڵ

دووکەڵی ئاگرێکی بلێسەدار

[ئاماژەیە بۆفەرمودەی: لا يجتمع غبار في سبيل الله في منخر عبد ودخان

جهنم]

ئەوە تەکتێبی خوا داوەریمان دەکات...کەشەهید مردوو نیەو درۆ ناکات

ئاماژەیە بۆ چەندین ئایەت بۆ نمونە:{ وَلا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتاً بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ } [آل عمران:169]

سەیر لەوەدایە ئەو قەسیدەیە ناودارە كە لە دەیەها كتێبی تەفسیر وحەدیس و مێژوو باسی كراوە وبۆتە كەلەپۆرێك، دەیەها زانا و دیندار بە نمونە دەیهێننەوە، هەتا درۆ و هەڵبەستراویش بێت كاری خۆی كردووە، كەچی ئێستا و تازە بە تازە دەڵێن ئەو حەدیسە لاوازە لە ڕووی سەنەد ومەتنەوە! و دەڵێن ماقول نیە كەسێكی وەك عبدالله بن المبارك عیبادەت بە یاری بشوبهێنێت! ئەو حەدیسە لە سەنەدیش لاواز بێت ئەوە لە مەتن هەرگیز لاواز نییە، چونكە سەدەها دەق هەیە لە قورئان و سونەدا لە كۆی گشتیدا ئەو مانایە دەبەخشێ، كە هیچ عیبادەتێك ناگاتە جیهادكردن لە پێناو خوادا، هەتا لە سونەتدا عیبادەتەكانی هەشتا ساڵ بە شەوێک لە شەوەكانی ئێشكگیری جیهاد یەكسان دەكات! بۆیە بەڕای من ئەو قەسیدەیە زۆر بە وردی وبلیمەتی گوزارش دەكات لەو ڕووحە جەنگاوەرەی دینداری موسڵمان كە گاڵتەی بە تقوس و ڕێكارە ئاینیەكان دێت لە بەراوردا لەگەڵ ئەو فەزڵەی جەنگاوەر لە جیهاددا دەستی دەكەوێت.

ڕوحی جەنگاوەری لە قورئاندا

لە دەقەكانی ئیسلامدا كە هێندە زۆرن ناكرێت باسی هەموویان بكرێت زۆر بە بەرزی و بە دنەدانێكی ئاشكرا و ڕاشكاوەوە باسی گەورەیی جیهاد و موجاهیدان و شەهیدان دەكرێت. لە قورئاندا بەو شێوەیە باسی فەزڵ وگەورەیی جیهاد و موجاهیدان كراوە:

[إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِأَنَّ لَهُمُ الْجَنَّةَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ وَعْدًا عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرَاةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالْقُرْآنِ

وَمَنْ أَوْفَى بِعَهْدِهِ مِنَ اللَّهِ فَاسْتَبْشِرُوا بِبَيْعِكُمُ الَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ.] سورة التوبة الآية 111

[بەڕاستی خوا، گیان و ماڵی لە ئیمانداران کڕیوە بەوەی کە بەهەشت بۆ ئەوانەو بەشیانە (بەڕاستی پەروەردگارێکی بەخشندەیە، هەر خۆی بەخشێنەری گیان و ماڵ و سامانە، کەچی ئاوا مامەڵە دەکات لەگەڵ ئیماندارانداو نرخێکی نەبڕاوە، نرخێکی زۆر گەورەی بۆ بڕیارداوە، کاتێک لە پێناوی ئەودا دەیبەخشن) ئەوانە دەجەنگن لە پێناوی ئاینی خوادا، دوژمنانی ئاینی خوا دەکوژن (لە گۆڕەپانی جەنگدا(، یان دەکوژرێن و (شەهید دەکرێن)، ئەو پاداشت و بەڵێنە بەڕاستی لەسەر خوایە و باس کراوە لە تەورات و ئینجیل و قورئاندا، جا کێ هەیە بە قەدەر خوا بەوەفاو بەئەمەک بێت بۆ جێ بەجێکردنی بەڵێنەکانی، کەواتە زۆر دڵخۆش و کامەران بن بەو مامەڵەیەی کە ئەنجامتانداوە و بەو فرۆشتن و کڕینەی کە لەسەری ڕێککەوتوون، بێگومان هەر ئەوەشە سەرفرازی و سەرکەوتنی نەبڕاوە و بێ سنوور.]

[يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَى تِجَارَةٍ تُنْجِيكُمْ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ * تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ * يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَيُدْخِلْكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَمَسَاكِنَ طَيِّبَةً فِي جَنَّاتِ عَدْنٍ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ * وَأُخْرَى تُحِبُّونَهَا نَصْرٌ مِنَ اللَّهِ وَفَتْحٌ قَرِيبٌ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ.] سورة الصف الآيات 10-13

[(10)ئەی ئەو کەسانەی باوەڕتان هێناوە، دەستنیشانی بازرگانیەکتان بۆ بکەم، کە لە سزایەکی بە ئێش ڕزگارتان بکات .

(11) سەرەتا باوەڕهێنانتانە بە خواو پێغەمبەرەکەی، ئینجا هەوڵ و تێکۆشانتانە لەڕێگەی خوادا بە بەخشینی ماڵ و سامانتان، وە بەخشینی خۆتان (واتە :ماندووکردنی جەستە و بیروهۆشتان، تا بەخت کردنیان لەپێناوی خوادا (بێگومان ئەو کارەتان چاکترو بەفرتره بۆتان ئەگەر بزانن و تێبگەن.

(12)ئەوسا خوا لە گوناهو هەڵەکانتان خۆش دەبێت و دەتانخاتە باخەکانی بەهەشتەوە لە چەندەها ڕوبار بەژێر درەختەکانیدا تێ دەپەڕێت و جاریە، هەروەها کۆشک و تەلاری خۆش و ڕازاوە و پاك و خاوێن لە باخەکانی بەهەشتی عەدندا، بەڕاستی ئا ئەوەیە سەرکەوتن و سەرفرازی و دەستکەوتی گەورە و بێسنوور.

(13)جا شتێکی تریش هەیە کە حەزی لێ دەکەن، ئەویش بەخشینی سەرکەوتنە لەلایەن خواوە و کردنەوەی وڵاتان و دڵەکانە، ئەو مژدەیەش بدە بە ئیمانداران (لە هەموو سەردەمێک، گەر ئیمانداران لێ ببڕێن بۆ ئاینی خوای مەزن)

{ وَلا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتاً بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ } [آل عمران:169]

[(169)هەرگیز وامەزانن و وادامەنێن ئەوانەی لەپێناوی خوادا شەهید بوون و کوژران، مردوون، نەخێر وانیە، بەڵکو ئەوانە زیندوون، لای پەروەردگاریان لە ڕزق و ڕۆزیی (هەمە جۆرو تایبەت) بەهرەوەرن.]

[وَلَا تَقُولُوا لِمَن يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتٌ ۚ بَلْ أَحْيَاءٌ وَلَٰكِن لَّا تَشْعُرُونَ] (154) البقرة

[(154)جا هەرگیز بەو کەسانەی لە ڕێگەی خوادا دەکوژرێن و شەهید دەبن، مەڵێن: مردوون، نەخێر ئەوانە زیندوون و بەڵام ئێوە هەست بە زیندوویەتی ئەوان ناکەن.]

قال تعالى: {**قل هل تربصون بنا إلا إحدى الحسنيين ونحن نتربص بكم أن يصيبكم الله بعذاب من عنده أو بأيدينا فتربصوا إنا معكم متربصين**} [سورة التوبة:52].

(52) بڵێ: ئایا ئێوە لە یەکێک لەو دوو سەرئەنجامە چاکە زیاتر چاوەڕوانی چیمان بۆ دەکەن، لەکاتێکدا هەردووکیان چاکن و ئاواتیان بۆ دەخوازین (کە: یان سەرکەوتنە، یان شەهید بوون) ئێمەش هەمیشە چاوەڕێی ئەوە دەکەین خوای گەورە بەڵاو سزایەکی تایبەتی خۆیتان بەسەردا ببارێنێت، یان بەدەستی ئێمە تووشی شکستی و نەهامەتی ببن، دە ئیتر ئێوە خۆتان مەڵاس بدەن و چاوەڕێ بن، بەڕاستی ئێمەش لەگەڵتاندا چاوەڕێین.

ابن کثیر دەربارەی{أو بأيدينا} دەڵێت: واتە کوشتن و بەکۆیلەگرتنیان، تەبەریش دەڵێت: ئیە چاوەڕوانی لە خوا دەکەین ئەو کافرانە ئەشکەنجە بدات بە دەستی ئێمە بەر لە ئەشکەنجەی ئاخیرەت و سەربڕینیش لەناو ئەو ئەشکەنجانەدایە.!

قال ابن كثير في قوله تعالى {أو بأيدينا}: (أي القتل أو السبي)، وكذا قال الطبري، فنحن ننتظر بهؤلاء الكفار أن يعذبهم الله بأيدينا قبل عذاب الآخرة والنحر يدخل في ذلك.

ئیسلام وەك ئاینێكی جەنگاوەر

بەشی دووەم

ڕوحی جەنگاوەری لە سونەتدا

ئەوە لە قورئاندا، لە سونەتدا دەهێندەی تر ستایش و بەرزڕاگرتنی جیهاد وموجاهیدان هەیە، هەر ئەو ئایەتانەی کە دەڵێن " وامەزانن و وادامەنێن ئەوانەی لەپێناوی خوادا شەهید بوون و کوژران، مردوون، نەخێر وانیە، بەڵکو ئەوانە زیندوون، لای پەروەردگاریان" دەیان حەدیسی لەسەر هاتوە کەوا ڕوحی

شەهیدان دەچێتە شێوەی باڵندەی سەوز ولە بەهەشتدا دەخولێنەوە و بە کەیفی خۆیان دەخۆن ودەخۆنەوە!

لە تەفسیری الطبری دەیان ڕیوایاتی هێناوە لەو بارەیەوە:

حدثني المثنى قال، حدثنا محمد بن جعفر قال، حدثنا عثمان بن غياث. قال، سمعت عكرمة يقول في قوله " :ولا تقولوا لمن يُقتل في سبيل الله أمواتٌ بل أحياءٌ ولكن لا تشعرون " قال، أرواح الشهداء في طير خُضر في الجنة.

حدثني المثنى قال، حدثنا إسحاق قال، حدثنا ابن أبي جعفر, عن أبيه, عن الربيع في قوله " :ولا تقولوا لمن يُقتل في سبيل الله أمواتٌ بل أحياء" ، في صُوَر طير خضر يطيرون في الجنه حيث شاءوا منها، يأكلون من حيث شاءوا.

لە حەدیسی تر هاتوە کە فەزڵی شەوێکی جیهاد لە پاسەوانیدا دەدا بەسەر فەزڵی شەوی قەدر کە لە هەزار مانگ عیبادەت خێری زیاترە.

لە حەدیسێکی تردا فەزڵی دەداتە سەر هەزار شەو کە بە شەوەکەی لە شەونوێژکردن دابیت و ڕۆژەکەی لە ڕۆژووگرتندا بیت.

عن عبد الله بن عمر رضي الله عنهما أن النبي صلى الله عليه وسلم قال: {ألا أنبئكم بليلة أفضل من ليلة القدر؟ حارس حرس في أرض خوف لعله أن يجرع إلى أهله}

عن عثمان رضي الله عنه قال: سمعت رسول الله صلى الله عليه وسلم يقول: {حرس ليلة في سبيل الله أفضل من ألف ليلة يقام ليلها، ويصام نهارها}

ئەنەس دەگێڕێتەوە کە پێغەمبەر [د.خ] دەڵێت: [هیج کەسێك بچێتە بەهەشت حەز ناکات بگەڕێتەوە دنیا هەرچیەکی هەبیت لە دنیادا جگە لە شەهید نەبێت، کە تەمەنا دەکات بگەڕێتەوە ودە جاریتر بکوژرێت لەبەر ئەو ڕیز وشکۆیەی کە دەیبێنێت.

عن أنس رضي الله عنه أن النبي صلى الله عليه وسلم قال: {ما أحد يدخل الجنة يحب أن يرجع إلى الدنيا، وإن له ما على الأرض من شيء إلا الشهيد؛ فإنه يتمنى أن يرجع إلى الدنيا فيقتل عشر مرات لما يرى من الكرامة}

لە هەمووی سەیرتر حەدیسێك دەڵێت لە ناسکترین کاتی عیبادەتی شەونوێژدا هاوەڵەکان نەفرەتیان لە کافران کردوە وگوتویانە: [ئەی خوایە بکوژی کافران کە خۆیان لادەدەن لە ڕێگای تۆ، وپێغەمبەرانت بەدرۆ دەخەنەوە، وباوەڕ بە بەڵێنەکانت ناکەن، جیاوازیان بخەرە نێوان ، وترس وبیمیان بخەرە دڵ، ئەشکەنجە ونەفرەتت بنێرە بۆیان، خوای هەق!!]

(اللهم قاتل الكفرة الذين يصدون عن سبيلك ويكذّبون رسلك ولا يؤمنون بوعدك وخالف بين كلمتهم وألق في قلوبهم الرعب وألق عليهم رجزك وعذابك إله الحق) [صحيح ابن خزيمة]. نازانم ئەو دوعایە جەنگاوەریانە چۆن میزاجی عیبادەتت تێك نادا داوای کوشتی کافرانی تێدا بکەیت؟!!

لە تەفسیردا کاتێك باسی ئایەتی ٣٣ سورەتی المائدة دەکرێت: {**إِنَّما جَزاءُ الَّذِينَ يُحارِبُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَساداً أَنْ يُقَتَّلُوا أَوْ يُصَلَّبُوا أَوْ تُقَطَّعَ أَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ مِنْ خِلافٍ أَوْ يُنْفَوْا مِنَ الْأَرْضِ ذلِكَ لَهُمْ خِزْيٌ فِي الدُّنْيا وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذابٌ عَظِيمٌ**}

ئیبن کەسیر لە تەفسیرەکەیدا باسی تەفسیری ئەو ئایەتانە دەکات ودەڵێت:

رواه البخاري ومسلم من حديث أبي قلابة - واسمه عبد الله بن زيد الجرمي البصري - عن أنس بن مالك : أن نفرا من عكل ثمانية ، قدموا على رسول الله صلى الله عليه وسلم فبايعوه على الإسلام ، فاستوخموا الأرض وسقمت أجسامهم ، فشكوا ذلك إلى رسول الله صلى الله عليه وسلم فقال: "ألا تخرجون مع راعينا في إبله فتصيبوا من أبوالها وألبانها؟ " فقالوا : بلى . فخرجوا ، فشربوا من أبوالها وألبانها ، فصحوا فقتلوا الراعي وطردوا الإبل . فبلغ ذلك رسول الله صلى الله عليه وسلم فبعث في آثارهم ، فأدركوا ، فجيء بهم ، فأمر بهم فقطعت أيديهم وأرجلهم ، وسمرت أعينهم ، ثم نبذوا في الشمس حتى ماتوا.

[واتە کەسانێك لە هۆزی عوکل هاتنە لای پێگەمبەر [د.خ] بەیعەتیانپێیدا، دوایی تەندروستیان تێك چوو، سکاڵایان کرد لای پێغەمبەر، ئەویش فەرمووی: بۆ ناچن لەگەل شوانی وشترەکانمان تا سوود لە خواردنەوەی میز و شیریان ببینن؟ گووتیان: بەڵی، دەرکەوتن میز و شیریان خواردەوە ، تەندروستیان باش بوو، دەمودەست شوانەکەیان کوشت، و وشترەکانیان ڕفاند، پێغەمبەر پێی زانین ونادری بەدوایاندا تا دەستگیر کران و هێنایانن، فەرمانی دا بە برینی دەست و پێیان لە بنەوە، وچاویانیش هەڵکۆڵن، ئینجا خرانە بەر خۆر تا مردن!!

لە ڕیوایەتێکی تردا انس دەڵێت: یەکێکیانم دەم لە زەوی دەدات لە تێنوێتیدا هەتا هەموویان مردن، دوایی ئەو ئایەتە هاتە خوارەوە:) : إنما جزاء الذين يحاربون الله ورسوله...

قال أنس : فلقد رأيت أحدهم يكدم الأرض بفيه عطشا حتى ماتوا ، ونزلت : إنما جزاء الذين يحاربون الله ورسوله (الآية).

من ناچیت بە عەقڵم کە ئەو ئایەتە لە باسی چەند کەسێکی هەرچی وپەرچی وبرسی هاتبێتە خوارە، چونکە موحارەبەی خوا و پێغەمبەر بە دزینی چەند وسترێك و کوشتنی شوانێك نایەتە دی! ناشڵێم ئەوانە تاوانیان نەکردبوو، بەڵام تۆڵەی وا بە قەسوەت، ئەگەر ڕاست بێت، گوومانی تێدا نیە کە توندوتیژی لای ئەوانە دروست دەکات، کە ئەو تەفسیرە و ریوایەتانە دەخوێننەوە وباوەڕی پێ دەکەن، چونکە ئەوان بۆ وانەکەن ئەگەر قودوەی ئەوان کە پێغەمبەرە وایکردبێت.

غەزوەی بەنی قورەیزە

کاتێك دێیتە سەر ژینامە و سونە چیرۆکی پڕ خوێناوی دەخوێنیتەوە وەك ڕوداوەکەی بني قريظة لە ساڵی پێنجەمی کۆچیدا، کە لە پاش گەمارۆدانیان ٢٥ ڕۆژ، خۆیان دایە دەست وپاش ئەوەی کۆمەڵێك لە هۆزی ئەوس چوونە لای پێغەمبەر وگووتیان چۆن باش بوویت لەگەڵ بنی قینقاع کە هاوپەیمانی

خەزرەج بوون، ئاواش باش بە لەگەل بنی قریظەی هاوپەیمانی ئێمە. دوای ئەوە جولەکەکان ڕازی بوون بە داوەری سعد بن معاذ کە هاوپەیمان بوو لەگەلیان، کەچی سەعد چونکە زامدار ببوو لە گەمارۆکەی مەدینەدا، حوکمی کرد بە کوشتنی زیاتر لە ٧٠٠ پیاو و هەر مێردمنداڵێکی کە مووی بەری سەریان دەرکردبوو یانی منداڵی نێوان ١٢- ١٤ ساڵیش! هەروەها بە بە کۆیلەکردنی ژنان ومنداڵان و ماڵ و سامانیان.

بە نسبەت غەدرەکەی بەنی قورەیزە ڕاستە غەدرێکی زۆر گەورە و خیانەتێکی زۆر گەورەیان کرد لە پێغەمبەر و موسڵمانان، دەڵێم ئەوانەی بەرپرس بوون وکاربەدەست بوون موستەهەقی سزا بوون، ئەو سزایەش دەبێت لە ئومەتی [ولا تزروا وازرة وزر اخرى] بوەشابایەوە، نەك وەك سونە دەڵێت وەك سزای هۆلاکۆ و بەعس و ڕژێمی تورکیای عوسمانی و ئەتاتۆرکی، و هەر سەرلێ شێواوێکی تر، کە خەڵك بە کۆمەڵ سزا بدەن، و وەك لە هەموو کتێبەکانی حەدیس هاتووە هەتا منداڵی ١٢ -١٣ ساڵیش لە ملی بدرێت، ئەو ڕیوایەتەی کە باسی کوشتنی منداڵی تولك لێهاتوو دەکات عطية القرظي سەحابی دەیگێڕێتەوە، کە یەکێکە لە زانایانی سەحابە، و خۆشی منداڵێك بوە لەو کاتەی بەنی قورەیزە سزا دراوە و دەڵێت:

(وعن عطية قال : { عرضنا على النبي صلى الله عليه وسلم يوم قريظة ، فكان من أنبت قتل ، ومن لم ينبت خلي سبيله ، وكنت ممن لم ينبت فخلي سبيلي } رواه الخمسة وصححه الترمذي وفي لفظ : { فمن كان محتلما أو نبتت عانته قتل ، ومن لا ترك } رواه أحمد والنسائي)

[ئیمە نیشاندارین بە پێغەمبەر [د.خ] ڕۆژی قورەیزە، ئەوەی موو لەبەری هاتبایە دەکوژرا، ئەوەشی مووی لێ نەهاتبوو بەردەدرا، منیش لەوانە بووم کە موووم لی نەهاتبوو، بۆیە ئازاد کرام لە مردن]

باوەڕ ناکەم کتێبێکی حەدیس و فقە و تفسیر هەبێت ئەو ریوایەتەی تێدا نەبێت، لای زانایانی حەدیس و تەفسیر و فقە هیچ کیشەیەك لەوەدا نییە، لەبەر جیاوازی سەردەم دیارە کە باسی دەکەن زۆر بە شێوەیەکی سارد و بی باکانە باسی دەکەن، وەك ڕوداوەکەی زینا کە مالیك دەیگێڕێتەوە، تەنها وەك کەرەستەیەکی فیقهی باسی دەکەن وبەس! دەڵێن ئەوە بەڵگەیە لەسەر ڕەوایەتی کوشتنی هەر کەسێك تەنها بەری تووکی لێهاتبێت.

هەتا گێڕانەوەی عطیة القرظي یش هەر وەك ڕوداوێکی ئاسایی دەیگێڕێتەوە کە حوکمێکی شەرعی لێ ئیستیفادە دەکرێت! هەرچەندە بەو گێڕانەوەی کارێکی زۆر گەورە وترسناکی کردوە.

ئەوەی زۆر سەیرە ئەو حوکمە ئەگەر ڕاست بێت، چونکە من هەردەم بە گومانەوە دەڕوانمە ڕیوایەتەکان، ئەوە زیاتر لە حوکمی تەورات و هۆز و عەشایرەکان دەچێت، نەك حوکمی خوا لە ژوور حەوت ئاسمانەوە وەك حەدیسێک بەو مانایە لە پێغەمبەر دەگێڕنەوە. [لقد حكمت فيهم بحكم الله من فوق سبعة ارقعة -أي سماوات].

کێشەکە ئەوە نییە ئەو ڕیوایەتە و ڕووداوە ڕاستە یان نا، باوەڕی پێدەکەین یان نا، بەڵکو کێشە ئەوەیە ئەو ریوایەتە هەردەم ئامادەیە لە هەموو کتێبەکانی حەدیس وتەفسیر و فقە ومێژوو، هەتا لەناو قورئانیش کاتێ ئایەتەکانی ٢٥ - ٢٦ الاحزاب تایبەت بەو ڕوداوە یش دەخوێنیتەوە: ﴿ **وَرَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا**

بِغَيْظِهِمْ لَمْ يَنَالُوا خَيْراً وَكَفَى اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ الْقِتَالَ وَكَانَ اللَّهُ قَوِيّاً عَزِيزاً {25} وَأَنزَلَ الَّذِينَ ظَاهَرُوهُم مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِن صَيَاصِيهِمْ وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ فَرِيقاً تَقْتُلُونَ وَتَأْسِرُونَ فَرِيقاً {26} وَأَوْرَثَكُمْ أَرْضَهُمْ وَدِيَارَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ وَأَرْضاً لَّمْ تَطَؤُوهَا وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيراً﴾ {سورة الأحزاب} بتەوێ لە مانا وتەفسيری تێبگەيت، هەر تەفسيرێك بكەيتەوە ئەو شەڕە و ئەو وردەكاريەت پيدەڵێت، يانی ڕاست بێت يان ڕاست نەبێت، كاريگەری خۆی جێهێشتوە لەسەر فۆرمەڵەكردنی عەقڵيەتی موسڵمانی سەلەفی بە تايبەتی و موسڵمانەكانی تر بە گشتی! بۆيە كە داعشيەكان بە كۆمەڵ سەری خەڵك دەبرن، و لە رۆژێكدا ١٧٠٠ لە سەربازگەی سپايكەر دەبەنە سەر چاڵ و ڕوبار سەريان دەبڕن بەو متمانە بەخۆبونەوە، ئەوە پێت دەڵێت بۆ بترسين ئەگەر سەلەفيش وايان كردبێت! هەتا يەكێكيان لەبارەی سوتاندنی ئادەميزاد وتارێكی نوسيوە لە سايتەكانی داعش بە ناوی [ولكم في الحرق سلف!] كە هەندێكی لەو وتارەدا باس كراوە.

ڕوحی جەنگاوەری لە لای زانايانی ئومەت

بێگومان زانايان و ئيمامەكان و موفەسير وفەقيهەكان و موحەديسەكان بەو ڕووحە جەنگاوەريەی ئيسلام بەسيان نەكردوە، بەڵكو دەهێندە كەلەپووری پڕ لە قينەی لۆكاڵی عەرەبی خۆيان خستۆتە سەر وتێكەڵيان كردوە بە تەفسير و بە فيقە و بە هەڵبەستنی حەديس و بە شيعر وئەدەبيات هۆنينەوە.

بۆ نمونە وەرە ببينە لە قورئاندا ئايەتيك نيە باسی بەردبارانكردنی زيناكار بكات، كەچی زانايانی عەرەب هاتوون بە هەزار شێوە چەندين ڕيواياتيان

دروستکردوە تا بەزۆر ئەو حوکمەی بەردبارانکردنە بکەنە حوکمێکی قورئانی بە ناوی ئایەتێك کە دەنگی هەیە ورەسمی نییە لەناو قورئاندا! یانی هەتا گریمان رەجم وەك دەیەها حەدیس دەڵێت، لەسەر دەستی پێغەمبەر [د.خ] کراوە، بەڵام کاتێ قورئان کۆکراوەتەوە دیارە ئەو ئایەتە بە تەواوی نەسخ کراوە و لابراوە، لە جیاتی زانایانی ئیسلام بە هەڵی بزانن بۆ لادانی ئەو حوکمە پڕ قەسوەت و زبرە [بە گوزارشی السیوطي] کەچی هاتوون وشەڕی مان ونەمان دەکەن بۆ سەلماندنی.

مالک بن انس لە کتێبە ناودارەکەی الموطأ کە بە یەکەمین کتێبی مەنهەجی ڕێك وپیك نوسراوی حەدیس دادەنرێت، هەتا شافیعی بەر لە دەرکەوتنی سەحیحی بوخاری دەیگووت: ما کتاب بعد کتاب الله أنفع من کتاب مالك بن أنس! هیچ کتێبێك لە الموطأ مالك بن انس لە دوای کتێبی خودا بەسودتر نییە! حەدیسی ئایەتی رەجمی گواستۆتەوە و دەڵێت:

مالك ، عن يحيى بن سعيد ، عن سعيد بن المسيب أنه سمعه يقول : .....لما صدر عمر بن الخطاب من منى أناخ بالأبطح ... ثم قدم المدينة ، فخطب الناس ، فقال : ....إياكم أن تهلكوا ، عن آية الرجم أن يقول قائل : لا نجد حدين في كتاب الله ، فقد رجم رسول الله - صلى الله عليه وسلم -وقد رجمنا ، والذي نفسي بيده لولا أن يقول الناس : زاد عمر بن الخطاب في كتاب الله لكتبتها الشيخ والشيخة فارجموهما ألبتة فإنا قد قرأناها.

[ئاگادار بە هیلاك نەچن لە ئایەتی ڕەجمدا، کەسێك نەڵێت: ناکرێت دوو سزا هەبێت لە کتێبی خوادا [بۆ یەك تاوان]، چونکە پێغەمبەر ڕەجمی کرد و ئێمەش لەگەڵیدا ڕەجممان کرد، قەسەم بەوەی ژیانی منی بە دەستە ئەگەر لەبەر گۆتە

گۆتی خەڵك نەبێت بڵێن: عومەر شتی زیاد کردوە بۆ کیتابی خوا دەمنوسی: پیرەمێرد وپیرە ژن بەردبارانیان کەن تامردن، ئێمە دەمانخوێندەوە!]

ئەو ڕیوایەتە کێشەی زۆر زۆرە لە وتارێکی تر باسم کردوە، بەڵام ئەو ئایەتە کێشەی زۆر بۆ قورئان دروست دەکات، ئەگەر لە قورئاندا بووە چی پیویستی دەکرد عومەر بە بیری خەڵکی بهینیتەوە، بە تایبەتی ئەو کاتە قورئان جەمع نەکرابووەوە؟! ئەگەر ڕەجم لە ئایەتیکی ڕاشکاوی وەك پیرەمێرد وپیرەژنی داماو باسی کرابێت، بۆ دەبێت خەڵك لە بیری چوو بێت وپێویست بە عومەر بکات بیریان خاتەوە؟! ئەگەر ڕاستە عومەر وا بە پەرۆشیەوە ئەو ئایەتەی بیری خەڵک هینابێتەوە، بۆ پاش ماوەیەکی کەم لە هاتنی حەزرەتی عوسمان، ئەوانەی قورئانیان کۆکردەوە ئەو ئایەتەیان لەبیر چوەوە؟ ئەی ئەوە کێشە بۆ [انا نحن نزلنا الذکر وانا له لحافظون] دروست ناکات.

ئەهلی حەدیس وەک پیشەی هەمیشەییان لە عوزرهێنانەوە بۆ هەموو ناماقوڵیەکان، زوو بە هانای ئەو دەرەنجامە ترسناکەی ئەو ئایەتەی رەجم هاتنەوە وگووتیان [لەفزی نەسخ کراوە و حوکمی ماوە] السیوطي قسەیەکی سەیر دەکات لە [الاتقان في علوم القرآن] دەربارەی هۆی لابردنی خوێندنەوەی ئایەتەکە لە قورئان و دەڵێت: من بیرۆکەیەکی باشم بۆ هات، ئەویش ئەوەیە لابردنی ئەو ئایەتە لە قورئان بۆ سوك کردنەوەی ئەو سزایەیە لەسەر ئومەت بە نەخوێندنەوەی و نووسینی لە قورئاندا، هەرچەندە حوکمیشی مابێت، چونکە قورسترین حوکم وتووندترینیان و زبرترین سزایە، وئەوەش ئاماژەیە بۆ چاکی سەترکردن وداپۆشینی [شتی زبر و قورس].

" قلت وخطر لي في ذلك نكتة حسنة وهو أن سببه التخفيف على الأمة بعدم اشتهار تلاوتها وكتابتها في المصحف وإن كان حكمها باقيا لأنه أثقل الأحكام وأشدها وأغلظ الحدود وفيه الإشارة إلى ندب الستر".

ئەوەی مایەی پێکەنینە بەو قسەیەی السیوطي ئەوەیە ئەگەر ئایەتی ڕەجم هێندە بە ئازاربێت بۆ تەنها خوێندنەوە و گوێ لێبوون وخوا بەزەیی بە ئادەمیزادەوە هاتبێت و نەسخی کردبێت تا گوێ وچاوی ئەزیەت نەدات، ئەی کاتێك لەسەر ئەرز بە کردار ئەو ڕەجمە دەکرێت دەبێت چەند قاتی تر بە ئازار بێت، و بۆ هیچ بەزەییەك نە جولا؟! ئەوە قەسوەتی جەنگاوەرانە کە هیچ بیانوێك بۆ ڕزگارکردنی ئادەمیزاد نادۆزێتەوە لەو چارەنوسە پڕ قەسوەتە.

لە ڕیوایەتێکی تری مالك ئەو قەسوەتە زۆر ئاشکرا دەردەکەوێت کاتێ حەدیسێکی ڕەجم باس دەکات:

حدثنا مالك عن نافع عن عبد الله بن عمر أنه قال جاءت اليهود إلى رسول الله صلى الله عليه وسلم فذكروا له أن رجلا منهم وامرأة زنيا....... فأمر بهما رسول الله صلى الله عليه وسلم فرجما فقال عبد الله بن عمر فرأيت الرجل يحني على المرأة يقيها الحجارة قال مالك يعني يحني يكب عليها حتى تقع الحجارة عليه.

[کاتێ ژن وپیاوێکی جولەکە بڕیاری بەردبارانکردنیان دەدرێت، وعەبدوڵای کوڕی عومەر دەڵێت: دیم پیاوەکە خۆی چەماندۆتەوە سەر ژنەکە بۆ ئەوەی لە بەردەکان بیپارێزێت! مالیك دەڵێت چەماوەتەوە سەری یانی دەیپارێزێت لەبەرد تا پێی نەکەوێت، هەی ئافەرین بۆ ڕوونکردنەوەت.

لە کتێبی المدونة الكبرى لمالك بن أنس، كِتَابُ الرَّجْمِ ئەو گفتوگۆیە هاتوە لە لایەن نوسەری مودەوەنەکە :

گووتم: ئەوەی رەجم دەکرێت چاڵی بۆ لیدەدرێت لای مالك؟ گووتی: مالك پرسیاری ئەوەی لێکرا

وگووتی: گوێم لێنەبوە لە هیچ کەسێك کە سزایەکی جێبەجێ کردبێت، کە چاڵ لێبدات، من پێموایە چاڵی بۆ لێنادرێت.

مالیك دەڵێت: ئەوەی بەڵگەشە لەسەر ئەوە، ئەو حەدیسەیە کە دەڵێت: دیم پیاوەکە خۆی چەماندۆتەوە سەر ژنەکە بۆ ئەوەی لە بەردەکان بیپارێزێت!ئەگەر لە چاڵ بان نەیدەتوان بجەمێتەوە بۆسەر ئافرەتەکە.

قُلْتُ : هَلْ يُحْفَرُ لِلْمَرْجُومِ فِي قَوْلِ مَالِكٍ ؟ قَالَ : سُئِلَ مَالِكٌ عَنْهُ.
فَقَالَ :مَا سَمِعْتُ عَنْ أَحَدٍ مِمَّنْ مَضَى يَحُدُّ فِيهِ حَدًّا أَنَّهُ ، حُفِرَ لَهُ أَوْ لَمْ يُحْفَرْ ، إِلَّا أَنَّ الَّذِي أَرَى أَنَّهُ لَا يُحْفَرُ لَهُ.
قَالَ مَالِكٌ : وَمِمَّا يَدُلُّ عَلَى ذَلِكَ الْحَدِيثُ.
قَالَ " :فَرَأَيْتُ الرَّجُلَ يَحْنِي عَلَى الْمَرْأَةِ يَقِيهَا الْحِجَارَةَ " , فَلَوْ كَانَ فِي حُفْرَةٍ مَا حَنَى عَلَيْهَا وَلَا أَطْلَقَ ذَلِكَ.

یانی مالك ئەو دیمەنە تراژیدیەی پڕ لە خۆشەویستیە سەرنجی ڕاناکێشێت، بەڵکو کیشەی تەنها حوکمێکی فیقهیە کە ئایە ئەوانەی ڕەجم دەکرێن قۆرت وچاڵیان بۆ لێدەدرێت یان نا!

ئەوە چ جۆرە قەسوەتێکە، کە تراژیدیایەکی وا سەرنجت ڕانەکێشێت؟! ئینجا دەڵێن ئەو وەحشە بەشەریانەی داعش لە کوێوە هاتوون! هەر ئەو

قەسوەتەیە پەڕپوەتەوە بۆ هەموو کایەکانی تری زانستە ئیسلامیەکان لە فیقە و تەفسیر وحەدیس و هتد، لە وێوەش بۆ توندڕەوان و داعشیەکان.

لە ئیسلامدا مەدرەسەی ئەهلی حەدیس، لەبەر توندوتیژی ڕوئیا و بیروبۆچونی، هەردەم لایەنگری توندتر کردنی توندەکان بووە، بۆیە دەستکاری کردنە ماناکانی قورئان لە ڕێگای بەستنەوەی بە روایات وتەفسیری تایبەت کە خزمەت بە تەعالیمەکانی ئەو مدرسەیە بکات، بە ئەئویل و روایات و نەسخ کردنەوە، وەك ئایەتی السیف، کە بەپیی تێگەیشتنی ئەو قوتابخانەیە ئەو یەك دوو ئایەتە هەموو ئایەتەکانی ئاشتی ودەستدرێژی نەکردن و ئازادی بیروباوەڕی وپیکەوژیانی نەسخکردوە، کە ژمارەیان لە ١٢٤ ئایەت زیاترە، کە ئەوەش خۆی لەخۆیدا پاڵنان بوو بە ئیسلام بۆ بەرەی توندوتیژی وەک ابن القیم دەڵێت: ((.... **فأقام . أي الرسول صلى الله عليه وسلم . بضع عشرة سنة بعد نبوته ينذر بالدعوة بغير قتال ولا جزية ويؤمر بالكف والصبر والصفح .ثم أذن له بالهجرة, وأذن له بالقتال, ثم أمره أن يقاتل من قاتله, ويكفّ عمّن اعتزله ولم يقاتله, ثم أمره بقتال المشركين حتى يكون الدين كله لله**....)) انتهى. [زاد المعاد ج3 ص159] [پێغەمبەر [د.خ] زیاتر لە دەساڵ داوەتی بۆ دینەکەی دەکرد بەبێ شەڕ و جزیە ، وفەرمانی پێدەکرا بە دەس نەکردنەوە و ئارامگرتن و لێبوردەیی ، ئینجا مۆڵەتی پیدرا بۆ کۆچ کردن، ئینجا ڕێگای پیدرا بۆ جەنگ، ئینجا فەرمانی پێکرا بە جەنگ گیڕان دژی ئەوی جەنگی لە دژیدا بەرپاکرد، و دەستیشی درێژ نەکات بۆ ئەوانەی شەڕیان دەرهەق ناکەن، دوایی فەرماانی پێکرد بە شەڕکردن لە دژی موشریکان [بە رەهایی] تا دین هەمووی بۆ خوا دەبێت] یانی ئیسلام دەبێت لە شەڕێکی بێ پسانەوەدا بێت لەبەر ئەوەی کارمان

بە ئاشتی و ئازادی و هەموو مانا جوانەکان نەماوە کە هەموویان کردە قوربانی ئایەتەکانی شمشێر!

ئیسلام وەك ئاینێکی جەنگاوەر

بەشی سێیەم

کاریگەری ڕوحی جەنگاوەری ئیسلام بەسەر داعشیەکان و موسڵماندا بەگشتی

لە سایەی ئەو هەموو کەلەپورەی وتاری جەنگاوەری ستایشی جیهاد و موجاهیدان لە هەموو دەقەکانی ئیسلامدا بە قورئان وحەدیس و قسەی زانایان و فەقیهان وموحەدیسانی ئیسلامدا، ئەو هەموو تەفسیر و حەدیسە پر لە ڕوحی جەنگاوەریە، ئەگەر ئیسلام مەبەستیشی نەبوبیت ئەو وتارە بەهێزە وەك هێزێکی توندوتیژی کاولکەر بەکار بهێنێت، بەڵام هەر دیندارێك کە دەکەوێتە ژێر کاریگەری ئەو خیتابە جەنگاوەریە، جۆرە پاڵنەرێکی زۆر تووندی بۆ جیهادکردن و خوبەخشکردن و حەزی مەرگ و هەموو کارێکی توووند وتیژی خوێناوی لا دروست دەبێت، ولای هەموو ئەوانەی بێ ئەزموونن و توانای سەبری عیبادەت وخواپەرستی ساڵەهایان نییە، بۆیە دەگەڕێن بە دوای کورتترین ڕێگا بۆ گەیشتن بە بەهەشت و حۆری و نازو نیعمەتەکانی.

کارەساتەکە لە وەدایە زۆر لە گەنجانی حەماسەتدراو بەو وتارە و بە تایبەتیش ئەو گەنجانەی ژیانیان بە بەرەڵایی لە پابەندبوون بە هیچ بەهایەکی دینی وئەخلاقی بەسەر بردوە هەر کە کەوتنە ژێر کاریگەری ئایینی وگەڕانەوە بۆ باوەشی دین، تا دوێنێ ئەوەی کاری شەلاتی ودزی وداوێن پیسی و دەستدرێژی دەکرد، پاش دوو ڕۆژ لە تۆبە کردن و گەڕانەوە بۆ دین، لەجیاتی روو لە لایەنە مرۆیی وخێرخوازەکەی دین بکات، وبڵێت من ساڵەهایە وەك شەلاتیەك خەڵك ئەزیەت دەدەم و دەستدرێژیان بۆ سەر دەکەم، کەچی ئامادەیە بە ناوی تۆبەکاری و جیهاد هەزار سەر سەربڕێت ، و خۆی بتەقێنێتەوە، و بکوژێ وببڕێ وهەموو کارێك بکات، تا بەڵکو بە کلیکێك [دوگمەی بۆمبی ئینتیحاری] دەچێتە

بەهەشتەوە. ئەو شەلاتیانە لەبەر ڕووحی پڕ شەڕ و ڕاهاتن بە توندوتیژی، و گوێ نەدان بە مەرگ وهەوڵی شەهادەت، زۆرجار گەیشتونەتە لوتكەی ئەو جەماعەتە داعشیانە، ونموونە زۆرن وەك زەرقاوی كە سەركردەی قاعیدە بوو لە عێراق، وعەنتەر زەوابری جەزائیر ودەیەها شەلاتیتری ڕیزی دووەم وسێیەم، كە زۆریان هێشتا بە باشی فێری نوێژیش نەبوون كەچی چەقۆیان تیژكردوە بۆ سەربڕینی موسڵمانان وخەڵكیتر.

لە كۆی ئەو باسەدا دەگەینە ئەو دەرەنجامانە:

١- رۆحی جەنگاوەری لە دەقەكانی ئیسلامدا هەتا لە قورئانیشدا زۆر بە هێزە، لە ئیستقراكردنی ئایەتەكانی قورئاندا دەردەكەوێت، كە ئەو ئایەانەی جیهاد زیاتر پەیوەستن بە ڕوداوگەلێكی مێژوویی، و هاندانە بۆ پاراستنی ئیسلام لە قۆناغی دامەزراندندا، ولەوە و بەدواوە، باش نیە ئەو ڕوحیەتە گشتگیر بكرێت، و دەبێت سنوردار بكرێت بەو هەلومەرجە مێژووییانەی كە ئەو دەقانەی تێدا هاتۆتە كایەوە، و دەكرێت ئەو ڕوحیەتە سوودی لی وەرگیرابێت لە ڕابردوو بۆ بەهێزكردنی گیانی جیهاد و بەرەنگاری بۆ پاراستنی ئیسلام لە سەرەتای قۆناغی دامەزراندنەوە، ویسترابێت بە شێوازێكی لۆژیكی لە شوێنی خۆیدا بەكاریان بهێنێت، بەڵام كێشەكە لە وەدایە زانایانی ئیسلام بە تایبەتی لە قوتابخانەی ئەهلی حەدیس و سەلەفیەتی مێژوویی، ئەو روحیەتە جەنگاوەریەیان بە بەردەوامی وەبەرهێناوە و بەرهەمیان هێناوەتەوە بۆ دروستكردنی فەزایەكی ترسناك و كاولكەر و پڕ لە نیگەرانی و بێ هەدایی! ، بۆیە كەس ناتوانێت كاریگەری نەرێنی ئەو ڕوحیەتە جەنگاوەرەیە بەسەر كۆی حاڵەتی دینداری فیكری و فەرهەنگی وكۆمەڵایەتی وسیاسی و مێژووی نیمچە كۆن وئێستای ئومەتی ئیسلامی نكوڵی لێبكات. ئەو ڕوحیەتە جەنگاوەرە لە هەر كوێ بەرپا

کراوە، سەرەنجام خوێن ڕشتنی بێ سنوور وکاوڵکاری و ماڵوێرانی و تاوانی نامرۆیی واق وڕهێنەری لێکەوتۆتەوە. ئەفغانستان و عێراق و سوریا و سۆماڵ وهەر شوێنێکی تری دەستی ئەو ڕوحیەتە جەنگاوەرەی گەیشتوتێ بەو دەرەنجامە گەیشتوە. چونکە کوشتار وکوشتن کە تێکەڵ بە عەقیدە و ڕوحیەتی دینداری بوو، زۆرجار لەبەر نەشوەی ئەجری گەورەی شەهادەت وجیهاد و بە هەشت و نازونیعمەتەکانی وحۆریە لە حەدبەدەر جوانەکانی، کە ئەگەر یەکێکیان ڕووی دەرکەوت لە دونیا، هەموو جیهان ڕوناك دەکاتەوە، وەك لە بوخاریدا هاتوە، و بۆنی مسک و خۆشیەکەی دنیا پڕدەکات، و چارشێوەکەی سەری چاکترە لە دنیا و ئەوەی تێشیدایە: **ولو أن امرأة من نساء أهل الجنة اطلعت إلى الأرض لأضاءت ما بينهما ولملأت ما بينهما ريحا ولنصيفها يعني الخمار خير من الدنيا وما فيها** . و لە ڕیوایەتێکیدا لە ابن عباسەوە دەگێڕنەوە: **ولو أخرجت نصيفها لكانت الشمس عند حسنها مثل الفتيلة من الشمس لا ضوء لها ولو أطلعت وجهها لأضاء حسنها ما بين السماء والأرض ولو أخرجت كفها لافتتن الخلائق بحسنها** .

دەڵێت خۆر لە چاو جوانی چارشیوەکەیدا وەك چرایەکی بێ ڕوناکی وایە! ئەگەر دەموچاوی دەرکەوت هەموو نێوانی ئەرز و ئاسمان ڕوناك دەکاتەوە، ئەگەر ناو لەپێکی دەرکەوت، تێکڕای بەنی ئادەم شێت وشەیدای دەبن! ئینجا وەرە خۆت مەتەقێنەوە، و خۆت بە دار وبەرد دامەدە، کە ئەو قسانەت گوێ لێ بێت بەناوی پێغەمبەرەوە.

٢- زانایانی ئیسلام لە ژێر کاریگەری ئەو ڕوحیەتە جەنگاوەریە، جگە لە بەشێکی کەم لە ئەهلی تەسەوف و عیرفان و دڵ و عیبادەت نەبێت، زۆربەیان هەتا یەکێکی وەك البوطی یش، وەک پێشەوایەکی جەنگاوەر و سەربازی ڕەفتاریان

کردوه و ئێستاش هەروا دەکەن، وتا توندتر هەبێت، لاناکەنەوە بەلای نەرمتر! هێندە عەسکەریانە وبێ بەزەییانە حوکم وفەتوا دەدەن دەڵێی دەرچووی ئەکادیمیە عەسکەریەکانن، وباسی دین بۆ خەڵك دەکەن وەك ئەوامر و دیسپلینی عەسکەری، وات کرد، کافر دەبیت، وات گووت، کافر دەبیت، دوایی دەکوژرێیت! ئەگەر نیەتی نوێژت بە دەنگ هێنا و سوور بوویت لەسەری کافر دەبیت و دەکوژرێیت! زۆرجار هێندە عەسکەریانە رەفتار دەکەن پیاو دەڵێت: دەبیت ئەوانە هەر تووشی سادیزمیەت و حەزی ئەزیەتدانی خەڵك نەبووبن؟! بۆ نمونە لەژێر [باب شدة مالك في اقامة حدود الله تعالى]! هاتوە: پیاوێك براکەی خۆی کوشتبوو، چوونە لای حەزرەتی مالیك بن انس داوەریان بۆ بکات، دایك وباوکی بکوژ وکوژراوەکە لە کوڕە بکوژەکەیان خۆش بوون، تا هەردوو کورەکانیان نەکوژرێت! کەچی سەرەڕای دەیان دەق کە هەق بە خاوەن خوێن [ولي الدم] دەدات کە خۆش بێت یان نا، مالیك سوور بوو لەسەر لە ملدانی کوڕەکەی تریان! دایک وباوکەکە گووتیان: دوێنێ کوڕێکمان بکوژرێت، و ئەمڕۆ یەکیکی تریش؟! ئێمە خاوەن خوێنین و خۆش بووین! والی گووتی: ئەبو عەبدوڵلا کەسیتر خاوەن خوێن نیە داوای سزا بکات و ئەوانیش خۆشبوون. کەچی مالیک زیاتر بە ڕق داچوو و گووتی: وەڵلاهی کە خودایتر جگە لە خۆی نییە، یان تا عومرم ماوە باسی عیلم و زانست ناکەم، یانیش دەبێت لە ملی بدرێت!! لەپاش ئەو قسەیە بێ دەنگ بوو و وەڵامی نەدەدایەوە کە پرسیاریان لێدەکرد! مەدینە کەوتە ژاوەژاو و خەڵك هاواری لێ هەستا بوو: ئەگەر مالیك بێ دەنگ بێت پرسیار لە کێ بکەین [نازانم گواستنەوی راستەوخۆ هەبوو یان چۆنیان زانی خەڵکی مەدینە لە خەمی مالك هاواریان لێ هەستاوە؟! وەی لەو کارەساتەی قوڕمان بەسەر] ؟! گووتیان: کەس وەک ئەو نیە، وشوێنی ئەو ناگرێتەوە لە عیلم و فەزڵ.

والیش وەک هەر سیاسیەکی هەلپەرست ناوێرێت قسەی ئیمامێکی گەورە رەتکاتەوە، نەوەك دلی برەنجێ و فەرمانی کرد و لەسەری کوری دووەمیان دا وکوشتیان! لە کۆتایی ڕیوایەتەکە دەڵێت" کاتێ سەری بکوژەکە کەوتە خوارەوە، مالیك ڕووی لە ئامادەبووان کرد وگووتی: من کوشتمەوە بە حەدی الحرابة [واتە دزی ورێگری وتالانی] چونکە جلی براکەی دزی بوو، من لەبەر سزای کوشتنی برای بریاری کوشتنم نەدا، چونکە دایک وباوکی لێی خۆش بوون!! یانی کەزانی ڕێگای کوشتنی لێگیراوە لەبەر لێبوردنی دایك وباوکی، بەدوای بیانوێکیتر گەڕاوە تا الحرابة دۆزیەوە، کە هیچ مەرجێکی حیرابەی بەسەر جێبەجێ نابێت، لە جیاتی ڕوحی ئەو کوژراوە نەیکوشتوە، بەڵکو لەبەر جلێکی چەند درهەم نرخ!!! لە هەمووی خۆشتر لەبەردەم ئەو تراژیدیایە کە دایک وباوکێك دوێنێ منداڵێکیان کوژراوە و ئەمڕۆش یەکیکیتر بەبەرچاویان لەملی دەدرێت، خەڵکە ئامادەبووەکە هێندە نیگەران نەبوون بە نیگەرانیان بۆ مانگرتنی مالیك لە قسە! و لە کۆتایی هاتووە" خەڵکەکە ئەوێیان جێ هێشت و بە خاترجەمیی ودڵخۆشیەوە چونکە سوێندەکەی مالیك بەر عەرز نەکەوت، لەبەر ئەوەی خەڵکەکە دەیانزانی سوێند ناشکێنێت!!!" هەتا قازی عەیازی یش کە زاهید و عابدێکی گەورە بووە کە ئەو بابەتە دەگێڕێتەوە میشێکیش میوانی نەبووە! ئەوەش کاریگەری دەروونی جەنگاوەریە.

لە کتێبی ترتيب المدارك وتقريب المسالك لمعرفة أعلام مذهب مالك، القاضي عياض بن موسى بن عياض السبتي، چاپی ٢ ساڵی ١٩٨٣، مەغریب، دار مكتبة الحياة، جوزئی دووەم، ل٥٨ وەرگیراوە.

٣- عەوامی یان خەڵکی ئاسایی موسڵمانیش لەبەر کاریگەریە نەرێنیەکانی ئەو وتارە توندو خوێناویە میزاجی دەروونیان لەسەر ئەو بنەمایە توند وتیژە بنیات

نراوە، وەك لە ڕوداوەکەی مالیکی سەرەوە بینیمان " خەڵکەکە ئەوێیان جێ هێشت و بە خاترجەمیی ودڵخۆشیەوە چونکە سوێندەکەی مالیك لە بەر عەرز نەکەووت، لەبەر ئەوەی خەڵکەکە دەیانزانی سوێند ناشکێنێت".

ئەوەی ئەوەش دەسەلمێنێت سەرنج بدە هەمیشە خەڵکێکی زۆر سەرسامی دەردەبڕن بەو زانا و وتار بێژە دینیانەی کە زۆر توند وتیژن، لە بیرمە سەدان کەس بۆ نوێژی هەینی مزگەوتی تەك ماڵی خۆی جێ دەهیشت تا نوێژ لە مزگەوتێکی دوور بکات، چونکە مەلاکەی زۆر توند بوو، وڕاست وچۆپ جوێنی دەدا وهەڕەشەی دەکرد و خەڵکی هاندەدا! هەتا لەناو خەڵکی گشتی تا هەزارانیان بە بانگخوازێکی سەلەفی توندوتیژ و عەبوس وگرژ سەرسام دەبن، سەدا دەی ئەو ژمارەیە بە بانگخوازێکی میانڕەو و نەرم ونیان سەرسام نابن!! هەرچەندە حاڵەتەکە لەناو کورد باشترە لە کۆمەڵگا ئیسلامی وعەرەبیەکانی تر. من گومانم نیە، ئەمڕۆ داعش لەسەرتاسەری ئەو جیهانە ئیسلامیەدا بەری ئەو وتارە ستایشکارەی جیهاد و موجاهیدان دەچنێتەوە، کە شەڕ وجیهاد و پایەی موجاهیدانی خستۆتە سەرتۆپی پایەکان، وهیچی وای بۆ بواری نەرم ونیانی ومرۆڤدۆستی نەهێشتۆتەوە. هەر ئەوەش وای کردوە بە توندی دژایەتی هەر کەسیک بکرێت کە لەگەل نەرم ونیانی و خۆشەویستی بێت یان هەوڵی سوککردنی روحی دینداری کردبێت لەسەر خەڵك. دەبێت هەوڵ نەدرێت منداڵان لە قوتابخانە و خەلکیش لە مزگەوت و بەرنامە ئاینیەکان ئاڕاستە بکرێن بەرەو بایەخێکی بێ سنوور بە حەدیس و ئایەتەکانی جیهاد و پایەی موجاهیدان، لەجیاتی ئەوە ڕووحی دینداری خێرخوازیان تیادا بچێنرێت، من لە بیرمە کە تازە دەستم بە دینداری کردبوو، هێشتا هیچێکی وام نەدەزانی کاتێ کتێبەکەی عبدالخالق معروف، [مرۆڤ لە کۆمەڵی کوردەواریدا] دەرچوو، کە

خوێندمەوە، لەگەل چەند برادەرێك گفتوگۆمان لەبارەیەوە دەكرد، بەمن با بە دەستی خۆم سەری نووسەرەكەی هەڵكێشم، هێشتا كتێبێكی سەلەفیشم نەخوێندبووەوە!! چونكە ئەگەر گیراشم و كوژرامەوەش ئەوە شەهیدم.

٤- لە خۆڕایی نییە زانایانی ئەهلی تەسەوف و ئیمامی غەزالی [ابو حامدی غەزالی] بە نمونە وەک زانایەک، مەوسوعەیەکی وا گەورە و گران بە ناوی ژیاندنەوەی زانستی دین ، [احیاء علوم الدین] دەنووسێت کەچی باسی هەموو لایەنێکی دین و ژیاندنەوەی چەمکە دینیەکانی کردوە، بەڵام هەر بەلای باسی جیهاد وموجاهیدین و پلە و پایەیان دا نەچووە، لە کاتێکدا غەزالی لە سەردەمی شەڕی خاچ پەرستان ژیاوە!کە لە ساڵی ٤٩٢ هـ قودسیان داگیرکردوە، و غەزالی لە ساڵی ٥٠٥ کۆچی وەفاتی کردوە! سەلەفیەت هەستی بەو هەڵوێستەی سۆفیەت کردوە لە جیهاد وئایاتەکانی، بۆیە بە سەدان تۆمەت تۆمەتباریان دەکەن:دەڵێن سەرەڕای ئەو ڕوداوە گەورەیە و ئەو قوربانیانەی کە لێیکەوتەوە غەزالی بە وشەیەکیش بەسەری نەکردوە! زەکی مبارك دەڵێت:|"لە کاتێکدا پوترسی ناودار شەو و ڕۆژ خەریکی وتاردان و نامەناردن بوو، بۆ هاندانی خەڵکی ئەوروپا بۆ داگیرکردنی وڵاتانی ئیسلام، لەو کاتەدا غەزالی نوقمی ناو خەلوەتەکەی ببوو، سەرقاڵی دوعا ووردە بیدعەییەکانی بوو، و نازانێت داعوە و جیهاد چی لەسەر واجیب کردوە؟!" دەڵێن ڕێچکەکانی سۆفیەت ڕوحی خاوبوون و تەمەڵی و تەواکول لە نێو موسڵمانان بڵاودەکاتەوە، و لە ابن صاعد دەگێڕنەوە کە شافیعی دەڵێت: بنچینەی تەسەوف تەمەڵییە.

من هەست دەکەم زانایای ئەهلی تەسەوف لە کۆنەوە توانیتیان پەی بەو ڕوحیەتە جەنگاوەریە بەرن، و بە ناڕاستەوخۆ هەوڵی فەرامۆشکردن و سوک کردنەوەی ئەو ڕوحیەتە جەنگاوەریەیان داوە لە ئیسلامدا، نەك لەبەر تەمەڵی،

و خاوخلیچی، بەڵکو بە مەبەست هەڵوەستەیان نەکردوە لەسەر بابەتە جیهادیەکان و مەوعیزە پێنەدانی و دنەنەدانی خەڵك بەو ئاڕاستەیە، و بە گۆڕینی چەمکی جیهادی خوێن وماڵ بۆ جیهادی نەفس و بەرزبوونەوەی نەفس وڕەوشتی مرۆڤ بۆ لوتکەی مرۆڤایەتی، وەك لای ابن عربی و مەولانا ڕۆمی و شێخانیتر، کە جیهانبینیان هێندە فراوان ببوو هیچ جیاوازیەکیان لە نێوان موسڵمان و نا موسڵمان نەدەبینی و بە گوزارشی ابن عربی خۆشەویستی کەون و کائینات ببوە دین وئیمانیان، تا ڕادەیەك مەسیحی و جولەکەش متمانەیان پێیان هەبوون ولێیان نەتۆقیبوون.

بێگومان من باسی ئەو سۆفیانەش ناکەم کە بوونە پاڵپشتی هێزە داگیرکەرەکان لە کاتی داگیرکردنی ئینگلیزی و فەرەنسی، بەڵام خۆفرۆشی لەناو چەندین چین و توێژیش روویدەدا، وبەشێکی کەوتبوە ناو مودەعیەکانی ئەهلی تەسەوف. کە بەبێ ئەوەی خەڵک وموریدانیان سەرقاڵی ئەو جەوە جەنگاوەرە بکەن، لە کاتی پێویستی نیشتیمان بە ئازایانەترین شێوە بەرەنگاری داگیرکەران بوونەوە.

٥- بێگومان خەڵکانیتری ناموسڵمانیش لەسەر ئاستی تاك ودەوڵەت زۆر بە چاوێکی دژەوە سەیری بابەتی جیهاد دەکەن لە ئیسلامدا، بێگومان ناهەقیش نین، چونکە کە سوپای ئیسلام هاتە سەریان سێ بژاردەی یەك لەیەکتری تاڵتریان لە پێشە: یان بە زەبری ترس و شمشێری هەڵکێشراو دەبێت ببنە موسڵمان، نەک بە ئیقناع و تێگەیشتن، وەک دەزانین تەنها سێ ڕۆژیان مۆڵەت لە پێشە، کە بەشی بیر لێکردنەوەش ناکات! یان دەبێت سەرانە بدەن، کە مانای خۆبەدەستەوەدان و سەربەخۆیی لە دەستدانە، و بە هەموو کەسێك قبوڵ ناکرێت بە زەلیلی سەرانە بدات! یانیش دەبێت بچنە شەڕێکی دەست ویەخەوە،

ئەگەر دۆڕان لە شەڕدا خۆیان دەکوژرێن و ژن ومنداڵیشیان وەك کۆیلە وبەندە دەستیان بەسەردا دەگیرێت! باشە چۆن مەسیحی و جوولەکە و بودایی و هیندۆسی و وەسەنی وئەرواحیەکان نەتۆقێن لە جیهادی ئیسلامی؟! چۆن وەك دەڵێن ئینگلیز قادیانیەت دروست نەکات بۆ نەهێشتنی بیرۆکەی جیهاد؟! کە دەستە و تاقمی واشیان دروست کرد لە دژی چەمکی جیهاد لە ئیسلامدا، ئەو کاتە دەڵێن بڕوانن دوژمنانی ئیسلام چۆن دژی جیهادن؟! هەتا محمد سعید رمضان البوطی میانڕەویش وادەڵێت! ئەی چۆن دژی نەبن کە لەو چەمکەدا نەمانی خۆیان ببینەوە؟! هەر لەبەر ئەو وێنەیە زهنیەی لە مێشکی خەڵک دایە لە بارەی موسڵمانان و ئیسلام وەك دینێك بە غەیری ئیسلامبوونی هەموو دنیا لەکەس ڕازینابێت و بۆی بلوێت غەزا لە دژیاندا دەکات و پیاوانیان دەکوژێت و ژن ومنالانیان بە کۆیلە دەبات، و لەبەر هەندێک لەو کردە خوێناویانەی گروپە ئیسلامیەکانی ناو کەمایەتیە ئیسلامیەکان، خەڵکی ئەو وڵاتانە زۆر بێ ڕەحمانە ونا مرۆییانە ئەو کەمایەتیە ئیسلامیانە دەچەوسێننەوە و جەنگی لەناوبردنیان لەگەڵدا دەکەن.

ئیسلام وەك ئاینێکی جەنگاوەر

بەشی چوارەم

ئیسلام وەك ئاینێکی جەنگاوەر

ئایە دەبێت لە کاتێکدا جیهان هەمووی باسی پێکەوەژیانی و خۆشەویستی بکات و ئیدانەی شەڕە ئاینیە کۆنەکانی بکات، وەك مەسیحیەکان و پاپاش کردویانە، ئێمە لە فورسەت بین بۆ زیندووکردنەوەی شەڕی ئیسلام و کافران.

دنیا هەمووی باسی ئازادی مرۆڤ و تەقدیسی کەرامەتی مرۆڤ بکات، ئێمەش باسی سیستمی بەندایەتی بکەین و لەو سەردەمە مرۆڤ بکەینە کۆیلە وکەنیزەك.

دنیا هەمووی باسی یەکسانی ژن و پیاو بکات، ئێمەش، هەر بە نیوە بەشەر بڕوانینە ئافرەت، بە دەیان پاکانەی لاواز، لە بەرامبەر ئەو ڕاستیانەی کە لە بەشەکانی پێشوو باسمان کردن، بۆ ڕزگاربوون لەو جەوە جەنگاوەریە و ئاکامەکانی، و ئاسایی کردنەوەی ناخ و ڕووحی دینداری موسڵمانان بە گشتی و گێڕانەوەی ڕەهەندی ڕووحی دینداری و ئاشتیخوازانەی دین، و لە پێناو ئاشتبوونەوە لەگەڵ خودی خۆمان و جیهاندا، وبۆ ئەوە قبوڵ بکرێین لە جیهاندا، و تا نەڕوانینە هەموو جیهان بە چاوی دار الحرب و، ئەوانیش وەك کەسانێکی دوژمنکار و خۆ مەڵاسدەر بۆمان نەڕوانن، موسڵمانان چەند بژاردەیەکیان لە پێشە، کە بەبێ ئەو چارەسەرانە جیهانی ئیسلام هەردەم لە بازنەی توندوتیژی دەخولیتەوە و قەت ڕزگاری نابێت، و ئاکامەکەشی ئەگەر وابروات دەبیتە هۆی کارەسات وموسیبەتی گەورە بۆ سەر جیهانی ئیسلامی، چارەسەرەکانیش بە ڕای مندا ئەوانەن:

1- بە مەرحەلی ڕوانینە بەشێك لە دەقەکان

بەڕای من جیهاد بە چەمکە جەنگاوەریەکەی چەندە زیانی بۆ [دوژمنانی ئیسلام] هەبووە، هێندەش زیانی بۆ موسڵمانان هەبوە. ئەگەر لە سەرەتادا سوودیشی بو بێت وەك ئەحکامێکی مەرحەلی بۆ پاراستن و جیگیربوونی ئیسلام، کە هەشی بوە، چونکە کە دەڕوانینە ئایەتەکان دەبینین هەموویان پەیوەستن بە کات و هەلومەرجی شەڕەکانی ئەو قۆناغە، کە قۆناغی دامەزراندن بوو بۆ ئیسلام، نەهاتووە بۆ ئەوەی ئومەتی ئیسلام شەو وڕۆژ لە جیهاد وشەڕ و کوشتن

و مەرگ دابێت وەك دەڵێن تا دەمارێك لەلاشەمان ترپە بكات. نەك هەر دەقەكانی جەنگ وجیهاد، بەڵكو دەبیت هەموو ئەنجامەكانیشی وەك بە كۆیلە كردنی ئادەمیزاد، و كڕین وفرۆشتن پیكردنی وهەموو ئەو كارانەی كە دەبیتە هۆی شكاندنی شكۆی ئادەمیزاد بە دەقگەلێكی مەرحەلی و تایبەت بە كاتی خۆی سەیر بكرێت. هەر ئەو ڕوحیەتە جەنگاوەریشە كە تەواوی مێژووی ئیسلامی خوێناوی كردوە و تاپۆی كردوە لەسەر جەنەراڵەكانی عەسكەر، و ڕیگای بە مەدەنی بوونی لە گەلانی موسڵماندا گرتوە.

2- خوێندنەوەی ئایەتەكان لە سیاقی گشتی خۆیدا

بۆ نمونە سەیركە ئەو دوو ئایەتەی سورەتی البقرة:

(واقتلوهم حيث ثقفتموهم..... وقاتلوهم حتى لا تكون فتنة ويكون الدين لله)

بڕوانە كاتێ فەقیهە كۆن و نوێكان تەنها بەشێك لەو ئایەتانە دەردەهێنێت بۆ نمونە پێ هێنانەوە، تۆ وەدەزانیت وەك ابن القيم و سيد قطب دەڵێن: ئەوە جاڕدانی شەڕی سەرتاسەری ئیسلامە دژی هەموو كوفری جیهان، وئیسلام پڕۆژەیەكی جەنگاوەری نەبڕاوەیە! بەڵام كە دەچیتەوە سەر كۆی ئایەت وچیرۆكەكە دەبینیت وانیە، وئەو دوو پارچە ئایەتە لە كۆنتێكستی خودی ئایەتەكە و كۆی چوارجێوەی ئایەتەكانیتردا دەرهێنراوە تا مانایەكی جیا لە مانای خۆی بداتە بە دەستەوە! دەبوایە ئەو هەڵەیە ئەگەر لەسەر ابن القيم و زانایانی تری كۆنیش تێپەڕبوایە، نابا بەسەر ئەدیبێكی بلیمەتی گەورەی وەك سيد قطب تێپەڕبوایە، خاوەنی التصوير الفني في القرآن و في ظلال و افراح الروح، چونكە دەبوایە وەك ئەدیبێكی هەستیار بیزانیبایە دەرهێنانی بەشیك لە دەق لە كۆی

دەقەکان وبەبێ ڕەچاوکردنی پاش وپێشی و چوارچێوە مەعنەویەکەی چیرۆکەکە، چەند دەقەکە دەشێوێنێت.

بۆ نمونە: واقتلوهم حيث ثقفتموهم، [لە هەرکێ پێیان گەیشتن بیانکوژن] لە پێشیدا [**وقاتلوا في سبيل الله الذين يقاتلونكم ولا تعتدوا ان الله لا يحب المعتدين**][(190) بجەنگن لە پێناوی ڕێگای خوادا دژی ئەوانەی کە دژتان دەجەنگن، نەکەن دەستدرێژی بکەن چونکە بەڕاستی خوا دەستدرێژکەرانی خۆش ناوێت.]

کەوابوو هەردوو سەری ئایەتەکان دەیسەلمێنێت کوشتاری بێباوەڕان بەندە بە دەستدرێژی ئەوان. هەروەها لە [**وقاتلوهم حتى لا تكون فتنة ويكون الدين لله**] (193) (بجەنگن دژیان تا وەکو فیتنە و ئاشوب و ناخۆشی نەمێنێت، هەروەها تا دین و ئاین هەر بۆ خوای گەورە بێت] هەر لە تەواوکەری ئایەتەکە دەڵێت: فان انتهوا فلا عدوان الا على الظالمين [خۆ ئەگەر کۆڵیانداو وازیان هێنا، ئەوا هیچ جۆرە دژایەتیەکیان نامێنێت تەنها دژ بە ستەمکارەکانیان نەبێت.] دین بۆ خوا بوون، وای بۆ دەچم، هەر کەسەی کە عیبادەت دەکات بۆ خوایەتی، وخودا لە ڕۆژی دواییدا پێمان دەڵێت، عیبادەت ودینی کام خەڵك بە ڕاستی بۆ خوابووە! وەك ئەو دروشمەباوەی نێوەندە عەرەبیەکان، کە دەڵێن: [**الدين لله و الوطن للجميع**] دین بۆ خوایە و نیشتیمان بۆ هەموانە.

لە پێشی ئەو بەشە ئایەتەش دەڵێت: [فان انتهوا فان الله غفور رحيم] ئەگەر وازیان هێنا، خودا بەخشندە ولێبوردەیە.

کەوابوو ئایەتەکان سەرەڕای ئەوەی پابەندە بەو قۆناغە و وەڵامدانەوەی پێویستی ومەترسیەکانی ئەو کاتەیە، هەتا لە حاڵەتی باوەڕ نەبوونت بە مەرحەلی

بوونی ئایەتەکەش، ئەو چەمك و ڕەهەندە ترسناکەی کە لە ئەبەدیکردنی جیهادی موتڵەق و ڕەها کردنی شەڕ وشۆڕ بە دەستەوە نادات هەرگیز! ناکرێت تۆ ئیسلام وێنا بکەیت وەك دینێکی جەنگاوەری بەردەوام هەردەم لە بۆسەدا ولە شەڕدا و لە هێرش کردنە سەر هەموو جیهاندا بێت، پێویستە ئەو ئایەتانە وەك چەندین ئایەتی تری مەرحەڵی کە ئێستا پەیوەندیان بە واقیعدا نەماوە مامەڵەیان لەگەڵدا بکرێت.

3- پێشخستنی بەرژەوەندی [المصلحة] بەسەر هەموو بەڵگەکانیتری تەشریع

ئەوە چارەسەری (نجم الدين الطوفي) یە کە لە فەقیهە گەورەکانی سەدەی حەوتەمی کۆچیە، وخۆی حەنبەلی بوو، بەڵام تێڕوانینی هێندە کراوە و پیشکەوتوخواز بوو دەتوانین بڵێین کە بە دەیەها سەدە پیش کات وسەردەمی خۆی کەوتبووەوە، هەر بۆیەش لەبەر بیرۆکەکە بوێرەکەی لەمەر مەسڵەحەت و پێشخستنی بەسەر هەموو بەڵگەکانی شەرع دووچاری کێشەی زۆر هات، وەک عادەتی سەلەفیەت تاوانبار کرا بە شیعەبوون، وبەبێ دینی وهەزاران تۆمەتی بێ بنەمای تر. قسەکرن لەسەر نەجمەدین تۆفی چەندین وتاری پێویستە، بە نیازم لەو زووانە بابەتێی تێروتەسەلی لەسەر بنوسم، بەکورتیەکەی تیۆری تۆفی لە ڕەچاوکردنی بەرژەوەندی دەڵێت:

تۆفی لە وەوە دەست پێدەکات کە شەریعەت هاتووە بۆ ڕەچاوکردنی بەرژەوەندیەکانی موکەلەفەکان وەك هەموو فوقەهاکان دەڵێن. بەڵگەشی بۆ ئەوە زۆرە، بەڵام تەرکیز دەکات لەسەر حەدیسی [لا ضرر ولا ضرار] ودەڵێت ویستی خوا ئەوەیە کە زیان بە ڕەهایی دووربخاتەوە لە مرۆڤ بەبێ هیچ شەرت وقەیدێك، بۆ ئەوەی بەرژەوەندی مرۆڤەکان زامن بکات، جا چونکە مەبەست و

ئامانجی باڵای شەرع بەرژەوەندییە، کەوابوو بەرژەوەندی شای بەڵگەکانە و بەڵگەی بەڵگەکانە، ناکرێت هیچ بەڵگەیەکیتر پێشی کەوێت. کەوابوو بەرژەوەندی بەهێزترین بەلگەیە و سەربەخۆیە بە خودی خۆی، بە پێچەوانەی فەقیهەکانی پێشوو کە دەیانگووت: [بەرژەوەندی تەنها لە نێو قورئان وسونە دایە]، تۆفی گووتی نەخێر بەرژەوەندی بەڵگەی هەرەبەرزە وسەربەخۆیە [قائم بذاته].

تۆفی گووتی بەرژەوەندی لە هەر نۆزدە دەلیلەکانی شەرع ، کە یەک یەك دەیانژمێرێت، [قورئان و سونە و ئیجماع و قیاس و قسەی سەحابە، و الاستصحاب، المصالح المرسلة، هتد.. دەڵیت ئەو دەلیلانە جیاوازی وناکۆکی تیدایە، بەڵام بەرژەوەندی هیچ ناکۆکی لەسەر نیە با دەستی پیوە بگرین، ئینجا دەڵێت بە هیزترین بەڵگەکانی شەرع النص و الاجماع ە، واتە قورئان وسونە و ئیجماعە، دەکرێت ئەو دوو بەڵگەیە پێچەوانە بکات لەگەڵ بەرژەوەندی، لە حالەتی پێچەوانەکردندا، پیویستە بەرژەوەندی پێشبخرێت بەسەر دەق و کۆدەنگی [النص و الاجماع] کەوابوو بەرژەوەندی بە پێش هەر دەقێك دەخات هەر جۆرێك بیت قورئان بێت، یان سوونە بیت، زەنی بێت، یان قەتعی وهتد...

بەڕای من تۆفی دەبوایە لە ئاستی ئیبن خەلدوون و ئیبن سینا و ئیبن روشد و ئەبو حامیدی غەزالی ناوی هاتبا ، نەك وا نەناسراو بیت، کە پێموایە بەشێک لە هۆکارەکەی دەگەڕێتەوە بۆ ئەو جەنگەی کە لە دژی بەرپا کرا پاش گوزارش کردن لەو ئیجتیهادە بوێر وبی وێنەیەی کە نە لە پێش ئەو ونە لە پاشی ئەو فەقیهێك جورئەتی وتنی شتێکی وای کردووە.

پاش ئەوەی موسڵمانان لە هەموو جیهان بەدناو بوون بەدەست ئەو جیهادیانەی کە خەریکە دەبنە هۆی لەناوبردنی موسلمانان، کە سەرەڕای لاوازیشیان و دواکەوتوویشیان بە ڕاشکاوی دەلێن ئیمە فەرمانمان پێکراوە کە بە ڕەهایی شەڕ لەگەڵ هەموو گێتی بکەین تا دەڵێن اشهد ان لا اله الا الله، و اشهد ان محمدا رسول الله، دەنا خوێنیان حەڵالە بۆمان! بەرژەوەندی وادەخوازێت ئیسلام ڕزگار بکریت لەو ڕوحیەتە جەنگاوەرەی کە بەڕای من سەپێندراوە بەسەری، لە ئەسڵدا خۆی تەنها بۆ قۆناغی دامەزراندن تەشریع کراوە بۆ پاراستنی ئیسلام، پاش بڵاوبوونەوەی لە سەدان دەوڵەت و لە نێوان زیاتر لە ملیارێك و دوو سەد ملیۆن کەس، ئیسلام هیچ کاری بە جیهاد و شەڕ نەماوە کە سیمای ڕووحی دینەکەی شێواندوە خەریکە لە جیهاندا وەك ڕێکخراوێکی مافیاویی تیرۆرستی فاشی سەیری دەکریت کە هەموو مەرجەکانی فاشیزمیەتی بە زیادەوە تێدا دەست بەر دەبێت.

ئیسلام وەك ئاینێکی جەنگاوەر

بەشی پێنجەم

نەسخی زەمەنی

نەسخی زەمەنی یش پێویستە! وەك دەزانین قورئان لە ٢٣ ساڵدا دابەزیوە، ١٣ ساڵی لە مەککە، و ١٠ ساڵی مەدینە، لەو دەساڵەی مەدینەدا کە ئایەتەکانی ئەحکام و معاملات دابەزیوە، چەندین ئایەت بە ڕای زۆربەی زانایانی ئیسلام

نەسخ کراوەتەوە لە پێناو گۆڕانی واقیعدا و هێنانەدی بەرژەوەندی موسڵمانان، ماقوڵە بە درێژایی هەزار وچوارسەد ساڵ هەموو ئەحکامەکان وەك خۆی بمێنێتەوە؟! ئایە مەرجە تەنها پێغەمبەر لە ژیاندا بێت تا نەسخ ڕووبدات، لە کاتێکدا زۆربەی هەرە زۆری ئەو ئایەتانەی کە باس لە نەسخبوونی دەکرێت، دەقێکی ڕوون وئاشکرای لەسەردا نەهاتووە کە لە زەمەنی پێغەمبەر [د.خ] بووە، زیاتر ڕای ئەسحابە و ئیمام و فەقیهە گەورەکانی پاش وەفاتی پیغەمبەرە؟! ئەی بۆ تەنها کە نۆرەی سەردەمی ئیمە هات گووتیان نابیت دەست بۆ نەسخ ببرێت.

ئایە ماقوڵە پێغەمبەر [د.خ] تەمەنی بە قەد تەمەنی ئومەتی ئیسلام بڕ بکات تا نەسخی ئەو ئایەتانەمان بۆ بکات، کە بۆ قۆناغێکی دیاریکراو هاتوون، یان هیچیتر بەرژەوەندی موسڵمانانی لیوە دەستگیر نابێت، یان تێکرای مرۆڤایەتی تەجاوزی ماناکانیان کردوە؟ ئایە دەق واقیع ئاڕاستە دەکات بۆ هەتاهەتایی؟! کە واقیع دابڕا لە دەق، کاری ئێمە هێنانەوەی واقیعە مێژوویەکەیە وەك دیکۆری فیلمی ئیمپڕاتۆریەتە کۆنەکان؟! کە واقیعێك نەما، بۆ دەبێت دەقگەلێکی لە واقیع دابراودا زیندووکەینەوە! ئایە کە خودا لە قورئاندا دەفەرموێت [الیوم اکملت لکم دینکم] مانای عەقیدە و شەریعەت دەگرێتەوە یان دین ئاماژە دەکات بۆ تەنها عەقیدە، بە تایبەتی کە بەڵگەی زۆر هەن کە لە دوای ئەو ئایەتە پێغەمبەر [د.خ] ٨٠ ڕۆژ ژیاوە و ئایەتیش بەردەوامی هەبووە لە دابەزین، بۆ نموونە ئایەتی سوو [ربا] لە پاش ئەو ئایەتە دابەزیوە! ئایە ربا لە دیندا بووە یان نا؟ من لەو قەناعەتەم کە کامڵبوونی دین ئاماژەیە بۆ کامڵبوونی هەموو بەها عەقیدی و ڕەوشتیەکان کە بۆ هەتا هەتایی نابێت بگۆڕێت! دەنا دەبوایە ئەو ئایەتە دواهەمین شت دابەزیبا.

سەرەڕای هۆكارەكانی نەسخ لە قورئاندا كە بە درێژایی لە كتێبەكانی علومی قورئان باسكراوە، لەوە دەچێت خودا میكانیزمێك و هۆكارێكیتریشی بۆ مرۆڤ جێ هێشتبێت كە نەسخی زەمەنییە، بۆیە بەڕای من چاكترین میكانیزم بۆ چارەسەركردنی ئەو كێشانەی بەرۆكی نەتەوە موسڵمانەكان دەگرێت بریتیە لە نەسخی زەمەنی، مەبەست لەو نەسخەش، ئەو مانا و بارودۆخ و مەرجانەیە كە زەمەن وكات تێپەڕی داوە، هیچیتر مایەی قبوڵی مرۆڤایەتی نییە پیادە بكرێن، ئەوەشی پیادەی كرد بە پاڵنەری ئیمانێكی حەماسیانە وكوێرانە ودۆگماتیك، دەبێتە مایەی ڕق ونەفرەتی هەموو كۆمەڵگای مەدەنی جیهان. بۆ نمونە كاتی خۆی پێش هەزار، بەڵكو سەد ساڵ كۆیلایەتی مرۆڤ لە زۆربەی جیهان شتێكی ئاسایی بوو كردنی، بەڵام لەگەڵ پێشكەوتنی كۆمەڵگای مرۆڤایەتی لە بوارە مرۆییەكاندا، وگۆڕینی شەرایت ومەرجەكانی، و قەدەغەكردنی كۆیلایەتی لە سەراسەری جیهان، ناكرێت تۆ بە دژی هەموو جیهان و بە پێچەوانەی بەرژەوەندی هەموو موسڵمانان تەشریعی كۆیلایەتی بكەیت، موسڵمان وەك قێزەونترین مەخلوقی سەر ئەم زەمینە نیشانی دنیا بدەیت لەبەر ئەوەی دەقێك بەر لە ١٤٠٠ ساڵ ڕێگای كۆیلایەتیكردنی پێداویت؟! ئەو دەقە بۆ واقیعێكی كاتی خۆی هاتوە، بۆیە دەبێت لە چوارچێوەی واقیعە مێژوویەكە بخوێندرێتەوە، چونكە كە دیاردەكە نەماوە، خۆ ناكرێت ئێمە بە زۆر زیندووی كەینەوە، پاش ئەوەی هەموو جیهان قەدەغەی كردووە؟! ئنجا شانازیش بەوە بكەین كە ئیسلام ڕزگاركەری بەندەكانە لە عیبادەتی عیباد بۆ عیبادەتی خوا، وەك زوو زوو لە وتار و خوتبە و سیمنارە ئیسلامیەكان دەوترێت؟! زەمەن و سەردەم و كات، لای خودا هێندە گەورەیە سوێندی پێ دەخوات، ودەفەرموێت: [والعصر]. بەڵێ زەمەن ئایەتی مؤلفة قلوبهم ی نەسخ كرد كە دەڵێت: [**نَّمَا الصَّدَقَاتُ لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسَاكِينِ وَالْعَامِلِينَ عَلَيْهَا وَالْمُؤَلَّفَةِ قُلُوبُهُمْ ...**.] التوبة -

الآیة 60 [بێگومان زەکات تەنها بۆ هەژارو نەداران و ئەو کەسانەی کەکارمەندن بەسەریەوە و بەودڵ نەرم بووانە] الْمُؤَلَّفَةِ قُلُوبُهُمْ واتە ئەوانەی هێشتا موسڵمانیش نەبوون، بەڵام دڵیان بۆی نەرم بووە، یان ئەو موسڵمانە نوێیانەی کە هێشتا ئیمان جێگیر نەبووە لەدڵیاندا] ئەوانە پشکێکی دیاریکراویان هەبوو لە زەکاتدا، دوایی لەگەل تێپەڕبوونی کات، بە مردن و دەوڵەمەندبوون، وئیمان جێگیربوون، وبڕیاری حەزرتی عومەر، ئەو ئایەتە هیچیتر پێویستی و کارپێکردنی نەما لە واقیعدا، واتە ئایەتەکە زەمەن نەسخی کردەوە، چونکە هیچ ئایەتێکی تر نەهاتوە بۆ نەسخ کردنەوەی! چونکە دڵ نەرمکراوەکان نەوەیەك بوون و بەسەر چوون! هە موو ئایەتەکانی [في الرقاب] [العبد] و [وماملکت ایمانکم] بە شێوەیەکی زەمەنی نەسخ بۆتەوە لە هەموو دنیا، ڕەنگە بەس لە موسڵ و ڕەقەی داعش مابێت بەس.

دەشبینین چۆن تێکرای جیهان دژی داعیشە لەبەر زیندوکردنەوەی ئەو فەرهەنگە مردوو و بەسەرچووە بە حەماسەتێکی دەبەنگانە! بە هەمان شێوەی ئەو نمونانەی سەرەوە زەمەن دەتوانێت ئایەتی تری موعامەلات و ئەحکام نەسخ بکات، زەمەن دەتوانێت ئەو ڕوحە جەنگاوەریە دامالێت لەو ئایەت وحەدیسانەی جیهاد کە بۆ قۆناغێکی کاتی هاتوون، هەر ئەو هۆکارە زەمەنیەش دەتوانێت ئیسلام لە کەلکەلەی کۆیلەداری و بە نیوەزانینی ژن و ڕەجمی زیناکەران [هەرچەندە ڕەجم لە قورئانیشدا نیە] و بڕینی دەستی دز، کە ئەمرۆ کەمئەندامان لە وڵاتانی پێشکەوتوو دەوڵەت هەموو خەرجیەکیان دەکێشێت، و چەندین بابەتیتر ڕزگار بکات، ئەگەر موسڵمان بیەوێت بگونجێت لەگەڵ سەردەم و مایەی قبوڵی دنیا بێت، و تا مرۆڤی موسڵمان لەزەت لە عیبادەت ودینداری بکات، تا ئیسلام هیچیتر وەك ڕێکخراوێکی جەنگاوەری وێنا نەکرێت.

خودا چەکی بەرگری داوەتە لاوازترین مێشولەش، موسڵمان پێویستی بەو هەموو تەوجیهاتە و فقهی جیهادە نیە، تا بزانێت چۆن بەرگری لە خۆی دەکات، ئەوە کاری سیاسەت و دەوڵەتە، ئەمریکا و ئەوروپا وڕوسیا لە هەموو کلتوری دینیان یەك ئایەتی جیهادیان نیە، کەچی هێندە بەهێزن دەتوانن هەموو جیهانی ئیسلام بە چاوتروکانێك لەناوبەرن! ئیمام محەمەد عەبدە قسەیەکی زۆر نایاب دەکات لە کتێبی: الاسلام بین العلم والمدنیة، دەڵیت: ئەوەی بروانێتە ئسوڵی دینی ئیسلام و سورەتێکی لە کتیبەکەی بخوێنێتەوە، دەگاتە ئەو حوکمەی کە بێگومان دەبیت ئیماندارانی یەکەم نەتەوەی جەنگاوەربن لە جیهاندا ، وپێش هەموو میللەتانی تر کەوتبن لە داهینانی ئامراز وچەکی کوشندە، و زانست و کارامەیی سەربازیدا، ... بەڵام مرۆڤ تووشی سەرسوڕمان دەبێت کە دەبینێت لە هیچ لەو پیشەسازی و زانستانە کارامە نین، هەتا هەموو نەتەوەکانیتر لەوان سەرکەوتووترن لەو بوارەی کە دەبێت باڵادەستی بۆ ئەوان بێت!" بەڕای ئیمە هێشتنەوەی هەندێك کێشەی زۆر هەستیار بەبێ جارەسەرێکی برەر و یەکلایی کەرەوە، ئەگەر باوەڕمان بە بێ سنووری زانستی خوا هەبێت بە رابردوو وئێستا وئاییندە، دەگەینە ئەو راستیەی کە خودا پرسگەلێکی وەك بۆ نموونە کۆیلایەتی و سزا توندەکانی وەك ڕەجم و دەستبرین و هتد، بۆ بژاردە و هەل ومەرجی موسڵمانانی جێهێشتووە بە پێی میکانیزمی جۆراوجۆری وەک، رەچاوکردنی بەرژەوەندی گشتی موسڵمانان، کە نەجمەدین تۆفی دۆزیەوە، هەروەها بۆ نەسخی زەمەنی کە ئێمە لەو وتارە باسمان کرد، دەنا ماقول نییە موسڵمانانی جیهان شەرم لە باسی کۆیلایەتی بکەن، خودا نەزانێت ڕۆژێکی وا بەسەر جیهاندا دێت کە ئەو چەند ئەحکامە مەرحەلیانە ئیحراج بۆ موسلمانان دروست دەکات! بۆیە گومانم نیە لەوەی کە خودای گەورە بریاردانی ئەو ئەحکامانەی جێهێشتوە بۆ ئیجتیهاداتی موسڵمانان، بەڵام زانایانی ئیسلام لە

کۆنەوە زۆربەی هەرە زۆریان زاتی ئەوەیان نەکردوە وابیرکەنەوە، هەتا ئەوەی واش بیری کردبێتەوە بە تێکڕا هێرشیان کردۆتە سەر تا دەمکوتیان کردوە یان تووشی گۆبەندی گەورەیان کردوە، بە جۆرەها تۆمەتی نا قۆڵا تۆمەتباریان کردوە. لە پاش ئەو کارەساتانەی کە ئیسلامی جیهادی و ڕوحی جەنگاوەری ناو دەقەکان دووچاری ئەو ئومەتەی کردوە کە بۆتە هۆی ڕاکشانی ڕوحی بی دینی و ئیلحادی لە سەرانسەری جیهانی ئیسلام، دەبێت چارەسەرێکی رادیکاڵانەی ئەو کێشانە بکرێت، ودین هیچیتر نەبێتە بارمتەی مێژوو وتێگەیشتنی سەقەت و ترسنۆکی ئیجتیهادکردن. با دین دووركەینەوە لەو ڕوحە جەنگاوەریەی کە وەبەردەهێنرێت لەلایەن ناحەزانی ئیسلامیش، با ڕوحی دینداری و ڕوحانیەت ئاشت کەینەوە لەگەڵ ئیسلامدا. ئەگەر دەڵێن جیهاد بۆ لادانی بەربەستەکانی پێش بانگەوازی ئیسلامە، ئێستا هیچ بەربەست نەماوە لە دنیا لە سایەی تەکنۆلۆژیای کافران، دەتوانیت بە کەیفی خۆت پەیوەندی بە قوتبی شیمالی وجنوبی بکەیت بۆ بانگەوازکردنیان بۆ ئیسلام.

بەشی شەشەم

چۆن کورد ڕزگاری دەبێت لە ژێر کاریگەری فۆرمی عەرەبی بۆ ئیسلام

بەڕای من سۆفیەت لە بنەڕەتدا کە دروست بوو، هەوڵێك بوو بۆ قووڵبوونەوە لە لایەنی ڕووحی و مەعنەویات، جۆرێك لە یاخیبوونی بێ دەنگانە بوو، لەو ڕوحیەتە جەنگاوەرەی کە زاڵە بەسەر کۆی دەقەکانی ئیسلامدا، وەك لەو پێنج بەشەی " ئیسلام وەك ئاینێکی جەنگاوەر" باسم کردوە.

هەروەها ئەنجامی کارلێکەری عەقڵیەتی میللەتانی نا عەرەبی و عەرەب بوون. بۆیە کە دەڕوانیتە کەسە هەڵکەوتوەکانی تەسەوف لە زۆربەی هەرە زۆریاندا عەرەب نین. میللەتانی ناعەرەب تووشی شۆك هاتن کە بینیان هەڵمەتی سوپایی گەورە وەك گەردەلوولەی بیابان دێت بۆ سەریان بە ناوی دین و لە ژێر دروشمی دینیدا! چونکە بەرلەوە هێرشەکان هەر بە ناوی ئیمپراتۆریەت و دەوڵەت و سیاسەتی داگیرکردن و ڕووتاندنەوە دەهاتن، وەك هەڵمەتەکان و شەڕەکانی دەوڵەتی ڕۆم وفارس، هەرچەندە قورئان دەیەوێت ڕەهەندێکی دینی بداتە ئەو شەڕانە، وەك شەڕی مەجوسیەت و ئەهلی کیتاب باسی دەکات، و دەڵێت موسڵمانان حەزیان بە سەرکەوتنی ڕۆمەکانی ئەهلی کیتاب دەکرد! بەڵام لە هەقیقەتدا ئەوە تەنها شعوری موسڵمانان بوە کە لە زووەوە تەفسیری دینیان بۆ هەموو ڕووداو و دیاردەیەك کردوە، دەنا ئەو شەڕانە لە ژێر هیچ دروشمێکی دینیدا نەدەکرا، وەك شەڕ و غەزای موسڵمانان.

سۆفیەت هەر بۆیە زۆر زوو دەرکەوت لە گۆڕەپانی ئیسلامدا، ویەکەم کەس کە ناونرابێت سۆفی وەک لە قسەکانی ابن تیمیة و"کشف الظنون" هاتوە [أبو هاشم الصوفي] کە لە ساڵی سەد و پەنجای کۆچی ١٥٠ هـ وەفاتی کردوە.

بێگومان کوردیش ڕۆڵی کاریگەری هەبوو لە دەرکەوتنی سۆفیەت وگەشەکردنی، شێخ عەبدولقادری گەیلانی و مەولانا خالیدی نەقشەبەندی وسوهرەوەردی کوردبوون ، کە ئەوانە بە کەسە هەرە دیارەکانی ئەو مەیدانە دادەنرێن، جگە لەو کەسایەتیە سۆفیانەی کە سەرەرای مەزنایەتیان، بەڵام شوهرەتیان هەر لە ناو کوردستان مایەوە، وەك مەلای جزیری و مەحوی و ئەحمەدی خانی وگەلێکیتر.

تەریقەتی سۆفی دیاردەیەکی ئیسلامی گشتی بووە، بەڕای من تەنها شێوازی دینداری کورد نەبووە، بەڵکو زۆر لە کۆمەڵگا ئیسلامیەکانی عەرەبی و فارسی وئەفغانی وهیندستانی وئەفریقایی و مەغریبی وئەندەلوسی تەریقەت لە ناویاندا باو بووە. ئینجا دوو تەریقەتی تەسەوف کە هەبووبێت لە ناو کورددا، تەریقەتی قادری و نەقشەبەندی بوون، یەکەمیان هەتا ئەگەر خاوەنەکەشی کورد بێت، بەڵام لە کوردستان لە دایك نەبوو، بەڵکو لە بەغداوە دەرکەوت وبڵاوبۆوە وگەیشتەوە کوردستان لەوێوە! نەقشەبەندیش هەر لە بوخارا وهیند دەرکەوت، مەولانا بەپێی خۆی چوو بۆ هیندستان و لە شاە عبداللە ی دهلەوی وەریگرت و هێنای بۆ کوردستان، هەرچەندە مەولانا خالید ئیزافاتی خۆشی خستە سەر تەریقەتەکە و سەرلەنوێ بنیاتی نایەوە، و ئەو قۆناغەی تەریقەتەکە بە ناوی ئەو ناونرا: نەقشەبەندی خالیدی! لەبەر ئەو هۆیانە من بە ڕەهایی لەو باوەڕە نیم کە دینداریەکی تایبەت بە کورد بێت، بەڵام دەکریت بڵێین کە تەسەوف نزیکترین شێوازی دینداریە بۆ دەروون و نەزعەی دینداری کوردی، لە سوودەکانی تەریقەتی نەقشەبەندیدا: نووسەری کتێبی النقشبندية نشأتها وتطورها لدي الترك، الدكتورة بديعة محمد عبد العال، الطبعة الأولى القاهرة ، الدار الثقافية للنشر، 2009، ص22: 28، دەڵێت: بە دەرکەوتنی مەولانا خالیدی نەقشبەندی، گیانی زوهد ودینداری زۆر بڵاوبوەوە و ڕێژەی تاوان و دزی و راوەڕووت و ڕێگری زۆر کەم بوەوە لە ناوچە کوردیەکان، ودەڵێت کاریگەری ڕابیتەی سۆفی ڕۆڵێکی گرنگی بووە لە هێورکردنەوەی ئەعسابی خەڵك و دوورکەوتنەوە لە خاتیرەی شەڕ و دووژمنکاری لە دەروونی مرۆڤایەتی! لە ژێر کاریگەری ڕێنوێنی وتەعالیمەکانی مەولانا.

ئینجا تەریقەت توانی خەڵك بپارێزێت لە هێرشی مەزاهیبی توندرەوی سەلەفی، چونکە ئەگەر سەلەفیەت بگەیشتبا کۆمەڵگای کوردی، کوردیش خۆی سروشتێکی جەنگاوەرانەی هەڵچووی هەیە، ئەو کاتە کۆمەڵگای کوردی دەبووە داخراوترین و توندڕەوترین کۆمەڵگای ئیسلامی، ودەبوایە سعودیە بێت لە ئێمەی کورد فێری توندڕەوی بووایە، وەك چۆن ئێستا کەسانێکی توندڕەوی خۆمان لەوێوە تووندرەویمان بۆ هاوردە دەکەن، تازە بە تازە باسی حەڕامێتی سەیارە لێخوڕین و ناردنی کچ بۆ خوێندنی زانکۆ، ودەم وچاو دەرکەوتنی ئافرەت دەکەن.

سەرەڕای ئەوەش ئەگەر دەسەڵاتی سیاسی کوردی زیرەك بوایە، کە قەت نەبووە، دەیتوانی سەرەڕای ئەمن وئاسایشی کۆمەڵگا کە ئەو تەریقەتە دابینی دەکرد، سوودێکی زۆری لەو گوێڕایەڵی سەرتاسەریەی بۆ قسەی مەولانا خالید بکردبایە بۆ یەک دەنگی کورد و پرۆژەی بنیاتنانی دەوڵەتێکی فراوانی هەموو کوردستان بگرێتەوە، بەڵام بە پێچەوانەوە وەك شێخ عەبدولکەریم مودەریس ئاماژەی پیدەکات، کە دەسەڵاتی بابانەکان تۆقیبوون لەبەر گوێڕایەڵی خەڵك و خۆشەویستی خەڵك بۆ مەولانا خالید، هەر بۆیەش ئاگری دووبەرەکێی هەردوو تەریقەتی قادری ونەقشەبەندیان گەرمتر دەکرد، تا ئەو ڕادەیەی مولانا بە ڕاکردن ڕای کرد لە سلێمانی، بۆ ئەوەی هیچیتر کێشەکان پەرەنەستێنن، وپاشاکانی بابان یش تەنها وەك تەماشاکەرێك دویانڕوانییە ئەو هەموو کێشە وبیشەیە بێ ئەوەی هەوڵی چارەسەرکردنی بدەن.

مەولانا وادەردەکەوێت وەك کوردە هەڵکەوتوەکانیتر نەبوو، کە گەیشتە بەغداد، کوردستانی لە بیربچێتەوە، بۆیە سەرەڕای ئەو ناوناوبانگەی لە بەغدا دەریکرد و هەزاران موریدی لە دەورە کۆبوونەوە، بەڵام لە یەکەم دەرفەتدا

کاتێ محمود پاشای کوری عبدوڵرەحمان پاشای بابان داوای گەڕانەوەی کرد بۆ سولێمانی، یەکسەر گەڕایەوە لە دەوروبەر ۱۲۳۰ هـ دا. دوایێ جارێکیتر هەمان بەزمی پێدەکەن تا لە ۱۲۳٦ هـ جارێکیتر ڕادەکاتەوە بەغدا و دوایش بۆ دیمەشق، کە هێندە شوهرەت وڕیزدار وپایەدار دەبێت لەناو خەڵکدا، هەتا خەلیفەی عوسمانی لیی دەکەوێتە گوومان ونامە بۆ والی بەغدا دەنێرێت دەربارەی نیازی سیاسی مەولانا خالید!! خوا خێری والی بەغدا بنوسێت کە بەرگریەکی جوانی لێدەکات لای خەلیفە، دەنا لە بەغداشیان وەدەر دەنا! کەوابوو هۆکاری سیاسی و جیاوازی تەریقەتی نێوان قادری ونەقشەبەندی ببوە مایەی نارەحەتی وپشێویەکی زۆر لەناو کۆمەڵگای کوردی! ئەگەر لەسەر دەستی مەولانا خالید ئەو یەکێتیەی چین وتوێژەکانی کورد لەسەر ڕێڕەوی تەریقەت دانەمەزرێت، ئەوە لە نەبوونی ئەوە ڕاستە تا ڕادەیەکی زۆ کە تەریقەت لایەنی پۆزەتیڤی زۆری هەبووە بۆ کۆمەڵگای کوردی، بەڵام وەك هەر شتێك تەریقەتی سۆفیەت لە ناو کوردا لایەنی نێگەتیڤیشی هەبووە، لەبەر خەلك مەشغولکردن بە زیکر وئەوراد و عیبادەتی زۆر، زیاتر ئەو شێوازە دینداریە گونجاوە لەگەڵ کۆمەڵگای کشتوکاڵی کوردی، ئاسان نییە گونجانی لە ژیانی هاوچەرخدا، دووەم ڕۆڵێکی ترسناکی گێڕاوە لە بڵاوبوونەوەی نەخوێندەوار و جەهل لە کاتی خۆیدا، چونکە هەموو بایەخەکان بۆ لایەنی رووحی ودەروونی بوو، لایەنی فێرکاری بە تەواوی فەرامۆشکرا بوو لەو تەریقەتانە. تەنها بۆ نوخبەیەك نەبێت.

یەکیکیتریش لە لایەنە نێگەتیڤەکانی تەریقتی تەسەوف لە ناو کوردا، خراپ بەکارهێنانی شێخەکانی تەریقەتە بۆ تەعالیمەکانی تەریقەت کە دەڵێت مورید لەگەڵ شێخەکەی یان لەگەڵ مورشید دەبێت هێندە گوێڕایەڵ و مل کەچ بێت، وەك مردوو بێت لە ژێر دەستی مردوو شۆر!! یانی هیچ بیرورا و کەسایەتی

و کەرامەتی نە بێت، چی پێگووترا جێبەجێی کات، ئەو شتەش زیاتر قوڵدەکرێتەوە لە ڕێگای جۆری زیکرەکانی تەریقەت وەك لە نەقشەبەندیدا دەبێت مورید ڕوحی مورشید بهێنێتە بیری خۆی کاتێ زیکر دەکات، مورشیدیش ڕوحی پێغەمبەر [د.خ] و پێغەمبەریش خوا.

هەموو کەسێکیش مەولانا نییە ئیستیغلالی ئەو ملکەچیە و لاشە مردوە وبێ دەسەڵات وبێ ئیرادەیە نەکات بۆ مەرامە کەسێتیەکانی خۆی، بۆیە شێخەکانی تەریقەتە جیاوازیەکان بە خراپترین شێوە کەرامەتی مرۆڤە شوێن کەوتوەکانی خۆیان دەسڕنەوە، ومرۆڤێکی ترسنۆک وبێ ڕەئی و دەمارگرژی بودەڵە بنیات دەنێن، کە هەموو ئاواتی ئەوەیە دەست وپێ و کەوشەکانی شێخەکەی ماچ بکات! ئەوە لە کاتێکدا لە ئیسلامدا ئەو مرۆڤ پەرستیە نییە، وپێغەمبەر پەرستیش نییە، بەڵکو نابێت زیادەڕۆیش لە خۆشەویستی بکرێت، وهەتا قورئان لە چەندین جێگادا جەخت لەسەر بەشەریەتی پێغەمبەر [د.خ] دەکاتەوە، و پێی دەڵێت: قل انما انا بشر مثلکم! واتە بڵێ من تەنها مرۆڤێکم وەك ئێوە! ئەوەش بۆ ئاسایی کردنەوەی وێنەی پێغەمبەرە لە زهنیەتی ئیمانداران.

بۆیە بەڕای من تەریقەتەکان ئەگەر بیانەوێت ڕۆڵێکی کاریگەر بگێڕن لەناو کۆمەڵگای کوردی، دەبێت چاکسازی زۆر گەورە بکەن لە ڕێنوێنیەکانی و جۆرێتی کەسەکانی، و هەوڵی خۆ گونجاندن بدات لەگەڵ ڕۆژگاری هاوچەرخدا، دەنا بەو شێوەیەی ئێستا زۆر زەحمەتە سەرنجی مرۆڤی کوردی دیندار بۆ خۆی ڕاکیشێت. هەرچەندە بەڕای من تەریقەت ناتوانێت بەربەستیەکی تەواو و کاریگەر بکات لە بڵاوبوونەوەی توندڕەوی سەلەفی، چونکە چەندە تەریقەت داوای ملکەچی دەکات لە موریدان وشوێن کەوتووانی بۆ شێخەکان ومورشیدەکان، هێندەش سەلەفیەت دژایەتی ملکەچی دەکات بۆ شێخ و مەشایخەکان، مرۆڤی

کوردیش بە سروشت یاخییە زیاتر، هەرچەندە خەڵکی ئاسایی تێناگەن کە سەلەفیەتیش جۆرێکە لە چەپاندن و کۆیلایەتی کردن بۆ دەقگەلێك بە ناوی دەقی پیرۆزی حەدیس و کۆیلەی دەقە زۆروبۆرەکان، وکۆیلەی قال فلان و حدثنا فلان، بە ناوی گوێڕایەڵی بۆ پێغەمبەر [د.خ].

بەڕایی من کورد لە کۆنەوە گوزارشی کردوە لە زەرورەتی وجودی مەزهەبێکی سەربەخۆی خۆی، بەڵام لەبەر نەبوونی متمانە بە خۆ، ئەو پرۆژە تا ئەمڕۆش دواخراوە، ئەو راستیە لە زۆر دەقە ئەدەبی و فۆلکلۆریر کوردیەکان ڕەنگی داوەتەوە.

بەڕاستی جێگەی سەرسوڕمانە کە کەسێکی وا بلیمەت لەو سەردەمەدا وا بیری کردبێتەوە و وا پەست بوبێت لە سوونی بوون و داوا بکات گوێ نەدەنە مەلای سوونی! لەو شیعرەی شێخ ڕەزا لەو سەردەمەدا هەستی بەجیاوازی سروشت و ڕوحیەتی کوردی کردوە لەگەڵ مەزهەبی سووننەکان، ئەوەش مانای مەیلداری شیعایەتی ناگەیەنیت، چونکە رای بەرامبەر شیعەش هەر نێگەتیف بووە، بۆیە بە دڵنیاییەوە دەڵێم شێخ ڕەزا هەستی بە پێویستی هەبوونی مەزهەبێکی تایبەت بە کورد کردوە دوور لە سوونە و دوور لە شیعە، وەک چۆن یەمەنیەکان مەزهەبیکی مامناوەندی نێوان شیعە و سوونەیان دروستکردوە بە ناوی زەیدی. خۆزگە زانایانی دینی ئەو سەردەمە بە قەد نیوەی شێخ ڕەزا هەستیار دەبوون، چونکە بەڕاستی جێگای ئەسەفە زانای گەورەی وامان هەیە هەموو ژیانی لە ناو زانستە ئیسلامیەکان سەرف کردوە، کەچی هەر شوێن کەوتەی مەزاهیبە باوەکانە بست بە بست.

ئەمرۆ خۆشبەختانە ئەو بابەتە زۆر بە شێوەیەکی بەهێز لەناو رۆشنبیرانی دینداری کورد دەوروژێنرێت، بەڕای من دەبێت ئەو کارە بە منەوەر و رۆضنبیرانی دینداری ناو جەماوەر بسپێردرێت، نەك بە مەلای تەقلیدی کە ناوێرێت قسە لە قسەی فەقیهێکی شافیعیش بکات، نەك ئیمام شافیعی خۆی.

موسڵمانی کورد هەر لە ئێستادا زۆر خاسیەتی عەمەلی وئیعتیقادی تایبەت بە خۆی تێدایە کە دەکرێت کار و توێژینەوەی دەربارە بکرێت، کورد پێویستی بە مەزهەبێکی دینییە:

- کە دوور بێت لەو ناکۆکیە مێژوویە بێ مانایانەی نێوان شیعە وسونە، لە بواری عەمەلیش هەروایە، کورد هێندە دەربەست بەو مێژووە نیە.
- نزیکتر بێت لە قورئان و هیچ حەدیسێك و قسەیەکی توراسی دینی وەرنەگرێت کە پێچەوانەی قورئان دەکات.
- ئیسلام دابڕێنێت لە ڕوحی جەنگاوەری و بیباتەوە سەر ئەسڵی دینی عیبادەت کردن، و ڕوانینە ئەو دەقانەی کە لەسەر جەنگ وجیهاد هاتوون وەك ئەحکامێکی مەرحەڵی وتایبەت بە قۆناغی چەسپاندنی دین.
- جەختکردنەوە لەسەر تەوجیهاتە مەدەنی ومرۆییەکانی ئیسلام، ڕاگرتنی هەر ئەحکامێکی مێژوویی کە مەشروعیەتی نەماوە وەك کۆیلایەتی و دەستبڕینی دز، وستیتر، چونکە کە دەستت بڕی دەبێتە کەمئەندام، کەمئەندامیش ئەمڕۆ لە وڵاتانی دونیا دەوڵەت ناچارە هەموو نەفەقاتی ژیانی بکێشێت!
- هەڵگرتنی سزا توندەکانی کە لە قورئاندا نەهاتوە وەك بەردباران کردنی زیناکەران و سزای هەڵگەڕانەوە.

ئەوە چەند سەرباسێك بوون دەکرێت زیاتر تێیدا فراونتر باس بکرێت، هیوادارم بەرچاو ڕوونیەکم کردبێت لەسەر چۆنیەتی ڕزگار بوونی کورد لە کەوتنە ژێر کاریگەری نەتەوەکانی تر.

داعش پەروەردەی باوکانی سەلەفیەتن

داعش پەروەردەی باوکانی سەلەفیەتن نەك سەید قوتب کە بە بەراوردا بە حەوت ئاو شوراوەتەوە، خۆشترین شت کە لە بەرنامەکەی ڕەنجی شەممەی ڕابردوو گوێم لێبوو ئەو بڕگەیە بوو کە عەبدولەتیف سەلەڤی گووتی" :داعش

پەروەردەی قوتابخانەی ئەو گرووپ و حیزبە ئیسلامییانەن، کە کاریگەرن بە کتێبەکانی سەید قوتب"، دەشڵێت "داعش بەرهەمی بە سیاسیکردنی ئیسلامە."

ئەوەی ژیانی سەید قوتب بخوێنێتەوە دەزانێت، ئەو کەڵە نوسەر و بیرمەندە لە چ ئاستێکی بەرز بوو لە بیرکردنەوە و تێڕامانی شارستانی کاتێك دوور بوو لە میکرۆبی سەلەفیەت، کە لە رێگای چەند تەفسیرێکەوە کەمێکی پێگەیشتوە هەرچەندە بە تەواوی نە کەوتە ژێر کاریگەری، چونکە سەرەڕای ئەوەش سەید نەفەسێکی جوان و ئیسلامێکی لیبوردەی میسری وعەقڵێکی سەلیم و جوانی مابوو، وەك دەزانین دژی مانەوەی سیستمی کۆیلایەتی و جزیە وسەرانە بوو، کە ئەوە کوفری ئەکبەرە لای سەلەفیەکان.

رەخنەی سەلەفیەت لە سەید قوتب وەك هەر رەخنەیەکی ئاسایی نیە، وەک هەر کەسێ لە کەسێکی تری دەگرێت، بەلکو هەوڵدانی ماستاوکردن ومەیلداری کردنی دەعوەی سەلەفیە بۆ فەرمانڕەوا ئیستبدادیەکانی سعودیە وخەلیج دژی هەر هێمایەکی شۆڕش و ڕاپەڕین و گۆڕان.

رەخنەی سەلەفیەکان لە سەید قوتب، ڕەخنەیەکی زانستی ڕووت و دوور نیە لە هەوا وئارەزوو ومەرامی پەنهانی، بەڵکو بۆ درێژەدانە بە ژیان لە ژینگەیەکی هاووێنەی مەملەکەتی بەنی ئومەیەیە، و لەڕێگای ئەو ژیانە دوو نیشانە دەپێکن، کە یەکەمیان ژیانە لەناو مەسەلەکانی ئەسما و سیفات و قەبر وبیدعە، و دوەمیش ژیان بەسەر بردنێکی دوورە لە بڤەکانی دەسەڵاتەوە و باسنەکردنیەتی بەهیچ شێوەیەکی نێگەتیڤ.

عبداللطیف و شوێن کەوتوانیشی وەك چۆن کێشە ڕوکەشیەکانی سعودیە وەك وەلی ئەمر و خروج و تەحریمی خۆپیشاندان و قەدەغەکردنی ئافرەت لە

سەیارە لێخوڕین بەبێ هیچ پێویستیەکی ئەو باسانە بۆ کۆمەڵگای کوردی، بە هەمان شێوە دەیەوێت ئەو هەڵمەتەی لە کەنداو و سعودیە دەکرێتە سەر سەید قوتب بۆ ئێرەی بهێنێت، گوایە داعشیەکان بە کتێبی سەید قوتب پەروەردەبوون.

سەید قوتب لەلایەن هەموو، یان زۆربەی هەرە زۆری زانایانی سەلەفی وەهابی سەرکۆنەکراوە و لە چاکترین حاڵدا کەسێکی نەزان و فەقیرحاڵ وجاهیلە بە ئەحکام و ئسولی ئیسلام، نە زانا بووە و نەهیچ، بەڵکو تەنها ئەدیبێك بووا! هەرکەسەی ئیدانەش کرا لەلایەن سەلەفیەت بێگومان لە نێوەندی سەلەفی گاڵتەیان بە بەرهەمەکانی دێت.

هێشتا ئەگەر بڵێیت حەماسی فەلەستینی پەروەردەی کتیبەکانی سەید قوتبن، لەبەر ئیخوانیەتی حەماس هێشتا ڕێی تیدەچێت، بەڵام ئەو درندایەتیەی جەماعاتی سەلەفیەتی جیهادی بدەیتە پاڵ سەید قوتب، کە سەرەڕای هەر ناکۆکیەکمان لەگەڵ هەندیك لە بیروباوەڕی توندوتیژی، ئەوە ئیفترایە و بەڕای من دەبێت خاوەنەکەی تۆبەی لێ بکات. سەید قوتب پێی وایە سەردەمی سەرانە و جزیە و کۆیلایەتی تیپەڕیوە و کاتیان بەسەر چوە، دەبا داعشیەکان ئەگەر پەروەردەی سەید قوتبن با هێندەی بەگوێ بکەن! ئینجا ساڵح فۆزان بە توندترین شێوە ڕەخنە لە سەید قوتب دەگرێت لەسەر ئەو ڕایە جوانەی دەربارەی کۆیلایەتی و سەرانە.

ئەو وەحشە بەشەریانەیداعش و جەماعاتی سەلەفیەتی جیهادی، و سەلەفیەتی بانگەوازیش لە ژێرکاریگەری کتێبەکانی ئەحمەد بن حەنبەل و ئیبن تەیمیە و محمد بن عبد الوهاب و لە ژێر دەستی ابن باز و ابن عثيمين و الالباني

و صالح الفوزان و حماد الانصاري و عبد الله بن عبد الرحمن و هادي بن ربيع المدخلي و کەسسانی تر دەرچوون، کە هەموویان فەتوای زۆر توندیان هەیە لە دژی سەید قوتب و قەدەغەکردنی خوێندنەوەی کتێبەکانی وتاوانبارکردنی بە جۆرەها تۆمەتی سەیر وسەمەرەی دژی توحید و وحدة الوجود و گاڵتەکردن بە پیغەمبەران، ناکرێت بلێیت ئەوانە پەروەردەی "سەید قوتب"ن.

هەرچەندە ئێمە سەید قوتب یش بە دوور ناگرین لە جۆرێك لە توندڕەوی بە تایبەتی لە قۆناغی دووەمی ژیانی پاش زیندانی و ئەشکەنجەدانی، بۆیە ئەو سەید قوتبەی کە العدالة الاجتماعية في الإسلام 1948م، و معركة الإسلام والرأسمالية 1950م، و السلام العالمي والإسلام 1951 نووسی، لەو قۆناغەدا هەست بە فکرێکی میانڕە و شارستانی وکراوە دەکەیت، لە بەراوردا لەگەڵ کتێبە کانی هذا الدين، المستقبل لهذا الدين، و الإسلام ومشكلات الحضارة، و معالم في الطريق 1965 کە دوایی نووسی، هەتا سێ جار دەستکاری جوانترین کتێبی خۆی کردوە، العدالة الاجتماعية في الإسلام، کە هەرجارەی توندتری کردوە لەوەی پێشووتر.

بەڵام لەگەڵ ئەوەشدا سەید قوتب ناکرێت سەرچاوەی ئیلهامی سەلەفیەکان بوو بێت، چونکە خۆی هیچ ئاشنایەکی ئەوتۆی بە سەرچاوەکانی فیکر وئەدەبیاتی سەلەفیەت نەبووە، هەندێك لە بیرورِا توندەکانیشی وەك ئەوەی لە سورەتی التوبة دەریان دەبرێت، دەربارەی باڵادەست بوونی ئایەتەکانی شمشێر [السيف] دوور نیە هەر لە تەفسیرە ئەسەریە سەلەفیەکان بۆی پەڕیبێتەوە، چونکە زۆربەی هەرە زۆری فەقیهەکانی سەردەم وەک محمد عبدة و رشيد رضاو محمد الغزالي و محمود شلتوت وچەندینی تر پێچەوانەی ئەو ڕایەن، هەتا یەکیکی وەك شێخ رشيد رضا کە سەر بە مدرسەی سەلەفیشە!!

یانی ئەو جۆرە بیرکردنەوە شارستانیە زاڵبوو بەسەر بیری دینی لە میسر، بە پێچەوانوەش لەوبەر دەریای سوور لە سعودیە چەتەکانی محمد بن عبدالوهاب وەك داعشی ئەو سەردەمە خراپتریش خەڵکی شار و شارۆچکەکانیان دەکوشتن و ژنەکانیشیان بە ملک الیمین و جاریە دەبردن! یانی هێشتا داعش کەمێك باشترە لە محمد بن عبد الوهابی شێخی عبداللطیفی سەلەفی کە دەستیان لە ژن وکچی موسڵمانانیش نەدەپاراست، چ جای بیپارێزن لە مەسیحی و یەزیدی و دورزی و ئیسماعیلی ....هتد. سەرەڕای ئەوەش وەک ئاماژەمان پێدا، سەید قوتب بەردەوام سەرکۆنە دەکرێت و ئیدانە دەکرێت لە لایەن زانایانی سەلەف:

لە فەتوایەکدا شێخ عبد العزیز بن باز دەربارەی وەسفێکی سەید قوتب لە کتێبی "التصویر الفني في القرآن" دەربارەی حەزرەتی موسی [د.خ] کە دەڵێت:

دەربارەی ئەو ئایەتە: [**فأصبح في المدينة خائفاً يترقب**] کە سەید دەیەوێت باس لە وێناکردنی هونەری جوانی قورئان بکات و دەڵێت: (**وهو تعبير مصور لهيئة معروفة، هيئة المتفزع المتلفت المتوقع للشر في كل حركة وتلك سمة العصبيين**) "التصوير الفني "

کاتێک ئەو قسەیە بۆ شێخ عبد العزیز بن باز دەخوێندرێتەوە دەڵێت: گاڵتەکردن بە پێغەمبەران هەڵگەڕانەوەیەکە بۆخۆی! [الاستهزاء بالأنبياء ردة مستقلة] المرجع: (درس لسماحته في منزله بالرياض سنة 1413 - تسجيلات منهاج السنة بالرياض).

هەر پرسیاری لێدەکەن: ئایە نابێت خەڵک دووربخرێتەوە لەو جۆرە کتێبانە کە قسەی وای تێدایە؟

شێخ عبد العزیز بن باز لەوەڵامدا دەڵێت: پێویستە ئەو کتێبانە بدڕێنرێن! ینبغي أن تمزق.

شێخ ئەلبانی لە فەتوایەکدا دەربارەی کتێبیکی هادی المدخلي لەسەر سەید قوتب دەڵێت: ئەوەی وتووتە دەربارەی سەید قوتب -ئەگەر دەزانی مەدخەلی جەند بێ ئەدەبە بەرامبەر سەید قوتب و چەند بوختانی پێدەکات!!- ڕاست وهەقە! کە بۆ خوێنەر ئەگەر کەمێك فەرهەنگی ئیسلامی هەبێت دەردەکەویت، کە سەید قوتب شارەزا نەبوو بە ئسوڵ و فروعی ئیسلام. خوا پاداشتت داتەوە بە چاکترین شێوە ئەی براکەم [ربیع] بۆ هەڵسانت بە ئەرکی نیشاندان و ئاشکراکردنی نەفامی و لادانی لە ئیسلامدا!!"

ابن عثمین دەربارەی سەید قوتب دەڵێت:

ئەهلی عیلم وەك الدویش و الالباني باسی چەند سەرنجێك دەكەن لەسەر ئەو کتێبە [في ظلال القرآن] کە لەبەردەستدایە، تەواوی ئەو کتێبەم نەخوێندۆتەوە، بەڵکو تەفسیری سورەتی ئیخلاس م خوێندەوە، بەڵگەیە کە بە قەولی یەکێتی بوون، وحدة الوجود دەڵێت"!!.

کە پرسیاری لێدەکەن دەربارەی خوێندنەوەی کتێبەکانی سەید قوتب، دەڵێت: ئەوەی ئامۆژگاری بۆ خوا و پێغەمبەر و برا موسڵمانەکانی بوێت خەڵك هاندەدات بۆ خوێندنەوەی کتێبە کۆنەکان، بەڵام تەفسیری سەید قوتب کارەساتی تێدایە [ففیه طوام]، بەڵام ئاواتەخوازین خودا لێی ببەخشێت، وەك تەفسیری بۆ الاستواء و قل هو الله احد.

ابن باز یش لەبەر تەفسیری ئایەتی [**الرحمن على العرش استوى**] کە سەید قوتب وەك چەندین موفەسیری تر دەڵێت: [**والاستواء على العرش كناية عن غاية السيطرة والاستعلاء**] ئیستوا لەسەر عەرش کینایەیە لە زاڵبوون و بەرزبوون یان باڵابوون..

دەڵێت: "**إنكار الاستواء المعروف وهو العلو على العرش وهذا باطل يدل على أنه مسكين ضائع في التفسير**" نکوڵی کردن لە ئیستواو دانیشتنی زانراو کە باڵابوونە لەسەر عەرشدا، ئەوە کارێکی پوچەڵکراوە و بەڵگەشە لەسەر ئەوەی فەقیرێکی گومبووە لە تەفسیرد، [**من شريط أقوال العلماء فيمؤلفات سيّد قطب: تسجيلات منهاج السُنة بالرياض**].

وەك دەبینین سەلەفیەت بە گشتی کەیفی بە چارەی سەید قوتب نایەت، کەوابوو ئەوان پەروەردەی ژێر دەستی احمد بن حنبل والبربهاري و ابن تيميه و محمد بن عبدالوهاب و ابن باز و الالباني و ابن عثيمين و ربيع المدخلى و کەسانی ترن لە قوتابخانەی توندڕەوی سەلەفیزم. ڕقیشیان لەو پیاوە لەبەر ئەوەی سەید قوتب لە دراسات اسلامية، بە تێڕوانینی دووربینانەی بلیمەتانەی خۆی، وەسفی حوکمی سعودی دەکات بەوەی "کە وێنەیەکی ساختە و دزێو و بێزێنراوە لە حوکمی ئیسلام" بۆیە هێرشی دەکەنە سەر.

ئەو مەدرەسەیەی توندڕەوەی هەتا وەڵامی شتە جوان و مرۆییەکانی سەید قوتب یش دەدەنەوە، کاتێ سەید دەڵێت بەندایەتی بە سیستمێکی جیهانی بەسەرچوو وەسف دەکات و دەڵێت بەندایەتی هیچی تر نابێت بمینێت، و دەبێت قەدەغە بکرێت کاتێ جیهان فێری سیستمێکی تری غەیری کۆیلایەتی دەبن ".

شێخ صالح بن فوزان الفوزان:ئەو قسەیە ناهەق وبەتاڵە- پەنا بەخوا - هەرچەندە زۆر لە نووسەر و بیرمەندان دەیڵێن و دەیڵێنەوە، نەك زانایان، بەڵکو بیرمەندان وەك ناویان دەنێن !!! (هذا كلام باطل - والعياذ بالله - رغم أنه يردده كثير من الكتاب والمفكرين ولا نقول العلماء، بل نقول المفكرين كما يسمونهم."

داعش و توندڕەوەکانی تر پەیڕەو لەو سەلەفانە ناودار وپیرۆزکراوانە دەکەن کە کاتێك هشامی کوڕی عبدالملك غيلانی الدمشقي کوشت، رجاء بن حيوة ی تابیعی کە سەلەفیەکان دەڵێن خەڵک بارانی بە دوعای ئەو دەباراند! نامەیەکی بۆ خەلیفە هیشام دەنووسێت و دەڵێت: ئەی ئەمیری موسڵمانان پێم گەیشتۆتەوە، دڵت شتێکی کردوە لەبەر کوشتنی غیلان و صالح، سوێندت بۆ دەخۆم میری موسڵمانان کوشتنی ئەو دوانە چاکتر و خێرترە لە کوشتنی دوو هەزار لە [سەربازە کافرەکانی] ڕۆم و تورك!! یانی هێشتا خەلیفە کەمیك مرۆڤتر بووە و هەستی بە ئازاری ویژدان کردوە بە کوشتنی ئەو دوو زانایە، کەچی کاکی تابیعی باران بارێن نایەوێت خەلیفە ویژدانیشی بهەژێت بۆ کوشتنی زانایەکی موسڵمان چونکە بیدعەچیە! بەڵکو کوشتنیان بە خێرتر دەزانیت لە دوو هەزار سەربازی کافری موحاریب!! ئەو ڕیوایەتە بە انازیەوە لە کتێبی العواصم مما في كتب سيد قطب من القواصم ی شێخی گەورەی عبداللطيف ی سەلەفی، هادي بن ربيع المدخلي دا هاتووە ل ١٠.

ئەو داعشانە کەی گرنگیان داوە بە سەید قوتب تا شوێن کەوتەی ئەو بن، ئەوان شوێن کەوتەی ئەحمەد بن حنبل ن لە کتێبە ترسناکەکەی بە ناوی: رسالة الرد على الجهمية والزنادقة، کە تیرو توانج و تۆمەتی دنیای نامێنێت ئاڕاستەی موسڵمانانی جیاواز لە مەزهەبی خۆی دەکات! کە لەسەر بنچینەیدا هەموو بزاڤتە توندڕەوەکان دامەزران. هەر لە نامیلکەیەکی تری کوڕی حەنبەل

[کتاب الصلاة] نوێژ نەکەر بەکافر دەزانێت، و دەڵێت نابێ نوێژی لەەر بکریت و لە گۆڕستانی موسڵمانان بنێژرێت!! کە بەو قسەیە بێت زیاتر لە نیوەی ئومەتی ئیسلامی بە کافر بکریت و تۆبەدار بکریت، و ئەگەر نویژی نەکرد کوژریت!!

ئەو داعشانە پەروەردەی ئیبن تەیمیەن کە پێی وایە کافر یانی هەر غەیرە موسڵمانێك هیچ شتێکی حەڵالیان بۆنیە هەتا بیخۆن چونکە خوا تەنها بۆ ئیمانداارانی دروست کردوە تا چێژیان لێوەرگرن!! وەك دەڵێت: " بە نسبەت کافرانەوە خودا ئیزنی نەداون هیچ شتێك بخۆن و هیچ شتێکی بۆ حەڵال نەکردوون، چونکە دەفەرموێت: [یا ایها الناس کلوا مما في الارض حلالا طیبا] مەرجی داناوە لەوەی دەیخۆن حەلال بێت، کە لەلایەن خوا و پێغەمبەرەوە ڕێگای پێدرابێت، خوداش تەنها ئیزنی بە ئیمانداران بە خۆی داوە بخۆن، هیچ ئیزنی بەوان نەداوە شتێك بخۆن تا باوەڕی پێدەهێنن، بۆیە ماڵ وسامانیان موڵکێکی شەرعی خۆیان نیە، چونکە مولکی شەرعی بریتیە لە توانای بەکارهێنان و تەسەروف پێکردنی شتەکان لەوەی شەرعدانەریش [د.خ] ڕێگای پێداوە، شەرعدانەریش ڕێگای نەداون بە تەسەڕوف کردن بە ماڵ وسامانیان تەنها بە مەرجی ئیمان نەبێت" مجموع الفتاوی ٧:٣٤ نقد الفکر السلفي.

لە شوێنێکی تر دەڵێت:" هەروەها ئەگەر موسڵمانێك خۆیان و منداڵیانی دزی یان زاڵ بوو بەسەریان بە هەر ڕێگایەك، ئەوە نەفسی کافری شەڕکەر و ماڵ وسامانیان حەڵالە بۆ موسڵمانان، ئەگەر دەستیان بەسەردا گرت بە ڕێگایەکی شەرعی دەبێتە موڵکیان"!! هەمان بەش و هەمان سەرچاوە ولاپەرەی پێشوو.

نوسەری ئەو کتێبە دەڵێت: لەوانەا ئەگەر ئەو فەتوایەم دیبا بە خێرایی بەسەریدا تێپەڕیبام، بەڵام کێشەکە لەوەدایە گەنجانێک ئەمڕۆ ئەو قسانە

وەك هەقیقەتێکی سەلمێندراو باس دەکەن، یەکێك لەو گەنجە حەماسیانە [وەك داعشەکان] بەڵگەی پی هێنایەوە لەبەردەمم بۆ تەقینەوەکانی ئیسپانیا، و دەیوت ئیسپانیا دار الحرب، و خەڵکەکەی ماڵ و خوێنیان حەلالي، ئەوەشی لەوێ ڕوویدا ڕێپێدراو بووچونکە خەڵکەکەی موسڵمان نین، ئەگەر ئیبنتەیمیە ئەو قسانە دەرهەق کافری شەڕکەر بکات، هەرچەندە جیاوازی ناکات لە نێوان جەنگاوەر و مەدەنی، بەڵام ئیبن عثێمین کە عبداللطیف سەلەفی بە مامۆستای دووەمی خۆی دەزانێت لەپاش ربیع المدخلي، دەڵێت:

"جەنگ دژی کافران لە پێناو بەرژەوەندی یا مەسڵەحەتی ڕاجیحەیە تا بە زۆر بکرێنە موسڵمان، هەروەها شیرك و کوفریان خوێنیانی حەلال کردوە، نەك تەنها شەڕ و دوژمنکاریان، وپیپوایە کافریشەڕکەر ئەو کافرانەن کە بەڕاشکاوی جاڕی کوفری خۆیان دەدەن"!!! مجموع فتاواه ورسائله ج٧ :١٦، هەروەها ج١٠ :١٠٦٨، شرح باب الجهاد في کتابه الشرح الممتع!

وەك دەبینین سەید قوتب لە چاو باوکانی توندڕەوی سەلەفیزم کۆتری سپی و شێنەی بایە.

جاشی داعش بە هەزاران جۆخین لە جاشی بەعس ترسناکترە

جاشەكانی بەعس هێندە زۆربوون، خەریك بوو ماڵێك نەمێنێت جاشێكی تێدا نەبێت، ئەوەش لەبەر ئەو هەموو فشارە گەورەیە ئەمنی و سیاسی و یاسایی و ئابووریەی، كە دەسەڵاتی بەعس خستبویەتە سەر خەڵك لە لایەك، لە لایەكی تر ئەو هەموو تاوگیری و ئیغرا مادیەی كە هەڵی دەڕشت بۆ كاری سیخوڕی وخیانەت، كە هەڵبەتە كەسانێكی نەفس نزمیان فریو خواردوو دەكرد.

كەوابوو جاشەكانی كۆنی بەعس، سەرەڕای قێزەونیان و خۆفرۆشیان، بەڵام ٩٠% ناتوانین بڵێین بە باوەڕەوە جاشی بەعس بوبن، ویان لە دژایەتی كورد و میللەتی خۆیان وایان كردبێت. خەڵكێكی زۆر لە ترسی چوونە سەربازی دەبوونە جاش، وەهەتا مووچەشیان وەرنەدەگرت تەنها وازیان لێ بێنن و ناسنامەیەكی لە گیرفان بێت تا حوكمەت نەیگرێت. بەشێكی تر لەبەر هەڵوێسی سەرۆك عەشیرەتەكەی بە ناچاری دەبووە جاش، هەبوو لەترسی دوژمنداری، وەهەبوو لە دژی ناحەزانی كە ببوونە جاش و تا دەستدرێژی نەكەنە سەری ئەویش دەبوە جاش! ڕێژەیەكی زۆر كەم هەبوون بە باوەڕی تەواوەوە ببوونە جاش و بەدڵ وبە گیان و بە ناموسیش خزمەتی ڕژێمی بەعسیان دەكرد.

بەڵام پاش ڕووخانی بەعس و دارمانی دەسەڵاتی عەرەبی سوونە لە عێراق، ئەمڕۆ سوونەی عەرەب لە یاریەكی ترسناكی ژیرانەی ماڵوێران ئەنجامدا، بۆ قەرەبووكردنەوە قەبارەی بچووكبوەوەیان پاش لێ داماڵینی دەسەڵاتیان، توانیان ئەو دروشمەی كە بەعس بۆی جێبەجێ نەكرا بەناوی امة عربية واحدة، ذات رسالة خالدة، زۆر بە زیادەوەش جێبەجێی بكەن نەك تەنها لەسەر ئومەتی عەرەبی، بەڵكو لەسەر ئومەتی ئیسلامیش، ئەمڕۆ خەڵكی هەشتا وڵات زیاتر بەژدارن لە شەڕەكانی داعش و ماڵ ومناڵ و كار و ژیانی خۆیانیان

بەجێهێشتوە بۆ ئەوەی لە ڕیزی داعشدا گوایە جیهاد بکەن! کەسانێکی کوردیش کە کەم ژمارەش نین، ئەمرۆ ماڵ و وڵات و ژیانی خۆیان جێهێشتووە چوونەتە ڕیزەکانی داعش بۆ ئەوەی جیهاد بکەن هەتا لە دژی میللەتی خۆشیاندا.

بەڕای من هەر جۆرە شەڕێك لە دژی میللەتەکەت دەچێتە خانەی جاشایەتی با بە هەزار دروشمیش ڕازابێتەوە. ناکرێت لە پێناو جەماعەتێکی عەرەبی نەناسراوی گومانلێکراوی تیرۆرستی وەك داعش بەوپەڕی حەماسەتەوە بچیتە ڕیزی ئەو قەوارەیە پڕ نهێنی وغموزە! ناکرێت لەوەتی کورد وکوردستان هەیە هەر هێرشی دەکرێتە سەر، هەر خاکی کوردە تەعریب دەکرێت و تەتریك دەکرێت و تەفریس دەکرێت، کەچی تۆ بە ناوی دینی ئیسلامەوە بەگەر ئەو داعشە مەغۆلیانە بکەویت سەدان هەزار کورد دەربەدەر بکەیت وسەدان گوند بروخێنیت ، و هەزاران کەس بکوژیت لە میللەتەکەت تەنها لەبەر فریوخواردنت بە تلیاکی دینی داعشی، وهێشتا خۆشت بە جاش نەزانیت، وەك جاشەکانی بەعس خۆت پێ فورسان [سوارچاك] بێت؟! جاشە کوردەکانی داعش بۆیە ترسناکترن، چونکە جاشێکی بێ مەعاش و زۆر خۆبەخشانە و زۆر بە جۆش وخرۆشانە و زۆر بە باوەڕەوە خۆی دەفرۆشێت بەو غەوارە ونامۆیانەی داعش کە کەس نازانێت دروستکراوی چەند دەوڵەت وچەند موخابەراتن، وزۆر دڵسۆزانەش کوردیان بۆ دەکوژن! تا ئێستا لە سەدان شەڕی داعش لە دژی کورد لە کوردستانی عێراق وسوریا بەژداریان کردوە و یوتیوبەکانیان هێندە زۆرن لە ژمار نایەن! چەندین داعشی کورد لە کۆبانێ سەگ تۆپ بووە.

ئەو ڕۆژە لە سایتێکی یەزیدی هەواڵێکم خوێندەوە کە داعشە کوردەکان جلی شەڕڤانانی یەپەگە یان پۆشیبوو بۆ ئەوەی زەفەر بە گروپێك لە چەکدارانی یەزیدی ببەن وبیانکوژن! یانی بەس نییە ژن وکچ وخوشک ومناڵیان هەمووی بە

كۆیلە كراون وبەس نییە ئافرەتی یەزیدی كورد وەك جاریە ڕۆژانە كڕین وفرۆشتنی پێدەكرێت، هێشتا دڵی داعشیەكان خۆش نەبووە وهەدای نەداوە، ئەو داعشە خۆفرۆشانەی كوردیش بێ ئەوەی یەك زەرە ویژدان و مرۆییان هەبێت، ووەك كوردێك هەست بەو كارەساتانە بكەن كە بەسەر ئەو هاونەتەوەیانەیان هاتوە، هەتا ئەگەر هاونەتەوەش نەبن لای هەردوولا، بەڵام هاو چارەنووسن، چۆن دەتوانیت تۆ بچیت بە فڕوفێڵ كەس وكاری كۆیلەكانیشیان بۆ بكوژیت؟! تۆ دیلی چۆن دیل دەكوژیت؟! وەك پەشێوی مەزن دەفەرموێت.

گوێبگرە بۆ داعشە كوردەكان كە چۆن داخ لە دڵانە دژی وڵاتەكەیان و میللەتەكەیان قسە دەكەن و چۆن ناوی پێشمەرگە دەهێنن بە كافر ومورتەد، ئەو كاتە دەزانیت ئەو جاشە داعشیانە چەندە ترسناكترن لە جاشە كۆنەكانی صدام وبەعس، كە قەت لەناو كۆمەڵدا شانازیان بە جاشایەتیەكەیان نەدەكرد وخەڵك هەبوو ڕەزیل وڕیسوایان دەكردن، وئەوانیش سەریان شۆڕ دەكرد.

جاشە داعشیەكان بۆیە ترسناكترن، چونكە بەوپەڕی ڕیزەوە لەناو مزگەوتەكانماندان و بەشێكی زۆری مینبەرەكانمانیان داگیركردوە، لە زانكۆكان و قوتابخانەكانمان وانە دەڵێنەوە و وەردەگرن، ومووچەی ئەو وڵاتە وەردەگرن و ئەو وڵاتە ڕێگەی كاری سیاسی ئازادی پیداوە، بەڵكو دەنگی سەدان هەزار هاوڵاتیان زەوتكردوە وبوونەتە ئەندام پەرلەمانیش، كەچی هێشتا دڵیان نایەت قسەیەك بە داعشیەت بڵێن! شانازیش بە داعشبوونیانەوە دەكەن. جاشە كۆنەكانی بەعس بە هەزار ئاو شۆردراونەتەوە لە چاو جاشە نوێكانی داعش.

میلیشیاتە شیعیەكان كێشەیەكی گەورەیە لەوانەیە كورد راكێشێت بۆ شەرێكی تایفی ڕەنگ

کوشتنی مەلا صلاح جمال گە بەدەستی میلیشیاتی بەدر کێشەیەکی گەورەیە لەوانەیە کورد راکێشێت بۆ شەڕێکی تایفی ڕەنگ! بەر لە هەموو شتێك بە توندترین شێوە ئەو کارە تیرۆرستە مەحکوم دەکەین، کە هەموو بەڵگەکان کۆکن لەسەر ئەوەی بە دەستی ئەو داعشیە شیعیانەی بەدر و حەشدی شەعبی ئەنجامدراوە، دەبێت یەکێتی بزانێت گەورە باجەکەی ئەو شەڕە لە کاتی هەڵگیرسانیدا ئەوان دەیدەن بە پلە یەك. پێویستە یەکێتی بە زووترین کات وەڵامی داخوازیەکانی خەڵك بداتەوە، نەهێڵێت ئەو میلیشیاتە بۆگەنە فەوزەویە هیچیتر پێی گڵاویان بخەنە ناو هیچ شار ودێیەکی کورد، بابەس بیت تەنازول بۆ ئێران و چڵکاوخۆرانی ئێران لە عێڕاقدا.

ئێوارەی ئەمڕۆ لە کاتی خۆپیشاندانی دانیشتوانی شاری دووزخورماتوو دژی کوشتنی مامۆستایە ئاینیەکە، هەستم بەوە نەدەکرد، ئەو شارە شارێکی کوردە و لەسەر کێشەیەکی کوردی ئەو هەموو خەڵکەی کورد وا وروژاون! ئەو مەلایە کوژراوە لەوە دەچێت مەلایەکی سەلەفی سونی بێت، کە ئەندامیشە لە وەقفی سوونی، ورەوتی خۆ پیشاندانەکەش زیاتر وەك سایتێکی سوونی عێراقی عەرەبی وەسفی دەکات بە سەرەتای ڕاپەڕینی خەڵکی ئەنبار دەچێت! ئەو هەموو چاکەت ڕەشانەی لەو خۆپیشاندانە بوون،کە دەتگووت ئیعلانی داعشیەتی خۆیان دەکرد بە ناڕاستەوخۆ، و ئەو چەك هەڵگرتن و دەمامککردنی دەمووچاویان لە شێوازی خەڵکی عەرەبی سوونی دەچوون، وەك لە کورد، و هەروەها گوتنەوەی هێما ودروشمی دینی زیاتر کوردی وەك ئەو سوونە عەرەبە لاوازانەی بن دەستی میلیشیاتی شیعە نیشان دەدات! کورد وپێشمەرگە لەبەر نامەزهەبیەتی ناڕاستەیان، وەك هێزێکی گەورە و سەردەستی عێڕاق و بەهێزتر لە سوپای

فشۆڵی نیشتیمانی دەردەکەوێت، و جیهان هەمووی ستایشی دەکەن، پێویست ناکات کورد خۆی بخاتە هەڵوێستی لاوز.

کورد نابێت ڕابکێشرێتە ناو ئەو کێشە تایفیە، ودەبێت پێگەی پێشمەرگە لەو شارە بەهێزبکرێت و هێزە کوردیەکان بەرگری لە هەموو کوردێک بکەن بەبێ ڕەچاوکردنی ئینتیمای دینی یان ئایدیۆلۆژی. ئەوە مانای ئەوەش نیە ڕێگە بە چەوساندنەوەی مەزهەبی بدەن لەو ناوچانە، ئەگەر ئەو جۆرە کێشانە ڕێگای پێ بدرێت تەشەنە بکات، گەنجێکی زۆری کوردی ئەو ناوچانە لەبەر هۆکاری ناوەخۆ لە پفدانی ڕەوتە سەلەفیەکان کە زۆر ئامادە وتەیارن بۆ شەڕی شیعە وسونە، و کاردانەوەیان بۆ ئیستیفزازی میلیشیات و هێزە شیعیەکان، دوور نیە پەنا بۆ داعش ببەن و ببن بە کێشە وسەرئێشە بۆ کوردیش.

چونکە ئیستیفزازات و قەسوەت وبێ ڕەوشتی میلیشیا شیعیەکان هیچ سنورێك نازانێت، و ئەوان هۆی سەرەکی بوون لە بەداعش بوونی ئەو ڕێژەیە گەورەیەی سوونەی عەرەب، چونکە خەڵکانێکی بەنجکراوان بە تلیاکی مەزهەبی و فەتوای تایفی گوێ بە هیچ نادەن لە پێناو ڕازیکردنی خوای مەزهەبیان.

ئامۆژگاری نامەیەك بۆ مامۆستا کرێکار لە عەبدێکی فەقیرو زەئیلەوە

پێشەکی پیرۆزبایی ئازاد بوونت لێدەکەم، بەڕاستی ئەوەی جارێك تۆی دیبێت بەر لە تێوەگلانت بەو تەفکیرە سەلەفیە، قوتبیە، قاعیدیە، هەرگیز چاوەڕوانی ئەو سەرەنجامەتی لێ نەدەکرد! کەسێکی ڕۆشنبیری، خوێنەواری، موتەلیعی، شاعیری، کوردپەروەری بێ فەرق وجیاوازی نێوان شارەکان، هەست ناسکی، ڕێزگر لە ئافرەت، لە هەمووی گرنگتر مەجلیس خۆشی، نوکتەچی، وەك تۆ ئەرز وئاسمان دوورە لە ڕادیتنی تەبەنا کردنی ئەو جیهان بینیە ئیسلامیە عەرەبیەی کە زادەی عەقڵیەتێکی بەدەوی، سەحرانشینی، تەسکی، فیقهی و نەرێتە کۆنەکانی عەرەبە، دژە بە هەموو بەهاکانی مرۆڤایەتی، پێشی وایە لە هەموو مرۆڤایەتی پاك وبی گەردترە.

چونکە تۆ سەرسامی بە سەید قوتب، کە هەتا منداڵەکانت بە ناوی خۆیی و بەرهەمەکانی کردوە، و کردوتن بە دیلی سەرسامی خۆت بەو بیرمەندە ئیسلامیە، کە من پێموا بێت کارێکی زیادەڕەویت کردوە، وڕەچاوی هەستی منداڵەکانیشت نەکردوە لەوەدا، چونکە حەدیس لەسەر ئەوەش هەیە کە ناوی چاك لە منداڵەکانتان بنێن، وچاکترین ناویش بەپێی حەدیسی "**عبدالله و عبدالرحمن**"ە، **عَنْ ابْنِ عُمَرَ رضي الله عنهما قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : (إِنَّ أَحَبَّ أَسْمَائِكُمْ إِلَى اللَّهِ عَبْدُ اللَّهِ ، وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ)** رواه مسلم.

عومەری کوڕی خەتاب یش کاتێ گەنجێك پرسیار لێکرد هەقی منداڵ لەسەر باوک ودایکی چیە؟ فەرمووی: دایکێکی باشی بۆ هەڵبژێرێت، و ناوێکی باشی لێ بنێت، وفێری قورئانیشی بکات. [أن ينتقى أمه، ويحسن اسمه، ويعلمه الكتاب].

سەید قوتب بەرلەوەی بکەوێتە ژێر کاریگەری ئەبو ئەعلای مەودودی و ئەدەبیاتی ئیخوان بە گشتی، یەکێك بوو لە گەورەترین ڕەخنەگری ئەدەبی لە میسر، سەرەڕای سروشتی دینداری لەسەر چەندین ڕۆمانی نەجیب مەحفوز نووسیویەتی، کە دووان لەوانە [اولاد حارتنا] و [خان الخليلى] هەرای زۆری نایەوە گوایە پڕن لە کوفر، سەید قوتب ڕۆمانی خان خەلیلی "خان الخليلى" نەجیب مەحفوزی لە نووسینەکەیدا زۆر ستایش کردوە هەرچەندە لەو ڕۆمانە لەسەر زمانی کەسایەتیەکان قسەی زۆر ترسناك و دژی دینی تێدا کراوە، بۆ نمونە لەسەر زمانی کەسایەتی احمد راشد کە پارێزەرە هاتووە: "هەروەك چۆن دینەکان ڕزگاریان کردین لە وەسەنیەت، پێویستە زانست ڕزگارمان بکات لە دینەکان".

"**فكما انقذتنا الديانات من الوپنيه ينبغى أن ينقذنا العلم من الديانات** "

هەروەها دەڵێت: زانایانی هاوچەرخ دەزانن ئەتۆم چی تێدایە، و لە دوای سیستمی خۆری ئێمە ملیۆنەها سیستمی خۆری تر هەیە، کەوابوو کوا خوا لە کوێیە؟! " العلماو المعاصرين يعلمون بما فى الذره من عناصر، وبما وراو عالمنا الشمسى من ملايين العوالم، فأين الله ؟"، هەر ئەوەش نا دەربارەی ڕۆمانی [اولاد حارتنا] کە میانڕەوەکانیش نەجیب مەحفوزیان تەکفیر کرد لە سەری، وخەریك بوو بە کوشتی بدەن بە دەستی نەزانێك، دەڵێت: ئەو ڕۆمانە ئەفسانەیەکی ئەدەبییە موستەهەقی ئەوەیە قوتابی قوتابخانەکان بیخوێنن " !إنها أسگوره أدبيه تستحق انها تدرس لتلاميذ المدارس" سەید قوتب سەرەرای دینداریەکی سروشتی تێدا بوو، بەڵام تا نەچووە ناو ئیخوان و نەکەوتە ژێر کاریگەری چوار زاراوەکەی [المصطلحات الاربعة] ی ابو الاعلى المودودى ، ئەو بیروڕایە توندانەی تەبەنا نەکرد. بڵێی سەید قوتب ژیان بواری پێدابایە، پاش

قۆناغی نووسینی معالم فی الگریق جارێکی تر خان الخلیلی بخوێندبایەوە، نەجیب مەحفوزی تەکفیر بکردبا؟! چونکە نەجیب مەحفوز پاش ئەوەی سەید قوتب بوو بە ئیخوان و زیندانی کرا، سەردانی سەید قوتبی کردوە وەك لە کتێبی [المرایا [باسی دەکات و پێی دەڵێت:

-'جێگای داخە کە تۆ وازت لە ڕەخنەی ئەدەبی هێنا.
بە دەم پێکەنینەوە گووتی:
-ئەی لەو ئاواتخوازیە جاهیلیانە.

هەتا ڕەخنەگرێکی وا گەورەی ئەدەبی لە ماوەیەکی وا کورتدا وا بگۆڕێت! ئەوە نیشانەی سروشتێکی توندڕەوانەی هەڵەشەییانەیە. وسەید قوتب سروشتی وا حەدی وتوندڕەو بووە، لە وتارێکی تری تایبەتدا بە درێژی باسی ئەو سروشتە توندڕەوەی دەکەم لە هەر دەورانێکدا.

لە دواییدا پاش نزیکەی شەست ساڵ یەکێکی پەروەردەکراو لەسەر بیروڕا توندەکانی سەید قوتب چەقویەک لە ملی نەجیب مەحفوز دەدات لەسەر ئەو اولاد حارتنا، کە سەید لە بەراییدا ستایشی کردبوو.

من گومانم لەوە نیە کە سەید قوتب ئەگەر مەرگ بواری دابا دوور نەبوو بەو عەقڵیەتە بلیمەتەی، بەو مەوسوعیەتەی، پاش دیتنی کارە درندەکان و کارەساتاویەکانی گرووپە جیهادیە سەلەفیە قوتبیەکان، حاشای لەو بیوبۆچانانە دەکرد وەك شێخ محمد الغزالی کە بە پێچەوانەی سەید قوتب بوو، لە گەنجی هێرشی کردە سەر ڕۆمانی اولاد حارتنا، کە چووە ناو تەمەن و ئەزموون ڕۆژ بەرۆژ میانڕەوتر دەبوو، کە هێرش کرایە سەر نەجیب مەحفوز لەسەر ئەو ڕۆمانەی کای خۆی هێرشی کردبوە سەر وبە کوفری دانا بوو، ئەوجارەیان شێخ

محمد الغزالی بەخۆی سەردانی نەجیب مەحفوزی کرد لە نەخۆشخانە، وبە توندترین شێوە هێرشی کردە سەر شێخ عبدالحمید کشک، کە جەماوەریترین شێخی میسر بوو، سەبارەت بە نووسینی کە کتێبێکی دنەدەری تەحریزی لە دژی نەجیب مەحفوز بە ناوی " کلمتی فی الرد علی نجیب محفوڤ " هەموو شیخ و پیاوە دینیەکانی کە دژی نەجیب مەحفوز قسەیان کردبوو وبە جاهیل و نەخۆش ناوی بردن.

مامۆستا کرێکار تۆ ئەگەر لە خۆرهەڵات بایت، لە پاکستان یان ئەفغانستان یان کوردستانیش، تا ئێستا بەو بیرکردنەوەوە شتێکت بەسەر هاتبوو، نەك لەبەر ئەوەی دنیا هەمووی دژی ئیسلامە، بەڵکو لەبەرئەوەی ئەو جیهانبینیە تایبەتیەی ئێوە بۆ ئیسلام بواری هاوژیانی لەگەڵ کەس ناهێڵێتەوە، نە کافران و نە موسڵمانانی دەرەوەی بازنەی خۆتان! تۆ زۆر لەوە عاقڵتری هێشتا هەر لە قۆناغی بیری پڕ حەماسەتی گەنجانەی سەید قوتب چەق بەستوو بیت، کە گومانم نییە سەید قوتب تەمەن بواری دابا لەو قۆناغە میسالیە پڕ لە خەونی ئاڵا و واڵا نە دەمایەوە پاش دیتنی ئەو دەرەنجامە کرەسات ئامێزانەی جیهادیەکان بە ناوی سەلەفی ساڵح و سەید قوتب.

سەید قوتب لە زۆربەی کتێبەکانی بیرۆکەیەک دەڵێت ودەڵێتەوە و جەختی لەسەر دەکاتەوە "کە ئیمەی موسڵمان هیچ پەیامێکی زانستمان پێ نییە پێشکەشی جیهانی بکەین، چونکە لەو بوارەدا پێشمان کەوتوون و هەر واش بە بە جێماوی دەمێنینەوە هەرچەندە هەوڵمان دا، ، بەڵام پەیامی ئیسلام و یەکتا پەرستی خوا و بەها بەرزەکانی ئیسلاممان هەیە پێشکەشی کەین"

منیش لەگەڵ نیوەی یەکەمی قسەکەی سەید قوتب م کە " هیچ پەیامێکی زانستمان پێ نییە پێشکەشی جیهانی بکەین" بەڵام کارەسات لەوەدایە بەشی دووەمی قسەکەشی کە بریتیە لە پێشکەش کردنی " پەیامی ئیسلام و یەکتا پەرستی خوا و بەها بەرزەکانی ئیسلام" نەهاتە دی، وبەڵکو ئەو پەیامە گۆڕا بۆ سەرچاوەی نیگەرانی و شوهرەت بەدی موسڵمان، وماڵوێرانی، ومرۆڤ کوژی و دڕندایەتی ناوەوەی جیهانی ئیسلام و دەرەوەش.

- ئیسلامێکیان پێشکەش خەڵک کرد کە پڕاوپڕە لە سەربڕینی وەحشیانەی کە بۆ ئاژەڵێش گوناهە بەو شێوەیە بە کۆمەڵ خەڵك بە نۆرە سەربڕیت.
- ئیسلامێك کە هەموو دنیا باسی پیرۆزکردنی ئازادیەکان دەکات، کەچی ئەو ئاوات دەخوازێت بە گەڕانەوەی سەردەمی کۆیلایەتی و سبایا و جاریەچیەتی.
- ئیسلامێك خەڵک پاش دیتنی هەزار ڕەحمەت بۆ فاشیزم و گۆڕی مۆسۆلینی دەنێرێت.
- ئیسلامێك هەر خەریکی تەکفیر وتەفسیق و ڕەجمکردن و کوشتن و دەستبڕینی خەڵکە.

قەت بە عەقڵم داناچێت کەسێك لە بلیمەتی و ڕۆشنبیری و هەست ناسکی سەید قوتب دابێت، ئەگەر بژیا با ئەو کارەساتانەی بدیبا ڕازیبا پێی، گوومانم نییە کە سەید قوتب لە شێخ محمد الغزالی حەکیمتر دەبوو. قەت بە عەقڵم داناچێت کەسێکی لە بلیمەتی و ڕۆشنبیری و هەست ناسکی کرێکار بێت، هەر بەردەوام بیت لەسەر بیرکردنەوە بە هەمان شێوەی بیرکردنەوەی سەید قوتب لە قۆناغی لاوێتی وحەماسەت وپاش ئەشکەنجە دا!

هیچیتر هەڵمەخەڵەتێ بە دەست لە پشتدانی میدیای جەزیرە وعەرەبی کە پێیان خۆشە لەسەر سکرینەکانیان درووود بۆ شێخ ئوسامە بن لادن و زەواهیری و خەلیفە بەغدادی بنێریت. خەڵکێکی زۆر تەمەنای مەرگ و نارەحەتیت دەکەن، لەبەر کار وقسەکانت لە ڕابردوودا، کە دەتوت بە تەور لە ملیان دەن ئەگەر کوفرێکیان کردا کەسێکی زۆریش خۆشیان دەوێیت لەو وێنەیەی ئێستادا، کەسێکی جیهادی، سەلەفی، قوتبی، عروبی قاعیدی.

من لەگڵ هیچ لەو دوو گروپە نیم هیوادارم وەك جەماعەی ئیسلامی میسر موراجەعاتێك بکەیتەوە بەخۆت داچیتەوە، ئەو ڕیش وهەیئەتەت چاك کەیتەوە، نەفرەت لەو هەموو تاوانە بکە کە بە ناوی ئیسلام دەکرێت لە جیهان و کوردستان بەتایبەتی کە لەبەردەم درندەترین هێرشی تیرۆرستی دایە، دوور لە پاکانەکانی عەقڵیەتی فاشیستانەی عەرەبی ئیسلامی، تۆ دەبوایە تیۆرستێکی [منظر [ڕیفۆرمخوازی ئیسلام بایت لە ئاستی غەنووشی و د. عدنان ئیبراهیم، نەك جیهان بە تیرۆرستێکی شوێن کەوتەی فاشیسترین نوسخەی ئیسلامی سەلەفی جیهادیت ناوزەد بکات.

من لە ڕیز و تەقدیرم بۆت ئەو چەند وشەیەم بۆ نووسیت، متمانەم بە عەقڵ و ئیحساسی مرۆڤانەت هەیە، هیوادارم ئەو قۆناغە تێپەڕێنیت، بە بیرێکی نوێی و بەخۆداچوونەوەیەکی واقیعیانە بگەڕێیتەوە گۆڕەپانی فیکر وسیاسەت، ئەگەر نا هەر نەگەڕێیتەوە باشترە، ئەو چەند کاتەی ماوتە بۆ ئاسوودەیی خێزانە بەڕێزەکەتانی تایبەت کە.

سەرنجەکانم لەسەر چاوپێکەوتنە کەی مامۆستا کرێکار لەگەڵ جەزیرە

سەرنجی یەکەم

پاش دیتنی چاوپێکەوتنەکەی کرێکار لە گەڵ الجزیره به تەواوی بێ ئومێد بووم لە هیچ جۆرە بە خۆدا چوونەوەیەکی، من لە وتارەکەم بە ناونیشانی : ئامۆژگاری نامەیەك بۆ مامۆستا کرێکار... زۆر بە دڵسۆزیەوە هەوڵی پێگووتنی جەند ئامۆژگاریەکم دا بە مامۆستا کرێکار، کە پێموابێت کەم لەوانەی دەیناسن بەو ڕاشکاوییە پێی بڵێن. یەکێ لەو خاڵە گرنگانەی کە لە وتارە ئامۆژگاری نامەکەم، کە بەر لە چەند ڕۆژێك بڵاوم کردەوە هاتببوو: " هیچیتر هەڵمەخەڵەتێ بە دەست لە پشتدانی میدیای جەزیرە ومیدیا عەرەبیەکان، کە پێیان خۆشە لەسەر سکرینەکانیان درووود بۆ شێخ ئوسامە بن لادن و زەواهیری و خەلیفە بەغدادی بنێریت!" وەک دەبینن بە تایبەتی باسی جزیرەم کردبوو تا فریویان نەخوات، بەڵام ئەو پیاوە کێشەی دەروونی هەیە لەگەڵ کامێرا و مینبەر و مایك، کە کەوتە ڕوو بە ڕوو لەگەڵ هەر کامێکیان، هاوسەنگی تێك دەچێت، ئەو قسەیە دەکات کە شوێن کەوتوانی پێیان خۆش بێت، لەو چاوپێکەوتنە وتاری ئەو ئاڕاستەی جیهادیە توندڕەوەکانی دەوڵەتی داعشی خەلافەت کراوە، زۆر بە ڕاشکاوی بەرگری و هاوسۆزی و ڕەوایەتی پێدان نیشان دەدات، بەو تیرۆرستانەی دەوڵەتی داعشی .ئەو زمانەی لەو چاوپێکەوتنە بەکاری هێنا تا سەرئێسقان هەڤدژ و یاریکردن لەسەر دوو حەبلی و چەواشەکارە. سەرەتا بەرگری لە خۆی دەکات کە هیچی لەسەر نییە و وازی لێ ناهێنن و کەیسی مولوفەقی بۆ دروست دەکەن بۆ ١٣ ساڵی ڕەبەق، وگوایە بەس لەو ساڵی دوایی ٥ ملیۆن دۆلاریان لە کەیسی کریکار خەرج کردوە بێ سوود! دەڵێت بۆیە یەخەی منیان گرتووە، چونکە من کوردم وکەس نیە بەرگریم لێ بکات، و دەوڵەتێك لە پشتمەوە نییە! ئەو ڕەخنەیەی جەنابت دەیگری لە دەوڵەتی نەرویج لە سەرێکیتر ستایشە! تەنها بۆ ١٣ مانگ ٥ ملیۆن دۆلار سەرف کەن

لەسەر دۆزینەوەی بەڵگەی ڕاست ودروستی تاوانی تۆ، بەو وەزعە ئابووریە خراپەی سەرتاسەری ئەوروپا، ئەوە بەڵگەی هەق دۆستی و ڕەوشت بەرزی و یاسادۆستی و مرۆڤایەتی خۆیانە. خوا دەزانێت لەوەتی بە تۆوە خەریکن چەند سەد ملیۆنیان سەرف کردبێت. ئەگەر تۆ گیراوی ئەو دەوڵەتە خەلافەتەی کە تۆ بە ئەوپەڕی ئاوات و خواست وخەونی خۆت و موسڵمانانی دەبینیت، بایت، پێنج دۆلاریشیان لێ سەرف ناکردی بۆ ئەوەی بە گوللی بدەن بۆ کوشتنت، بە چەقۆ سەریان دەبڕیت وتەواو! نە دادگایی ونە سەرف کردنی پێنج ملیۆن دۆلار لە وەرگێڕانی کاسێتەکانی تۆیان سەرف ناکرد. تۆ بەو هەموو ڕابردووە جیهادیەتەوە گیراویت و وتارت هیچ ڕۆژێك جیانەکردۆتەوە لە وتاری قاعیدە وئەنساری ئیسلام و هەرە توندرەوەکانی دنیای ئیسلام، هێشتا گلەیی لە بەختی خۆشت وعەدالەتی نەرویج یش دەکەیت، ئەی بۆ ئامۆژگاریەکی دەوڵەتی داعشی مونتەهای خەونی موسڵمانان ناکەیت کە بۆچی کارمەندی ڕێکخراوە خێرخوازەکان بەبێ گوناە سەردەبڕێت و داوای ملیۆنەها دۆلار دەکەن لەبری خوێنیان؟! دواترینیان ئەو دوو ژاپۆنیە بێ بەختە بوون کە وەك مریشك سەریان بڕین.

سەرنجی دووەم

مامۆستا کرێکار تەکنیکێکی هەیە لە زۆر وتار و چاوپێکەوتن و کۆڕدا بەکاری دەهێنیت، ئەویش ستایشی خۆ کردنە کە ئەوە هەندێکیانە: من ٦٠٠ کاسێتی دەرسی دینیم هەیە و ١٠٠ یان بە تەنها بۆ بەلاغەتی قورئان تەرخان کراوە !باسکردنی بابەتی قەبە بەبێ بۆنە وەک تیۆری ابراهیم ماسلو و پتویستیە فیزیکیەکان و مەعنەویەکانی مرۆڤ.. یان بە دەوی خۆی دەڵیت من کەسێکی ڕۆشنبیری وموفەکیریکی موسڵمانم! ستایشی خۆی دەکات کە لەوەتی لە

نەرویجە ئەزیەتی هاوسێکانیشی نەداوە! بێگومان لە ئەوروپا کەس ناتوانێت ئەزیەتی هاوسێی بدات، هەتا ئەگەر بشیەوێت! چونکە هەر زوو بە زوو دەریدەکەن لە ماڵەکەی. لەوانەیە مامۆستا کرێکار ماڵی لە موسڵ با، لەبەرچاوی داوای جزیە لە هاوسێ مەسیحیەکانی کرابا بە فەرمان و تەکلیفی دەوڵەتی داعشی. لە هەمووی سەیرترئەو پیاوە زۆر بە سەرسامیەوە ستایشی کۆمەڵگای ئەوروپی نەرویجی دەکات، کە کۆمەڵگایەکی " کراوە و ڕۆشنبیر و هێمنە. باشە برا کە تۆ ستایشی ئەو کۆمەڵگایە دەکەیت بەو سیفەتانەوە، بۆچی هەموو ژیانت و کاتت و ئاسوودەت و ماڵ ومنداڵت خستۆتە خەونی دەوڵەتێکی فاشستی تیۆکراتی وەک دەوڵەتی خەلافەتی داعشی؟! یان کرانەوە و رۆشنبیری و هێمنی بەس شایەنی نەرویجیەکان و ئەوروپیەکانە؟! ئەگەر کرانەوە و رۆشنبیری و هێمنی ئەو کۆمەڵگایە نەبا، ئەوانیش بە گیانی دینی خاچپەرستی کۆن مامەڵەیان کردبایت،وەک چۆن جیهادیە سەلەفیەکان بە گیانە دینیە کۆنە مامەڵەی خەڵک دەکەن، دەمێك بوو سەریان پەل دابوویت و ماڵ ومنداڵیان بەدبەخت کردبوویت. ستایشی دوو مولحید دەکەیت کە یارمەتیت دەدەن لە سەرەتای کێشەکانتەوە لەگەڵ دەوڵەتی نەرویجدا، ئەی بۆ دەوڵەتی خیلافەی ئاوات وخەونی تۆ تا بە مولحید رادەگات، هەزاران موسڵمان دەکوژێت؟! توخواکەی شەرم لەو ئیمانە ناکەیت کە بە قەد ئەو ئیلحادەی کە شەو ڕۆژ تۆ و هاوبۆجوونەکانت نەفرەتی لیدەکەن ئینسان و بەسۆز و ڕەحم و بە مروەت نەبێت؟! ئەگەر ئەو دوو مولحیدە لە دەوڵەتە خەلافەتیە خەون و خواستی موسڵمانان با چیان لێدەکردن؟ دوو ئیمان داری وەک تۆ بەرگریيان لێدەکردن؟ !ئەوە چ ئیزدیواجیەتێکە ستایشی کرانەوە و رۆشنبیری و هێمنی کۆمەڵگای ئەوروپی بکەیت کەچی بانگەوازی بکەیت بۆ دەوڵەتی تەوحید وجهادی داعشی لە جیهانی ئیسلامیدا.

سەرنجی سێیەم

دەڵێیت لە پاکستان زۆر مورتاح بوویت، و مووچەت پێنج بەقەد دکتۆرێکی پزیشکێکی پاکستانی بوو، کەچی لە نەرویج کەس ناڵێت کەرت بە چەند !هەر لە وەزعی پاکستان بروانیت، کە برادەرانێکی سەردەمی جیهادی ناموبارەکی ئەفغانی، کە دەرهاوێشتەی هەقیقی یەك دنیا تیرۆرست بوو، ناوی دەنێن بە پیسستان، و بەراوردی بکە بە وەزعی نەرویج، دەزانیت بۆ دەبێت کەسێکی هەموو کارەکەی وتنەوەی زانستی قال و حدپنا و وتی وتی بێت، پێنج بە قەد پزیشکێك مووچە وەرگرێت! بێگوومان لە جەهلستان جەهل برەوی زۆرە، لە وڵاتی زانست و ژیاریشدا تەنها زانستی سوودمەند بە مرۆڤەکان برەوی هەیە، هەر بۆیەش ئەو بەهەشتەیان لەسەر دنیا بۆخۆیان دروست کردوە، ئێمەش دە بە قەد ئەوان سەروەت وسامانمان هەیە، کەچی دۆزەخێکمان بۆ خۆمان وبۆ خەڵك دروست کردوە بە زیندووکردنەوەی تەقالیدی عەبس وزوبیان جاهیلی بە ناوی ئیسلامدا. دەڵێیت قەومیەکان وسۆشیالیستەکان و لیبرالیەکان و سێکیولارەکان فەشەل ونوشستیان هێنا لە گەڕاندنەوەمان بۆ مرۆڤ بوون وبەشەریەتی خۆمان، ئاواتەخوازی ئەوەی ئەوانە لێی سەرنەکەوتن، دەوڵەتی خەلیفەی بەغدادی بەعسی ڕەگ مرۆڤ بوونمان بۆ بهێنێتەوە؟! لەگەڵ پەیدابوونی ئەوانە مرۆڤ شەرم لە خۆی دەکات کە کەسانێکی وا دڕندە و بە سووک سەیرکەری مرۆڤ سەر بە کیشوەرەکەی ئەو بن! شکۆی مرۆڤ بە سەربڕینی و سوتاندنی وبەردباران کردنی ودەستبرینی دێتەوە؟! بە زیندووکردنەوەی هەموو ڕیوایاتە قێزەونەکانی بەناو سەلەفی ساڵح شکۆی مرۆڤ دەگەڕێتەوە؟! ڕاستە ئەوانەی باستکردن فەشەلیان هێنا لە پاراستنی کەرامەتی مرۆڤ و دەوڵەت قەمعی و داپلۆسێنەر بوون، بەڵام دە ئەوەندەی تریش خراپ

بن و نا مرۆڤ بن، ناگەن بە خراپی و نا مرۆڤی یەك ڕۆژی قاعیدە و داعش و نوسرە و هەموو دۆستەکانی ترت.

سەرنجی چوارەم

من وام رادەدیت لێت، پاش ئازاد بوونت، هەرهیچ نەبا قسەیەکت دژی ئەو شەڕفرۆشتنەی داعش بە کورد کردبا، نەك وەك عەرەبێکی رەگەزپەرست هێشتا کوردت تاوانبار کردبا بە شەڕ فرۆشتن بە داعش بە دنەدانی خۆرئاوا و ئێران! هەموو جاودێریک دەزانیت کە کورد کاتێ داعشی خوێڕی شەڕی مالیکی شیعەی دەکرد، پێشمەرگە کوردەکان لەسەر هێڵی سنور چاك وچۆنی، و قسەیان لەگەڵ چەکدارانی داعش دەکرد. تا ئەو هێزەی کە هەڵیان دەسورێنێت فەرمانی پێکردن وەك بەراز ملیان بەرەو کوردستان وەسوڕێنن، هەر بە تەواوی شیعەیان لە بیر کرد، کە دایك و خوشکیانی نەهێشتۆتەوە بەبێ دەستدرێژی کردنە سەر! ئەو عەرەبە سوونیە شۆڤێنستانە لە بیریان چوو تا ئێستاش زیاتر لە ملیۆنیکیان لە کوردستان داڵدە دراون، و کورد هەردەم پەناگە بووە بۆ سەرکردەو وبنکردەیان. سەرەڕای ئەو هەموو راستیەش قسەی عەرەبە شۆڤێنستەکان دووبارە دەکەیتەوە؟! گوایە ئەوە شەڕی کورد نیە تا بیکات؟! بە داعش بڵێ ئەوە شەڕی ئیوە نیە، بە ئاغاکانتان بڵێن بۆچی دەبێت شەڕی میللەتێك بکەین کە بەوپەڕی سینگفراوانی وتەساموحی ساویلکانە باوەشیان بۆمان کردۆتەوە، لە بازارەکانیش لەبەر خاتری ئێمە گۆرانی عەرەبی لێ دەدەن؟! لە جیاتی شەڕ بکەن لە دژی ئەوانەی دەیانکوژن و دەیانبڕن و دەستدرێژی دەکەنە سەر نامووسی ژن و بەڵکو پیاوەکانیشیان، دێن شەڕی نەتەوەیەکی زامداری ئەنفال وهەڵەبجە و شەڕەکانیتری عەرەبی سوونەی شۆڤێنی دەکەن؟! دیارە تۆ مادام دژی یەکێتی و پارتی ت، پێت ئاساییە هەموو

کوردستان بکەوێتە ژێر دەستی داعش، تا کچانی کورد وەك یەزیدیەکان بکەنە کەنیزەکی خۆیان؟! ئەوەیە شانازی کردنت بە باپیرەت سەڵاحەدینی ئەیوبی، کە لە میهرەبانیدا هەموو مەسیحیەکانی سەردەمی خاچ پەرستیشی سەرسام کردبوو بە خۆی؟! لە جیاتی ئیدانەی ئەو هەموو کوشتارەی دەوڵەتی تیرۆرستی خەلافەت بکەیت لە دژی کورد، لە جیاتی ئامۆژگاری گەنجە فریوخواردەکانی کورد بکەیت شەڕ دژی میللەتە زامدارەکەیان نەکەن ونەبنە جاشی داعش، دەچیت ستایشی دەوڵەتی خەلافەت دەکەیت کە بەڕای تۆ تەئسیلی شەرعی بۆ کراوە و پشت دەبەستێتە سەر کیتاب وسوونە! بەراستی زۆر باش وەسفی حاڵی خۆت کردوە لەو قسەیەی کە عەرەب بە گاڵتەیەکی نیمچە سەرسامیەوە وەسفی عینادی کوردی پێ دەکەن، دەڵێن: کە کورد گووتی نا یانی نا! دیارە تۆ وەك ستایشی خۆت بەکاری دەهینیت، ولەوە دەچێت لە بەرامبەر ئەو هەموو ئامۆژگاریانەی کە کراویت و دەکرێیت بڕیارت داوە بڵێیت: نا! ئێمەش دەڵێین: نا، نا! وادیارە تۆ دوا دەرفەتت لەدەست خۆتدا بۆ تەساڵوح کردن لەگەڵ خۆت ومیللەت وخەڵکدا! من پێموایە تۆ یاریەکەی خۆرئاوات لە دڵدا خۆش هاتووە، میدیا و ناوبانگ و ماف پارێزرا و دەوڵەتی یاسا و کۆمەڵگایەکی کراوە و رۆشنبیر و هێمن، باوەڕناکەم نەزانیت ئەگەر بێیتەوە هیچ لەو شتانە چاوەڕێت ناکەن جگە لە پێچەوانەکەی نەبێت! وەك ئۆجەلان هەڕاج دەکرێیت! بۆیەش وا هەموو داوەکانی پەیوەندی خۆت لەگەڵ ئەو ئەگەرە دەپچڕێنیت شەعرەی معاویەش ناهێڵیتەوە.

کەس چاوەڕێی فەتوای مەلا کرێکار ناکات تا پێیان بڵێ داعش چین

مەلا کرێکار و فەتحێکی تری ئیعلامی! چاوپێکەوتنەکەی جەزیرەی فەتحێکی ئاسان بوو چونکە، جەزیرە خۆی لەو بازنەیە دەخولێتەوە، بۆیە هونەری تێدا نەبوو بەڵام کاتێ تەلەفزیۆنێکی کوردی میللەتێکی لە حاڵەتی شەردا کە پێویستی کرد چێتە چاوپێکەوتنی کەسێك چەند ڕۆژێکە ئەوەی خراپە بە کوردی گووت و بچوکترین هەڵوێست نەبوو بێت لەسەر کورد، وپێشمەرگەش سارد بکاتەوە و گاڵتە بە قوربانیدانیان بکات، لێرەدا دەبوایە ئەو کەسەی دەینێرن زۆر بە عینایەت هەڵبژێردرابا، بەڕاستی کە گوناهن ئەو تەلەفزیۆنانە، هەتا ئێستا فێر نەبوون کە گفتوگۆ هونەرە، زانستە، تەکنیکە NRT !گوایە لە باشترین تەلەفزیۆنەکانیشە ئینجا وادەزانێت، ئەگەر گەنجێکی قۆزت نارد بە مایکێکەوە وبە چەند پرسیارێکی حازرەوە ئیتر تەواو چاوپێکەوتنێکی باشی لێ بەرهەم دێ!! نازانن بۆ چاوپێکەتن لەگەڵ مەلا کرێکار، کەسێکی دەوێت خاوەن باگراوندێکی مەعریفی وئیسلامی و سیاسی باش، ئاگاداری بەڵگە و دژە بەڵگەکان بیت، تا بتوانێت لە ئاست قسە وبیرکردنەوە و ئارگیومێنت وبەڵگەکانی ئەو بێت، نەك نەزانیت ناوی محمد المقدسی یش بخوێنیتەوە، نەك نەتوانیت کەلەبەرەکان وقسە هاڤدژەکانی مەلا کرێکار بدۆزیتەوە، وکە دەیان پرسیاری شەرم ئاوەر و موحریجی بۆ دروست کات، تا بیهێنێتەوە بۆ سەر ئەرزی واقیع! هەستم دەکرد کابرای پێشکەشکار وەك نێچێرێک ڕای دەکرد تا زوو دەربازی بێت لەو بەرنامەیە؟! ئینجا لە • دەیەوێت وەك ڕاشد الغنوشی بگەڕێتەوە !! مەلا کرێکار دەیەوێت وەك ڕاشد الغنوشی بگەڕێتەوە کەچی وەك زەواهیری بیر بکاتەوە.

راشد الغنوشی لە زۆربەی کەسایەتی و سیاسیە سێکیولارەکان دیموکراتی ترە، بە بەڵگەی ئەوەی زیاتر لە نیوەی خەڵکی تونسی لەگەڵدا بوو، بەڵام زۆر بە دیموکراتیانە دەسەڵاتی بەجێ هێشت، تۆ ١٠% ئەو خەڵکەت لەگەڵ بێت

هەڕەشە نەك لە کورد، بەڵکو لە ئەوروپاش دەکەیت! دیارە داعش [**دولە الخلافە**] تەنها بە وەفد و قاسیدی عەمەلی دەناسرێت؟! یانی ئەو هەموو سەربڕین و وێرانکاریە و ١٠٠٠ پێشمەرگەی شەهید هێشتا نایان ناسێنێت؟! کاتی خۆشی کە باسی صدام مان دەکرد، عەرەبەکان وایان دەگووت، بیانووی ترێیان پێ دەگرتین، و دەیانگووت :کێ دەڵێت صدام وای کردوە، کێ دەڵێت ئەو بوو کیمیاوی لێدان؟!!! دوایێ وەرە پێمان بڵێ کە حەزرەتی محەمەد ئەسحابەکانی ئاراستە کرد بۆ حەبەشە بۆ کۆچ کردن، بەر لەو فەرمانە وەفد و قاسیدی ناردبوو؟! یان تەنها ناوبانگی پیاوچاکی نەجاشی گەیستبووە مەکە.

باشە خۆ بەدشۆرەتی داعش گەیشتۆتە هەر چوارپارچەی دنیا، هیچی خراپ ونا ئینسانی نەماوە بیکەن، هێشتا دوودڵێ نایانناسیت؟ • خەڵك خەریکە لە ئیسلام دڕدۆنگ دەبێت سەبارەت بە داعش!! شێخ ڕەزای تاڵەبانی باشی فەرمووە: عومەرم دی عومەری پێشووتریش وابێ گەردنی شیعە دوو سەد دەفعە لە سەب ئازابێ ئەمڕۆ زمان حاڵی کورد وەك شیعرەکەی شێخ ڕەزا دەڵێت: ئیسلام و خەلافەت وموجاهیدانمان دی، ئەگەر ئەوانەی پێشووش وابێ، گەردنی ڕەخنەگران وتانە لێدەران وگومان لێکەران لە ئیسلام سەد دەفعە ئازابێ! نیوەی کورد لە ڕقی داعشی بۆگەن وخوێڕی ومرۆ کوژی، کافر بە خوا و بە ئادەمیزاد خەریکە ڕقی لە خودی ئیسلام دەبێتەوە، لەبەر خۆ پەردەپۆش کردنیان بە ئاینی ئیسلام و بەکارهێنانی دەقگەلێکی زۆر و زەوەند لە سەرچاوەکانی ئیسلامدا، بە تایبەت لە دەقەکانی حەدیس، وهەندێکیشیان لە قورئان بە ئەئویلاتی تایبەتی خۆیانەوە، تا بە دەردی مەرامەکانیان بخوات.

جا خەڵك لە دژی داعش رقی هیندە بڕ بکات بیر لە کاردانەوە بکات لە دژی ئیسلام، دەبێت مەلا کرێکارێك چ ئەرزشێکی هەبێت پاش ئەو قسە سووك وبێ

ناوەرۆكانەی كە بۆ بەرژەوەندی داعش كردنی، تا هیچیتر خەڵك گرنگی وبایەخی پێ بدات؟! پاش تاوانباركردنی كورد بە بەرپاكردنی شەڕ لە دژی داعش! پاش ناوهینانی كەللەپووتە سەربڕەكانی داعش بە موجاهید! پاش ناوهێنانی خەلیفەكە بەعسیەكەی موسڵ، بە دكتۆر ابوبكر البغدادی ودەوڵەتەكەی بە دەوڵەتی خەلافەت! پاش سووكایەتی كردن بە خەبات وجیهادی پێشمەرگە دژی ئەو تیرۆرستانە! دەڵێیت ئەو شەڕە شەڕی كورد نیە! باشە تۆ خۆت دەڵێی پاس ئەوەی سەۆک بارزانی باسی سەربەخۆیی كرد ئاوا داعشیان پیوە ناین، باشە دەبێت داعش شەڕی كێ بكات؟! شەڕی كۆنە بەعسی، یان شەڕی قەتەر وتوركیا، یان شەڕی ئێران، یا ئەمریكا؟! پاش هەڕەشە كردن لە كورد بە پێنج شەش هەزار داعشی خۆت لە كوردستان و لەگەڵ ٦٠٠ كەسیش لە ئەوروپا!!! ئەو ژمارانە لە قسەی مەلایەك دەچێت كاتی خۆی لە سەردەمی بەعس، هەندێ زاق وزیقی كرد، كە پێیان وتبوو بەسە ئیتر ئیحترامی خۆت بگرە دەنا واو و وات لێ دەكەین! یەكێك گووتی مامۆستا بۆ ناجیتە دەرەوە.

گووتی: ئەگەر ئەمن بچمە دەرەوە دە پازدە هەزار كەسم لەگەڵ دێنە دەرەوە! كە ڕۆیشتیش بەس خۆی دەرچوو! خەڵكێك ئەوە كاردانەوەی بێت بەرامبەر هەتا موقەدەساتی كە داعشی خوێڕی گومانی لەویش خست لای كەسانێكی زۆر بەداخەوە !دەبێت مەلا كرێكار چ قودسیەتێكی هەبێت پاش ئەوەی بەرەی دوژمنانی گەلی هەڵبژارد؟ ئەگەر كەمیك گوێی لەو جوێنانە بێت كە پێی دەدرێت لە ژێر كۆمێنەكاندا دەزانێت نرخی گەیشتۆتە كوێ لای كۆمەڵگەی كوردی بەو هەڵوێستانەی، چونكە ئەگەر ئەو داعش ناناسێت و ناتوانێت بڕیاری لەسەر بدات، ئەوە خەڵكی ئاسایی و كوردپەروەر و موسڵمانی نا داعشی، هەموویان داعش دەناسن هەتا بە حزبە ئیسلامیە مەدەنیەكانی

بەژداربووی پرۆسەی سیاسیشەوە! هەموویان دەزانن: ئەو داعشانە نە موسڵمانن، نە ئینسانن! بەڵاو قوزەلقورتن بەسەر ئیسلام و مرۆڤایەتیەوە، لە مێژوودا وینەیان نەبووە لە نامرۆیی و بێ ڕەحمی و قەسوەت وگاڵتەکەر بە خوێنی ئادەمیزاددا، دەزانن هەتا خەواریجێ فەقیر لە چاو ئەوان فەیلەسوفی دیموکراتیەتن! کەسیش چاوەڕێی فەتوای مەلا کرێکار و میزانی جەرح وتەعدیلی ئەو ناکات تا پێیان بڵێ داعش چین.

درێژەپێدەری داعشیەت کێن، بۆ دروست دەبن

بەشی حەفتەم

درێژەپێدەری داعشیەت کێن، بۆ دروست دەبن؟

لەسەر ئاستی گشتی جیهانی ئیسلامی هۆکارێکی زۆر هەن کە بەشداری دەکەن لە پیشەسازی داعش و داعشیەت، ئەگەرچی خۆشیان وەك دژی داعشیەت نیشان بدەن، چەندین بەرنامەی میدیایی و حکومییان هەبێت بە ناوی جەنگان لە دژی توندڕەوی و تیرۆریزم.

1- سعودیە وەک کارخانەی سەرەکی داعشیەت

یەکەم بەرهەمهێنەری داعش دەوڵەتی سعودیایە، کە لە قوتابخانەی سەرەتاییەوە منداڵەکان فێری دەمارگرژی و دوژمنکاری دەکات، دژی ناموسڵمانان و موسڵمانانی مەزهەبەکانی تری نا وەهابی، ئەگەر بزانیت ٢٥ هەزار قوتابخانەی حکومی هەیە و پێنج ملیۆن قوتابی تیایدا دەخوێنێت، وسەرەڕای ١٩ قوتابخانەی ئیسلامی سعودی لە خۆرئاوا وەک ئەمریکا و بەریتانیا و ئەڵمانیا هەیە، کە پەروەردە دەکرێن لەسەر ئەو مەنهەجە بوغزاویەی سەلەفیەت، دەبێت قەبارەی زیاندان لە ئاشتی ومرۆڤایەتی و لێبوردەیی چەند بێت.

ئەگەر لە ئەکادیمیەی مەلیك فەهد لە لەندەن، وەك ڕۆژنامەی دەیلی تێلێگراف کاتی خۆی ئاماژەی پێدا بوو، لە یەکیك لە پرسیارەکانی تاقیکردنەوە بۆ منداڵەکان هاتبوو: باسی نمونەی دینە بە تاڵەکانی وەك مەسیحیەت و جولەکایەتی و بت پەرستەکان بکە، ونمونەش بدە لەسەر مەسخ کردنی

جولەکە بۆ مەیمون وبەراز؟! ئەوە لە لەندەن بگوزەرێت کە یاسا هەرگیز لێبوردەیی نیشانی ئەو جۆرە بیرکردنەوەیە نادات، گوایە چاویان بە مەنهەجەکەیان خشاندۆتەوە بۆ ئەوەی بە کەڵکی گونجان بێت لەگەڵ پێوەرە ئەوڕوپاییەکان! ئەی دەبێ لە ناو سعودیە چ بگوزەرێت.

کاتێ منداڵێکی دەساڵی لە خانەی هەتیوان لیی دەپرسن کێ نمونەی باڵای ئەوە، لە وەڵامدا دەلیت: بن لادن!! دەبیت بزانن ئەوان بەو مەنهەجانە داعشیەت دروست دەکەن. بۆیە سەیر نەبوو کە ١٥ لە ١٩ ی ئەوانەی کردەوەی ١١ی سەپتەمبەریان کرد لە سعودیەکان بوون، زۆرترین ڕێژەی داعش ونوسرەتیس لەوان پیك دێت. کاتێك شێخێکی توندڕەوی سعودی بەناوی یوسف الاحمد، کە داوای کرد هەتا حەڕەم بڕوخێنرت لەبەر تێکەڵاوبوونی پیاوان وژنان، ودژی مامۆستای ژنە بۆ منداڵانی یەك ودووی سەرەتاییش، لە سەری لیستی دانەرانی کتێبی [الفقە و السلوك] ی پۆلی یەکەمی سەرەتاییدا دەبێت، دەبیت ئەو منداڵانە چیان لێ دەرچێت.

2- دەسەڵاتی کوردی دایەنی کۆرپەی داعشیەتە

وتمان ئەوانە دەوڵەتی بەدونشین و بیابانی عەرەبن، بەڵام گوناە نیە لە وڵاتێکی وەك کوردستان لە پێناو پلانێکی سیاسی ئەمنی کورتبینندا، دەرگای ئەو کۆمەڵگایە جوان و دوورە لە توندرەوی دینیە، لەسەر پشت بکەینەوە بۆ ڕێچکە وکەسانێك کە کارخانەیەکی لەسەرخۆی داعشن؟ دەسەڵات شەڕی داعشی چەکدار دەکات، بەڵام یارمەتی وپشتگیری لە دانانی گەرای داعش دەکات! ڕاستە بۆ نمونە سەلەفیە مەدخەلیەکان ئەمڕۆ ئێوە بە وەلی ئەمر دەزانن، دژایەتی هەموو جۆرێك چالاکی مەدەنی و سیاسی دەکەن، بەڵام لە نێوان

سەلەفیەتێكی داعشی و سەلەفیەتێكی مەدخەلی یەك دوگمەیە، چونگە ژێرخانی مەنهەجەكە هەردووكیان یەكن، تورە بوونێك و هەڵچونێك و فشارێكی توندڕەوان بەسە بۆ ئەوەی مەدخەلیەك ببێتە سەلەفیەكی داعشی. ئینجا هەتا لە حاڵەتی مەدخەلیزمیش، كەسێكی ناحەز بە كۆمەڵگا وكرانەوەی دروست دەبێت، بەچاوی گومان دەڕوانێتە دین و ئیمانی ئەو خەڵكە، سەد تۆمەتی بیدعە و فسوق و لادانی دەخاتە پاڵ، تەنها كە دەگەنە سەر حاكم بێ دەنگ دەبن، هەتا حاكم نەوروژێنن تا هێدی هێدی كۆمەڵگا دەكەنە داعش، وگەنجانێكی دابڕاو لە واقیع و ولە كۆمەڵگا و لە میللەت و لە سەردەم دروست دەكەن جیهان بڕوخێت بەسەر میللەتەكەی گوێی لێ نیە و مێشێك میوانی نیە، گرنگترین شت ئەوەیە كەس نەچێتە سەر قەبر بۆ زیارەت و دوعاكردن، و لە كاتی بانگدان كەس سەڵەوات لە پێغەمبەر [صلی الله علیه وسلم [نەدا، شەرواڵەكان كورتكرێنەوە، و ڕیشەكان بەردرێنەوە، و سمێڵكەكان قووت كرێنەوە، ڕووپۆشەكان بەردرێنەوە!! هەر بۆیەش كە دەبینی لەو ساتە ناسكانەی كە تێیدان كە كوردستان ڕووبەڕووی درندانەترین هێرس بۆتەوە، تەلەفزیۆنی ئامۆژگاری دەڵێی لە بەهەشتی سەلەفی سالح دەژێت، هەر وەعز وپرسیار و وەڵامە لەسەر بیدعە و سونە و، و عەزابی قەبر و نیشانەكانی دەجال و مەهدی و لێدانی كاسێتەكانی ئیبن عسیمین و ئەلبانی وشێخەكانی تری سەلەفیەت.

3- ترسنۆكی ڕۆشنبیرە ئیسلامیە میانرەوەكان داعش دروست دەكات

ئەوەی لە بواری فیكر وهزر كاردەكات دەبێت جورئەتی فیكری هەبیت پێش ئەوەی دكتۆرا و ماستەر وئەلقابی زەبەلاح، كە زۆر لەو خاوەن ئەلقابە زلانەمان دیون بای جورئەتی توندرەوێكی نەخوێندەواریشیان تێدا نیە! كێشەی ڕۆژهەڵات

ئەوەیە کە توندڕەوەکانی بەوپەڕی حەماسەت ولەخۆبردنەوە پشتگیری لە هزرە سەقەتەکانیان دەکەن، کەچی میانڕەوانیان لە ئاستی دکتۆرا و لەقەبە زلەکانی تر، ناوێرن فزە بکەن، ودڵی شەیتانی ڕەجیمیش ناشکێنن! بۆیە بەڕای من بڵاوبوونەوەی تووندڕەوی سی بەشی تاوانەکەی لە ملی حزب و کەسایەتی وڕێکخراوە بەناو وەسەتیەکان ومیانڕەوەکانە!

زۆرن ئەوانەی کە دەم دەکەنەوە لە باسکردنی کێشە وباسە فیکریەکان لە ڕووی تیۆریەوە، وادەزانیت گوێ لە ئیبن ڕوشد دەگریت، کەچی ڕۆژێک لە ڕۆژان هەڵوێستێکی هزری وفیکری شایستەی وایان لێ نابینین، کە بڕی ١% پاڵپشتی قسە تیۆریەکانی بکات.

کەسانێکن هەڵدەکەن لەناو حزبی بێ هزر و تەژی لە دوژمنانی هزر وبیرکردنەوەی تەقلیدی لە سەلەفیەکان وسیاسیە هەلپەرستەکان، کەچی هیچ کێشەیەکی نیە لەگەڵ ئەوانەی ڕۆژانە ژەهری توندڕەوی دەڕێژنە ناو کایەکانی کۆمەڵگاکەمان ومێشکی لاوەکانمان، بێدەنگە لە هەموو قەباحەتەکان بەوپەڕی ترسنۆکی وبێ جورئەتەوە، بۆتە پاسەوانی بتە کۆنەکان، نە بە نهێنی ونە باشکرا ناوێرێت باسی بت و تابۆکان بهێنێت.

کەسانێك کە خۆیان بە خاوەن هزر وپرۆژەی هزری زەبەلاح دەزانن بەڵام لە یەك کاتدا لەگەڵ یەکێتی، یەکێتی بیت، ولەگەڵ گۆڕان، گۆڕان بیت، ولەگەڵ پارتی پارتی بیت، ولەگەڵ کۆمەڵ، کۆمەڵ بیت، ولەگەڵ یەککگرتوو، یەککگرتوو بیت، لەگەڵ سەلەفی سەلەفی بیت، ولەگەڵ ئەشعەری، ئەشعەری بیت هتد، چی دەمێنێتەوە بۆ فیکر لە ناو ئەو فەزایە پڕ لە ترسنۆکی وبێ جورئەتی و دڵی مێشێك نەڕەنجانەدا.

داعشیەت بە ترسنۆکی ڕۆشنبیرە ئیسلامیەکان دروست دەبێت، لەوانەی لە ترسی توندڕەوان ناوێرن هەتا کتێبێك، نامیلکەیەك، وتارێك، بەڵکو پۆستێك و کۆمێنتێك بڵاوکەنەوە ئەگەر پیچەوانەی کرد لەگەڵ چەمکەکانی سەلەفیەتی توندڕەو. وادەزانن میانڕەوی ئەوەیە لەگەڵ میانرەوان و تووندڕەوان وەك یەك بیت ودڵی هیچیان نەڕەنجێنیت نەوەك پلە وپایە وکورسیەکەت لەق بێت! چونکە ئەو مشەخۆرانەی بە ڕێکەوت کەوتونەتە ناو میانڕەوی نایانەوێت دەنگی توندڕەوانیش لەدەست بدەن بۆ پرۆژە و ئاواتە کەسێتیە تایبەتەکانی، حەزیان لێیە هەردەم سەرۆک کوڕ و ڕێکخراو و شتیتر بن، کەچی قوربانی نەدەن بە وتنی قسەیەکی هەق بەرامبەر بیرکردنەوەی توندڕەوان، نەوەك زیانێکی مادی کەسێتی بکات.

4- بێ هەڵوێستی حزبە ئیسلامیە میانڕەوەکان داعشیەت دروست دەکات

کە میانڕەو دامەزراو نەبوو ، تەژی بوو لە حزبایەتی و دەمارگیری دەستەگەری، وبەڵگەی مەنهەجی میانرەوی پێ نەبوو، فێری توێژینەوەی زانستی نەکرا لە پوچەڵکردنەوەی بنەماکانی فکری توندڕەوی، زۆر ئاسانە لە نێوان شەو و ڕۆژێکدا ببێتە توندڕەوێکی تۆبەکار لە میانڕەوی.

داعشیەت بە لەرزەلەرزی ئیخوان و بەناو وەسەتیەکان دروست دەبێت، کاتێك شەو و ڕۆژ باس باسی میانڕەویی دەکەن، بێ ئەوەی چالاکیەکی کاریگەریان هەبێت بۆ پوچەڵکردنەوەی بنەماکانی سەلەفیەت! نەك هێندە بەڵکو زۆرجار ژمارەیەکی زۆری ئەو وەسەتیانە لە ژێر کاریگەری مەنهەجی سەلەفیەتدان، و زۆرجار پێت جیا ناکرێنەوە.

بۆ نمونە ئەو هەواڵە شۆک هێنەرەی یەکگرتوو بوو کە لەواڵیرۆژنامەنووسێکی ناوداری یەکگرتوو دیم کە دەڵێت: " لە چوارچێوەی ئیصلاحاتی فیکری و سیاسی و کرانەوە و تەجدید بە بیانووی دەنگ کەم کردن، چەند کەسێکی دەستڕۆیشتووی بڕیاریانداوە لە ئایندەیەکی نزیك یان دوور (بێژەری خوشك) لە سەر شاشە قەدەغە بکەن، فەشەلی قیادەکردنی خۆیان دەخەنە سەر (ڕەگەزی مێ) و دەستی چەوری خۆیان بە لەچکی ئافرەتان دەسڕن" دیارە یەکگرتوو لاسایی دڵشاد کەلاری سەلەفی دەکەنەوە، کە ئەویش پێش ئەوان گووتی حەڕامە کچی بێژەر لەسەر تەلەفزیۆنی کۆمەڵ بێت! لە جیاتی ئەوان ڕەخنە لەو لۆژیکە سەقەتەی دڵشاد بگرن، کە هەتا لەناو کۆمەڵیش لێی بێدەنگ نەبوون، دیارە ئەو چەند دەستڕۆیشتووانەی ناو یەکگرتوو لە جیاتی گەڕان بە دوای هۆکارە هەقیقیەکانی ئەو نوشوستیە گەورەی هەڵبژاردنیان بەدوای ئاسانترین و لاوازترین قوربانی دەگەڕێن تا تۆڵەی فەشلە سیاسیە گەورەکەی خۆیانی لێ بکەنەوە و دەستی چەوری خۆیان بە لەچکی ئافرەتان دەسڕن، بە گوزارشی کاک محمود یاسین کوردی؟! لە جیاتی دانیشن و توێژینەوەیەکی ورد و زانستی هۆکاری فەشەلیان بکەن، لە جیاتی ئەوە پەنایان بۆ هۆکارێکی توندڕەوانە بردووە کە کەسانێك لە سەلەفیەکان پێیان وایە کە یەکگرتوو کەوتوەتە ژێر کاریگەری هێزە عەلمانییەکان و خەریکە وەك ئەوانی لێدێت بۆیە یەکگرتوەکان لەبەر غیابی وەعی وهۆشیاری میانڕەوی جگە لە دروشم وئیدیعادا، بە ئاسانی کەوتونەتە ژێر کاریگەری ئەو وتارە غەیبیە و غەبیەی سەلەفیەکان وداوا دەکەن یەکگرتووش بەرەو داخراوی ببەن تا خەڵك لێیان ڕازی بێت.

5- پاشەکشەی میانڕەوان لە بەرامبەر وتاری توندڕەوی داعشی

ئەو کۆمەڵگایانەی لە ژێر کاریگەری ئایینیدان، هەرچەندە میانڕەو بن، جێگای ئەمان نین، لە ساتێکدا ڕەنجی دەیان ساڵەی میانرەوی بەبادا بدەن و پارێزگاری موود ومیزاجی ئایینی میانرەوی خۆیان بکەن بۆ هەتا هەتایی. ئەوەش دەگەڕێتەوە بۆ زۆر هۆکار لەوانە کاتێك توندڕەوان تا دێن توندرەوتر دەبن، رەخنە و گاڵتە و تەوس ئاڕاستەی میانڕەوان دەکەن، زۆرجار لەبەر بی بناغەیی و میانڕەوی شیعاراتی ودروشمی بەبی قوڵبوونەوە لە لۆژیکی میانرەوی و کارکردن لەسەر ڕووتکردنەوەی بنەما و لۆژیکی توندڕەوی بە شیوەیەکی زانستی، ئەو کەسە زۆر بێ هێز دەکات بەرامبەر لاقرتێی توندڕەوان وهەوڵی پوچەڵکردنەوەی ئەو رەخنانەی توندڕەوان لێانەوە دەگرن، نەك بە تێکشکاندنی بنەماکانی توندڕەوی، بەڵکو بە موسابەقە لەگەڵ کردنیان و نزیک کردنەوەی وتاریان لە وتاری توندرەوان، تا بڵێ ئەوە نیە منی میانڕەویش وەك ئێوەی توندڕەو بانگەوازی ئەو کار وبیرانەی ئیوە دەکەم، کەوابوو منیش موسلمانی ڕاستەقینەم وەك ئێوە، تاکەی پیرۆزیم پێ نادەن.

ئەو لۆژیکە هەر لە کۆنەوە لەناو مێژووی ئسلامدا هەبووە، هەر لەپاش سەرکەوتنی مدرسەی سەلەفیەتی ئەهلی حەدیس بەسەر گۆڕەپانی ئیسلامی زۆر لە زانا و شوێنکەوتووانی مەزاهیب و ڕێچکە بەهیزە نا سەلەفیەکان تووشی جۆریك لە توانەوە بوون لەناو مەقولات و جیهانبینی تەسکی سەلەفیەت، کەزۆرجار بوەتە هۆی لەناوچوونی مەزاهیبی زۆر گەورە ومەزن ومرۆدۆست، وەك مەزهەبی ئیمامی ئازادیخوازان ئەبو حەنیفە، کە لەبەر ڕێچکە گۆڕینی قوتابیانی، هەموو بیرورا ناوازەکانی ئەو ئیمامە بەدەستی قوتابیانی خۆی سەرەنگووم بوو، بەڕادەیەك گومان لە هەموو ئەو قسانە دەکەیت کە لە کتێبەکانی پاشە خۆی دراوەتە پاڵی، و وەك ئەحمەدی کوڕی حەنبەل و شافیعی

وێنا دەكرێت، كە كەسێك بووە بە موو جیاوازی نەبووە لە سەلەفیەكانی ئەهلی حەدیس.

بۆ نمونە قوتابی یەكەمی ابو یوسف القاضي هێشتا ابو حنیفە لە ژیاندا بوو كە خەریكی حەدیس و بایەخدان بوو بە حەدیس تا وای لێهات بوو بە حافظ و ثقة ی ناو ئەهلی حەدیس، ئەوەش خۆی لە خۆیدا دابڕانێكی مەعریفیەلەگەڵ مەنهەجی ئەبو حەنیفە كە دەڵێن تا مردیش باوەڕی بە بیست حەدیس نەبوو لەو بەحرە بێ سەربنەی حەدیسدا، هەرچەندە هێشتا تۆماركردنی بە شێوەیەكی بەرفراوان دەستی پێ نەكردبوو، ئەبو حەنیفە پەیڕەوی ئیسلامیكی قورئانی و عەقڵ ولۆژیكی دەكرد وەك دامەزرێنەری قوتابخانەی ئەهلی رەئی. قوتابیەكەیتری حاڵی لە ابو یوسف باشتر نەبوو، محمد بن الحسن الشیباني وەك ئەهلی حەدیس بەدوای كۆكردنەوەی حەدیس گەشتی دەكرد و بوە یەكێك لەوان، هەر بۆیە فیقه و بیروراكانی ابو حنیفە لە قۆناغی نوسینەوەیدا گۆڕانكاریەكی رەگ وڕیشەیی بەسەرداهات و دابڕانێكی مەعریفی لێی ڕوودا، و حەنەفیەكانی پاش ئەو دوو میراتگرەی ئەبو حەنیفە هەر خەریكی بەرگری كردن بوون لە ئەبو حەنیفە كە لەلایەن ئەهلی حەدیس بە توندترین شێوە سەركۆنە دەكرا تا رادەی تەكفیركردنی، بەڵام بەرگری حەنەفیەكان لە ئیمامی ئەبو حەنیفە لە هەمان كاتدا سەركەوتن بوو بۆ سەلەفیەكان و شكست بوو بۆ ئەبو حەنیفە، چونكە هەموو بەرگریەكە بۆ ئەوە بوو بیسەلمێنن كە ئەبو حەنیفەش فەرمودەپەروەر بوو وەك سفیان الثوري و ابن معین و الاعمش و احمدی كوڕی حەنبەل....هتد

بەو شێوەیە هەموو كەلەپوری ئازادیخوازانەی ئەبو حەنیفە بەدەستی قوتابیەكانی خۆی زیندەبەچاڵ كرا وتەحریف كرا، ومن گومانم نیە لەوەی

زۆربەی بیروباوەڕەکانی کە لە پێناویاندا ئەبو حەنیفە حەشری پێکرا لەلایەن قوتابخانەی ئەهلی حەدیس ، هەر بەدەستی قوتابیانی دوورخرایەوە لە تۆمارکردنی، ئەوەندەشی پێمان گەیشتوە لەلایەن نەیارانی پێمان گەیشتوە کە دوور نیە جەندین موبالەغات و درۆشیان خستبێتە سەر، لەگەڵ ئەوشدا لە نیو ئەوانەی ناحەزانیشی گواستیتیانەوە دەتوانین جوانی وئازادیخوازی و بلیمەتی ئەبو حەنیفە بەدی بکەین.

ترسی دینداری مناڵەکانمان

لە پێشوودا خەڵک زۆر دڵخۆش دەبوو بە منداڵانی ئەگەر ڕوویان لە دینداری کردبا، دەیاندیت لە ماوەیەکی کەمدا منداڵیان هێمنتر و بە ئەدەبتر و

ڕیزدارتر دەبوو، دوور دەكەوتەوە لە كاری خراپە و ڕەوشتی بەد، ئێستا خەریكە خەڵكەكە دەزانن كە دینداریش بۆتە مەترسیەك بۆ سەر منداڵەكانیان، چونكە كێشەكە ئەوەیە ئەو لاوچاكیە تەنها قۆناغی یەكەمی دینداریە، هەر كە پێینایە قۆناغی وەلاء وبەرا ء و جیهاد و فەزڵی موجاهیدان ، وگۆڕینی دیاردە شیركیەكان و بیدعەكان و گوناهەكان، و بەسوك سەرنجدانی دینداری دایك وباوك و دەوروبەری، قۆناغی سوور هەڵگەڕانی ڕوخسارت لە غیرەتی بۆ مەحارمی خوا! لێرەوە سەرئێشەی ئەوان دەست پێدەكات، زەردەخەنەی جارانی نامێنێت، ڕێز و حورمەتی جارانی نامێنێت، ئەزیەتی خوشكانی دەدات بە لێدانیش ئەگەر تاڵە قژێكیان بە دەرەوە بووا! تەلەفزیۆن قەدەغە دەكات، ناچێتە گەشت و بۆنە كۆمڵایەتیەكان، هیچ بایەخێكی بە میللەت و نەتەوە و خەمەكانی نامێنێت، بەڵكو تەنها بیركردنەوە لە خەمەكانی نیشتیمان ونەتەوەی بە بە سیفەتێكی جاهیلی دەزانێت ئەگەر بۆی بلوێت لە پێناو عەقیدەی پیرۆزی ڕێگای جیهاد دەگرێت لە دژی كەس وكار و نەتەوەكەشی.

بێگومان لەبەر ئەو نائومێدی وبێ كاری وبێ مەعریفەتی وبی ئایندەییەی كە باڵی بەسەر گەنجانی وڵاتانی ئیسلامیدا كێشاوە، زۆر لەو گەنجانە كە دەبینن هیچ ڕێگایەك نییە بۆ گوزارش كردن لە خۆیان ولەبەر داپلۆسینی سیاسی وگەندەڵی بەرفراوانی دەسەڵاتداران بەرەو ئەو بیرۆكانەی بەهەشت و جیهاد هەڵدەكشێن بە فەزڵی ئەو هەموو مینبەر و بەرنامە بینراو وبیستراوە ئاینیەی كە هەموو تەركیزیان لای ئاخیرەتە، وناوێرن بە قەرەی دنیادا بچن لە ترسی داپلۆسینی پۆلیس و ئاسایش! دەسەڵاتی بێ سەروبەریش بە كورت بینی خۆی گۆڕەپانی دینداری تەسلیم كردوە بە ڕەشترین هێزی دینی كە دەیەوێت ئەو وشیارەیەی نەتەوەی كورد هەیەتی لە دینداری میانڕەو و پێكەوە ژیانی و بێ

دەمارگرژی و قبوڵکردنی ڕوحی نوێخوازی، هەمووی قوربانی عەقڵیەتی گەندەڵی دینی سعودی سەلەفی مەدخەلی و مەخرەجی بکات، بەس ڕەخنە لە دەسەڵاتی سیاسی نەگرن!! ئەوانەی دەسەڵاتی سیاسی کوردستان بەڕێوە دەبەن دەبێت بزانن، بە دەستی ئەو توندڕەوە ئاینیانە سروشتی دینداری میانڕەوی خەڵک دەشێوێنن، و چاڵێکە بۆ گۆڕی خۆیانی لێدەدەن.

داعش و بەعس لەیەك سەرچاوە دەرکەوتوون

بەڕای من داعش بەرهەمی بەعسیەکانی دوا ساڵەکانی حوکمی صدامە، بەعس لە هەموو ئەدەبیاتی خۆی جۆرێک لە تەمەلوق و تەفسیری بەعسیانە

بۆ ئیسلام دەکات، لەکاتی تەنگەتاوەکانی بەعس زیاتر جەختی لەسەر وتاری دینی دەکردەوە، بەپێچەوانەی کاتەکانی تر، لە پاش شکستەکانی لە جەنگی خەلیجی دووەم، صدام لە دووا ساڵەکانی زۆر جەختی لەسەر ئایین و حەملەی ئیمانی و قورئان لەبەرکردن لە قوتابخانەکان و دیاردەی ئایینی تریش دەکردەوە. بەعسیەکان دیتیان بە کەمێك نیفاق و دووڕوویی ئیسلامەتی توانییان سەرتاسەری ئیسلامیەکانی جیهان فریودەن وبە خۆڕایی و بە هیمەت و بە قیمەت بۆیان بینە سەر شەقامەکان و ڕۆژانە خۆپیشاندانیان بۆ بکەن، بەداخەوە ئیخوانی دەوڵی ڕۆڵێکی سەرەکیان گێڕا لەو فریوخواردنە بە صدام! کار بەوە گەیشت ئیسلامیەکان و نەتەوەییە عەرەبەکانی زۆر وڵاتی وەك ئوردن و یەمەن و مۆریتانیا و مغرب و میسر و سودان و پاکستان و بەنگلادیش وێنەی صدام یان لە ماڵەکانیان و دوکان و کۆگاکانیان هەڵدەواسی وەك کەسایەتیەکی سەرکردەی ئیماندار، بەڵام چونکە تازە کارەکەیان دەست دابوێ، هێشتا بەتەواوی دەستیان بەسەر گۆڕەپانەکە دانەگرتبوو تا زیاتر وەبەرهێنان بکەن لەو مەیدانە، بەڵام لە دوادواکانی ڕوخانی صدامی گۆڕبەگۆر، دەڵێن ژمارەیەکی باش لە موجاهیدە ئیسلامیەکانی ئەحزابی ئیخوانی وجیهادی لەڕیزی شەڕدا بوون. پاش ڕووخانی صدام ئەو ئەفسەر وسیاسیانەی کە بەرپرس بوون لەو هەڵمەتە ئیمانیەی صدام پەتی پچڕاویان گرێدایەوە و وەك شێرپەنجە بڵاوبوونەوە لە ناو گروپی دینی توندرەوی جیهادی چەکدار ، پاش دامەزراندنی دەیان قەوارەی چەکدار دینی! لە هەمووی گرنگتر چونیان بوو بۆ ناو قاعیدە و انصار السنة و سوپای نقشبندیەکان بوو، هەر لەو ڕێگەوە ابوبکری بەغدادی کە خەڵکی سامەرایە وبە حوکمی پەیوەندی خەڵکی ئەو شارە بە دەسەڵاتی بەعس گومانم نییە لەوەی ابوبکری سامەرائی لە دەوروبورێکی بەعسی تێکەڵ بە خراپترین تەفسیری عروبی سەلەفی بۆ ئیسلام گەشەی کردوە و فرچکی بەو

بیروباوەڕە بەعسیە ئیسلامیە گرتووە، هەر زوو بوە دەستەڕاستیکی زەرقاوی. بەعسیەسونیەکان زانیان قەبارەیان لە عێراق چوتەوە حەجمی حەقیقی خۆی وبەڵکو لەسایەی حکومەتی تائیفی شیعەکان بچوکتریش بۆتەوە، بۆیە هەوڵی قەرەبووی ئەو بچوکیە دەدەنەوە لەرێگای پان ئیسلامزمی سەلەفی جیهادی، هەوڵەکانیان بە شێوەیەکی کاتیش سەرکەوتوو بووە و توانیتیان هەزاران کەس لە سەدان وڵاتی جۆربەجۆر کۆبکەنەوە شەڕی کورد و شیعەیان پێ بکەن. ئەمڕۆ لەبەرەکانی جەنگی کورد وداعش سەدان وهەزاران مغربی وجەزائری وتونسی و تورکی و ئەوروپی و شیشانی و لە هەمووی سەیرتر چینی و ئەندەنوسی و ئازەربایجان یش دەیان هەزار کیلۆمەتریان بریوە بۆ ئەوەی شەڕ لەگەڵ کورد بکەن لە قازانجی سونەی داعشی بەعسی!!!، ڕاستە ئەو هەوڵە تاڕادەیەك سەرکەوتنێکی کاتی بەدەست هێناوە بەڵام لەبەر ئەوەی ئەو جۆرە بیرکردنەوەە وتوندڕەوییە لە دەرەوەی سیاقی سەردەمە، هەتا زلهێزەکانیش بۆ ماوەیەك بی دەنگیان لی بکەن و وەبەریان بێنن بۆ چەك فرۆشتن و ئامانجی سیاسی تر، بەڵام هەرگیز ناتوانن فشاری هاوڵاتیانیان فەرامۆش کەن، و هەتا ئەگەر گریمان خۆشیان ئەو بتەی داعشیان دروست کردبێت، هەر دەبێت خۆیان بیڕوخێنن! ئێستا کاونتداونی داعش دەستی پێکردوە، هەرچەندە لەسەر زەوی هەموو فشارەکە لەسەر کورد عێراق و سوریایە، بۆیە دەبێت کورد داوای پاداشتیکی گەورەتر بکات لەوەی بە خەیاڵی سەرکردە بێ ڕوئیاکانی تێدەپەڕێت، کە بەو حاڵەوە هێشتا حوکمەتی بەغدا منەتیان بەسەر دەکات.

دلشاد کەلاری وەك قسەکەرێك بە ناوی داعش دەدوێت

لە ڕونکردنەوەیەک لەسەر پەیامەکەی بەڕێز م عەلی باپیر پاش بڵاو بونەوەی ئەو پەیامە(کەمەکتەبی سیاسی لەسەر بڵاوبونەوەی یەک دەنگ نەبوون) دلشاد کەلاری وامزانی باسی تەریق بوونەوەیان دکات لەو تاخی بونە پڕ شەرمەزاریە، لە کاتێکدا هەموو کوردستان دووچاری گەورەترین هێرشی تیرۆریستیی داعش بوەتەوە، وسەدان رۆلەی کورد خوێنیان دەبەخشنە ئەو خاکە، کەچی دلشاد کەلاری خەمی دلشکانی داعشیەکانی ناو کۆمەڵ و دەرەوەیتی، نەک خەمی پاراستنی کوردستانی بێت کە ئەمرۆ

1- دەترسم ئەم پەیامە کۆمەڵی ئیسلامی بکاتە تەرەف لەم شەڕە،منیش بەش بەحاڵی خۆم:ئەم شەڕە لانی کەم بەفیتنەیەک دەزانم ئامادەنیم بەهیچ پاساوێکەوە لەسەر حسابی خەڵکێکی مەزڵومی ئەهلی سونە بچمە بەرەی ئەمریکاو ڕۆژئاواو ئەو وڵاتە ئەقلیمیەی پشتیوانی و پارێزگاری لەو ڕژێمە خوێن ڕێژە تائفیەی عێراق دەکات(کەدین و ژینی خەڵکی عێراقی تێک داوەو ئەم شەڕەش جارێکیتر دەسەڵاتە خوێناویەکەی حکومەتی عێراقی لەهەرەس دەپارێزێ).

2- لەڕوی شەرعیەوە ناتوانم قەناعەت بە خۆم بکەم و خەڵکی هاندەم بۆ شەڕێک خۆمان خاوەنی بڕیاری سیاسی و سەربازی نەبین و نەشتوانین بە لایەنی بەرانبەر بڵێین موسڵمان نین وێڕای هەموو هەڵەو پەڵەو بێ شەرعی و کەم و کوڕیەکانیان، لە کاتێکیشدا ئێمە هێزی چەکداریمان نیەو لێشمان قبوڵ ناکەن هەمان بێ و بە وردیش نازانین شەڕەکە چۆن هەڵگیرساوەو؟هۆکارەکەی

چیەو؟هەتا کەیەو؟کێ خاوەنی بڕیاری یەکلاکەرەوەیەتی و؟کێ دەتوانێ سبەینێ ڕایوەستێنێ؟

3- بە مافی خۆمی دەزانم بترسم لەگوناهی بەشداری کردن(بەوشەیەکیش)لە شەڕێکی دەوڵی و ئیقلیمی و مەزهەبی کە هەرلایەک بۆ بەرژەوەندی خۆی دەیکاو ڕۆژانە خوێنی خەڵکی مەدەنی سونی مەزهەبی بێ تاوانی بەبەرمیلی پڕ تی ئێن تی وەحشی گەرانەی تەیارە نادیارەکان دەڕژێ و ناشزانرێ کام لەم دەنگۆیانە ڕاستن تەیارەکان سوری یان ئێرانی یان عێراقین؟

ئەگەر كوردستان سێكیولارو دیموكرات نەبا؛ هەڵوێستی خۆرئاوا چۆن دەبوو

لەوەتی هەم و فامم كردوە ڕازی نەبووم لە دەسەڵاتی كوردی و تایبەت تر لە پارتی و یەكێتی. كە ڕازیش نەبووم لێیان لەبەر هۆی حزبی و ئایدیۆلۆژی نەبوە، بۆ نموونە من ئیسلامی بم ئەوان بە عەلمانی و بێ دین بزانم ، یان چەپڕەو بم ئەوان بە ڕاست ڕەو و بە سەرمایەدار بزانم. نەخێر ڕەخنەی من لەوانە تەنها لەبەر لە دەستدان و فەوتاندنی هەلە زێڕینەكان بووە كە دەهاتنە بەردەم كورد و دەیفەوتێنن، ڕەخنەم لەو چەند ئیدارەییە كە لەوەتی ١٩٩١ وە بە دەستی دەناڵێنین تا ئێستاش، لە بوونی پاشاگاردانی چەكداریە لەناو كوردستان، كە لەو جەنگە دژی تیرۆریستانی داعش زۆر ترسناكانە ڕەنگ دەداتەوە، ڕەخنەم لە دیارینەكردنی زمانی یەكگرتووی كوردی فەرمیە، لەو گەندەڵیەیە ولە چەندین شتیترە.

بەڵام ئەو بە تەنگهاتنەی ئەمریكا و ئەوروپا سەبارەت بەوەوەیە كە ئەو دوو هێزە سەرەكیەی نوێنەری دەسەڵاتی كوردین، خۆیان بە دوو حزب و هێزی عەلمانی مەدەنی دیموكراتی دەزانن! جا كێشە ئەوە نیە تا چ ڕادەیەك گوزارش لەو چەمكانە دەكەن. تەنها شتێك كە دەسەڵاتی كوردی و دوو پارتە سەرەكیەكە تێیدا سەركەوتوو بوون، بریتی بوو لە سەلماندنی ئەو بانگەشەیە بۆ جیهانی دەرەوەی كاریگەر، كە بە پراكتیكی ڕەنگیدایەوە لە دوورخستنەوەی جڵەوی دەسەڵات لە دەستی ئیسلامیەكان بە توندڕەو و میانڕەووەوە، وبەژداری پێكردنیان لە دەسەڵات، و ڕیزگرتنی هەموو ئاینەكان و ئۆلەكان و نەتەوەكانی ناو كوردستان زۆرجار لە ڕادەبەدەریش!، چونكە زۆرجار لەبەر تەنازولاتی زۆر

ڕەخنەی زۆر توندیان لێگیراوە لەسەر نازکێشانی زیاد لە حەدی کەمە نەتەوەکان و کەمە دینەکان، تا ڕادەی ئەوەی زۆرم گوێ لێبوە کە مەسیحی ویەزیدی لە کوردستان برا گەورەن، بە ڕاشکاویەوە دەڵێم منیش تا ڕادەیەک لەگەڵ ئەو ڕەخنانە بووم، ئێستاش لەو باوەڕەدام کە ڕێزگرتن دەبێت لە سنوری ماقوڵ دەرنەچێت، کەمینە نەخشەت بۆ بکێشن چ دەکەیت و چ ناکەیت، بەڵام لەگەڵ ئازادی پێدانی ڕەهام پێیان، وەك هەر هاوڵاتیەکی کورد یەکسان بن لە هەموو ماف و ئەرکەکاندا.

لە سۆنگەی ئەو هەرەوەرزیەی ئەمریکا و ئەوروپا بۆ یارمەتی دانی کوردستانی باشوور بەو گەرم وگوڕیەوە، بیری بۆ بابەتێکی هەستیار چوو، ئایە ئەگەر کوردیش وەك نەتەوەکانی عەرەب و تورك [تا ڕادەیەك] و نەتەوە ئیسلامیەکانی تری جیهانی ئیسلام بکەوتبایە ژێر هەژموون و دەسەڵاتی ئیسلامی سیاسی ئێستا حاڵی کورد چۆن دەبوو؟

لە بیرمە چۆن سەدان گەنجی ئیسلامی خەونیان بە دیتنی عبداللە عزام وە دەدیت، چۆن ئەو موجاهیدانەی ئەفغان ببونە قارەمانی گۆڕەپانی ئیسلامی هەزار ئەفسانە و موعجیزاتیان دەدایە پاڵیان، ئەگەر ئەو حاڵەتە ئیسلامیە یان وەك ناوان دەنا بە ڕابوونی ئیسلامی ببوایەتە حاڵەتێکی گشتی و جڵەوی دەسەڵاتی بە دەست گرتبا، جارێ گومانم نیە کە باڵەکانی ناو حزب و بزوتنەوە ئیسلامیەکان وەك حزب و بزوتنەوە ئیسلامیەکانی ئەفغان دەکەوتنە شەڕ و بە موشەکەکانی حیکمەتیار یەکتریان قڕ دەکرد. ئینجا کورد چەندە بەدبەختە بەدبەختتر دەبوو، سەرەڕای پشێویی ناوخۆیی، نەبوونی هێز وپشتیوانیەکی دەرەکیش دەبووە سەربار، وئەگەر هێزیکی دەرەکی وەك داعش یان تورکیا هێرشی کردبایە سەر کوردستانی ئیسلامی، خۆر ئاوا فەرامۆشی دەکرد وەک

فەرامۆشی گەلانی سوریا لە ترسی گەشەپێکردنی ئیسلامی سیاسی وەك هێزێکی نەیار بە خۆرئاوا، ئەوکاتە داعش یش هێرشی کردبا گوێیان پێنەدەدا خوای دەکرد هەموو کوردیشیان قڕ دەکردا! چونکە داعش و هاوشێوەکانی تەنها دژی شیعە و عەلمانی و لیبڕالەکان نین، بەڵکو دژی ئیسلامیە میانڕەوەکانن تا سەر ئێسقان و دژی توندڕەوەکانی وەك خۆشیانن، وەك دەبینین لە سوریا دژی بەرەی نوسڕەن، ودژی سوپای ئازاد و چەندین گروهی ئیسلامیشن و بە دەیان وسەدانیان لێ دەکوژێت وسەردەبڕێت.

بەڕای من کورد لە سایەی ئەو قەسوەتەی جیهانی ئیسلامی و بێ پشتیوانیەتەی پێویستە زیاتر جەخت لەسەر دیموکراتیەت و بەهاکانی مەدەنی بوون بکاتەوە، هەتا لەسەر ئاستی حزبە مەیلدارەکانیش بە ئیسلامی سیاسی، چونکە کورد زۆر پێویستی بەو پاڵپشتیە هەیە، ئەمڕۆ چەندین دەوڵەتی گەورەی خۆرئاوا بە ئاشکرا و ڕاستەوخۆ پشتگیری خۆیان بۆ کوردستان دەردەبڕن جگە لە ئەمریکا، بەریتانیا و هۆڵەندا و ئەڵمانیا و نەمسا و ئیتاڵیا و فنلەندا و چەندینی تریش بە ڕێوەن.

کەوابوو ئەوجارە بە پێچەوانەی بیروڕای هەندێك نووسەری ئیسلامی و یان لەوانەی لە ژێر کاریگەری ئیسلامی سیاسیدا دەنووسن، سیکیولاربوون و دیموکراتی بوونی دەسەڵاتی کوردی ترسی ئەوەی ڕەواندەوە لای خۆرئاوا کە بەبێ ترس ئەو هەموو چەکانە ڕادەستی پێشمەرگە بکەن و ئەو هەموو دەوڵەتە بەهێزانە و بڕیاردەرانەی جیهان وەك دەوڵەتێکی سەربەخۆ هەڵسوکەوت بکەن لەگەڵ کوردستانی باشوور.

مونازەرەیەکی سەر شەقام لەگەڵ سەلەفیەکان

لە ١٦ی ئابی ٢٠١٤ـدا، لە کاتی بازاڕکردن، کۆمەڵێك سەلەفی شەرواڵ و دیشداشە کورتم دیت. لەو ساتانەدا کە دنیا هەمووی تووشی شۆك هاتووە، لە دەست ئەو وەحشیگەریەی سەلەفیەکانی داعش، کەچی ئەوان لەسەر شەقامێکی گەورە و ناوداری لەندەن بە کۆڵێك ڕیش و کتێب و نامیلکەوە وەستا بوون، خەریکی ڕاگرتنی خەڵك بوون بۆ ئەوەی بانگەوازیان بکەن بۆ ئیسلام، سەیر لەوەدایە زۆر جار سەرنجم داوە زیاتر خەریکی ڕاگرتنی ئافرەت و کچۆڵەی جوانکیلەن، چونکە دەزانن زۆر لەو کچانە یەکەم زۆر بێ ئاگان لەوەی لە دنیا دەگوزەرێت، دووەم زۆربەیان ماندوو و هیلاکن بە دەست کار و خەوتن ماوەی ئەوەیان نیە شتێك موتابەعە بکەن یان بخوێننەوە لەسەر ئەوەی لە جیهاندا دەگوزەرێت، ئینجا لەبەر سروشتی سۆزداری و عاتیفی ئەو ئافرەتانە و حەزکردن بە ئەنجامدانی گۆڕان لە ژیایاندا، و تاقیکردنەوەی ئەزموونێکی نوێ، لەبەر ختووکەدانی هەستی دایکایەتی و پێکەوەنانی خێزان و ماڵ و مێرد، کە لە خۆرئاوا ئەو دیاردانە زۆر بەرتەسک بوونەتەوە، ئافرەتان خێراتر وەڵامی بانگەوازی دینی سەلەفی دەدەنەوە بە بەراورد لەگەڵ پیاوان، بەتایبەتی ئەگەر بزانین چۆن سەلەفیەت باسی ڕۆڵی ئاڵ و والای ئافرەتی موسڵمانی سەلەفیەت دەکەن، وەك شاژنی ماڵەوە و خزمەتدەکرێت و پیاوەکان لێی بەرپرسیارن و لەسەریانە هەموو پێداویستیەکانی جێبەجێ بکەن، بە مەرجێك ژنەکان زیندە بەماڵ بکرێن، و لە ژیانیاندا دوو جار دەرچن لە ماڵەوە، یەکەمیان لە ماڵی باوکیەوە بۆ ماڵی مێردی، دووەمیان لە ماڵی مێردەوە بە مردوویی بۆ ناو گۆڕ.

منیش کە بەلایان تێپەڕیم خۆم وا نیشاندا کە حەزم لێیە قسەیان لەگەڵ بکەم، بڕواتان بێت چونکە کچ نەبووم وەك لایکەکانی فەیسبووک کە زۆربەی

بۆ کچان دەچێت ئەگەر بنووسن دارا دوو داریشی دی، هیچ مەیلێکی وای نیشان نەدا بۆ ئەوەی خوا هیدایەتم بدات! تا ناچار بووم خۆم گووتم: ئەوە چی دەکەی برادەر دەتوانم بزانم ئەو نامیلکانە چییە؟! گووتی: ئێمە خەڵك بانگ دەکەین بۆ خوا و ئیسلام، تۆ چیت برادەر؟! منیش گووتم: کام ئیسلام، لەو ساتە هەستیارانەی کە هەزاران تاوان و جینۆساید دەکرێت بە ناوی ئیسلام؟!

هەستم کرد تووشی شۆك هات، زانی کچێکی فەقیری بێ زانیاری دەست نەکەوتوە! گووتی ئێمە دژی هەموو جۆرێك کوشتن و بڕینین کە بەناوی ئیسلام دەکرێت، چونکە دژی قورئان و سونەتە.

گووتم لەوە گەڕێ جارێ ئەگەر ئێستا لە دەوڵەتی خیلافەی داعش لە موسڵ یان لە سعودیە و کەنداو کۆمەڵێك بانگخوازی مەسیحی وەك ئێوە لەسەر شەقام بوەستن و بانگی خەڵك بکەن بۆ مەسیحیەت چی دەقەومێت؟! وەڵامی نەدایەوە، گووتم بێگومان دەگیرێن و دوور نیە بشکوژرێن، ئایە تۆ لەگەڵ ئەوەی ئەوانیش ئازادبن لە بانگەوازی کردن بۆ دینی خۆیان وەك ئێوە؟! ئایە تۆ لەگەڵ ئەوەیت ئێوە لێرە نەك ئازادبن لە بیروباوەڕتان، بەڵکو بانگەشەی خەلکیشی بۆ بکەن، کەچی مەسیحی و غەیرە موسڵمانەکان ئازاد نەبن لە بیروباوەڕشیان؟! کەمێك شڵەژا، گووتی ئێمە لە بەریتانیان هەرکەسەی یاسای خۆی هەیە.

کە دەڵێیت: ئێمە دژی هەموو جۆرێك کوشتن و بڕینین کە بەناوی ئیسلام دەکرێت، چونکە دژی قورئان و سونەتە!! چی دەکەیت ئەگەر ئەو کوشتن و بڕینە بە پشت بەستن لەسەر یەکێك لەو دووانە بکرێت؟ گووتی: موستەحیلە قورئان و سونە پاڵپشتیان بکات! گووتم منیش دەڵێم قورئان موستەحیلە

پاڵپشتیان بکات، بەڵام ئەوان تەفسیری تایبەتیان هەیە بۆ قورئان و بەکاری دەهێنن بۆ مەرامی خۆیان، و ئایەتەکانیشی کە باسی قیتال و شەڕ دەکات هەمووی یان بەرگری لە خۆکردنە بەرامبەر دوژمنکاری یانیش بەستراوەتەوە بە هەل ومەرجی ئەو کاتە، بەڵام ئێوە وەك سەلەفیەت هاتوون یەك ئایەتتان گرتوە بە ناوی ئایەتی یان ئایەتەکانی السیف کە بە هۆیەوە هەموو ئایەتەکانی تری لێبوردەیی و یارمەتی خەڵکی غەیرە دین، و بڕیاردانی ئازادی بیروباوەڕ و ڕەتکردنەوەی زۆرەملێ لە سەپاندنی دیندا، نەسخ دەکەنەوە.

گووتی لە کام سورەت هاتووە؟! گووتم: سورەتی التوبة ﴿**فَإِذَا انسَلَخَ الْأَشْهُرُ الْحُرُمُ فَاقْتُلُوا الْمُشْرِكِينَ حَيْثُ وَجَدتُّمُوهُمْ وَخُذُوهُمْ وَاحْصُرُوهُمْ وَاقْعُدُوا لَهُمْ كُلَّ مَرْصَدٍ ۚ فَإِن تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ فَخَلُّوا سَبِيلَهُمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ**﴾ ئایەتی (5) .

(5)جا کاتێک مانگە حەرامەکان بەسەرچوون (کە بریتیە لە: ذوالقعدة، ذوالحجة، محرم، ڕجب) ئەوە هاوەڵگەرانی پەیمان شکێن بکوژن لەهەر کوێ دەستان لێیان گیر بوو، یاخود بەدیل بیانگرن، سنوور دانێن بۆ چالاکیان، هەروەها کەمین و بۆسەیان لە هەموو شوێنێکی لەباردا بۆ دانێن، جا ئەگەر (پێش ئەوەی دەستی ئێوەیان بگاتێ) تەوبەیان کردو وازیان هێنا لەو کارەیان و نوێژیان کردو زەکاتیاندا، ئەوە وازیان لێبهێنن و ڕێیان بۆ چۆڵ بکەن، چونکە بەڕاستی خوا لێخۆشبوو دلۆڤانە (ئەگەر ڕاست بکەن، خۆ ئەگەر بە ڕاستیشیان نەبێت ئێوە حسابی ڕواڵەت بکەن).

﴿قَاتِلُوا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حَتَّىٰ يُعْطُوا الْجِزْيَةَ عَن يَدٍ وَهُمْ صَاغِرُونَ﴾ (29)

(ئەی ئیمانداران) دژی ئەوانەی کە باوەڕی (ڕاست و دروستیان) بەخواو بەرۆژی قیامەت نیە و ئەو شتانەی خواو پێغەمبەرەکەی بەحەرامیان داناوە بەحەرامی نازانن و پەیڕەوی دینی حەق نابن، لەوانەی کە کتێبیان پێدراوە لە (گاورو جوو) بجەنگن، هەتا ئەو کاتەی بەناچاری باج [جزیە و باج جیاوازن!] پێشکەش بەدەوڵەتی ئیسلام دەکەن.

﴿وَقَاتِلُوا الْمُشْرِكِينَ كَافَّةً كَمَا يُقَاتِلُونَكُمْ كَافَّةً ۚ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ﴾ (36)

[دژی موشریکانی (شەڕەنگێز) هەمووتان بجەنگن بە گشتی هەروەکو ئەوان دژی ئێوە دەجەنگن بەگشتی، ئینجا بشزانن کە خوا یارو یاوەری ئەو کەسانەیە کە لێی دەترسن و پارێزکارن.]

هەر بەو بۆنەوە سید قوتب یش بەو هەموو عەقڵ و بلیمەتیەوە پشتگیری لەو چەمکە سەلەفیەتە دەکات و دەربارەی ئەو سورەتە و دەڵێت: "ئەو سورەتە [سورەتی التوبة] ئەحکامی کۆتایی بەخۆوە دەگرێت دەربارەی پەیوەندی ئومەتی ئیسلام بە هەموو ئومەتەکانی تری سەر زەوی !!" هەروەها پێیوایە کە حوکمەکانی ئاشتیخوازی و تەبایی و هودنە کردن کە لە سورەتەکانی تردا هاتوون تەنها ئەحکامی قۆناغین، بەڵام ئایەتی شمشێر و ئایەتەکانی تری سورەتی التوبة بیناغەی [مەنهەجی خودایی بۆ جیهادی ڕەها دادانێت].

کە بەڕای ئەو ئەحکامی نوێی خستە سەر ئەو ئەحکامە قۆناغیانەی پێشوو، گرنگترینیان:" فەرمان کردنە بە جەنگان لە دژی ئەهلی کیتابی لادەران لە دینی خوا، تا سەرانە دەدەن بە ملکەچی..هیچیتر پەیمانی ئاشتی و هودنە یان لێ قبوڵ ناکرێت تەنها لەسەر ئەو بنچینەیەدا نەبێت، بنچینەی دانی جزیە و سەرانە، لەو حالەتەدا مافی پەیماندار [المعاهد] یان بۆ بڕیار دەدرێت، و ئاشتی بەرقەرار دەبیت لە نێوانیان ونێوان موسڵمانان".

گووتم لە قورئان گەڕێ تۆ باوەڕت بە سونەشە وەك قورئان؟! گووتی: قورئان وسونە هەردووکیان وەحین! گووتم باشە لە سونەدا هاتوە کە پێغەمبەر دەڵێت: وجُعِل رزقي تحت ظل رمحي! گووتی کوا ئەو حەدیسە لە کوێ هاتوە تابلێتە سامسۆنگەکەی دەرهێنا بۆ گەڕان بەدوای! گووتم باشە تۆ بڕوات بەو حەدیسە هەیە، گووتی نازانم دەبێت زانایانی حەدیس بڕیار بدەن!!! دوایی گووتی ڕاوەستە برادەرێکی ترت بۆ بانگ دەکەم، ئەوی تری بانگ کرد، کەسێك بوو لە خەڵکی جەزائیر و مەغریب و ئەوانە دەچوو، هەرچەندە گووتی: خەڵکی هیندم! یەکسەر هات گووتی: کێشەی تۆ چیە برادەر لە گەڵ سونە؟! خەڵکی کوێی؟ گووتم عێراق. گووتی تۆ شیعی؟!

گووتم: بەد زەنیت پێت دەڵێ دەبێ شیعی بم، چونکە گووتم عێڕاق! من شیعی نیم و سونی شافیعیم، ڕەخنەشم لە شیعە زیاترە لەسەر سونە! گووتی نابێت هیچ حەدیسێك ڕەتکەیەوە چونکە خوا دەڵێت: ئێمە وەحی دەپارێزین! گووتم: بەڵێ قورئانی مەبەستە. گووتی: تۆ دیارە قورئانی!! هەر حەزی دەکرد بمخاتە چوارچێوەیەکی تۆمەتە ئامادەییەکانی خۆی.

گووتم نەخێر باوەڕم بە حەدیسیش هەیە بەڵام بە هەمووی نا. گووتی چۆن بە هەڵبژاردن و گۆترە نا بێت! گووتم بە گۆترە نیە بەڵکو بە پێوەری قورئان و عەقڵە. گووتی بەس قورئان و سونە هەردووکیان وەحین [ویعلمهم الکتاب و الحکمة] ! هەموو سەلەف و ئیمام شافیعی یش وادەڵێت! گووتم ئەوە تێگەیشتنێکی هەڵەیە لە کتاب و حیکمەت، گوایە حیکمەت بە مانای سونەت دێت، بەر لە شافیعی تاک و تەرا ئەو قسەیە لەناو کەسانیک دەبیسترا، بەڵام شافیعی دامەزرینەری هەقیقی بیرۆکەکە بوو لە الرسالة و بەڵگە بە حەوت ئایات دەهێنیتەوە کە [الکتاب و الحکمة] پێکەوە دەبەستیتەوە! بەڵام نە زمانی عەرەبی دەڵێت حکمة بە مانای سونە دێت، نە قورئانیش پاڵپشتی دەکات چونکە ئەگەر لەو ئایەتە: ﴿**لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْ أَنْفُسِهِمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ**﴾ ١٦٤ ال عمران.

[سوێند بێت بێگومان خوا منەتی ناوەتە سەر ئیمانداران کاتێک پێغەمبەرێکی بۆ ڕەوانە کردوون لە خۆیان ئایەتەکانی ئەویان بەسەردا دەخوێنێتەوە، دڵ و دەروونیان پاک و پوخت دەکاتەوە، هەروەها فێری قورئان و داناییان دەکات، بەڕاستی پێشتر لە گومڕاییەکی ئاشکرادا ڕۆچوو بوون].

ئەگەر لەو ئایەتە [الکتاب و الحکمة] بە مانای قورئان وسونە بێت چونکە وتارەکە ئاڕاستە کراوە بۆ قەومی پێغەمبەر [د.خ] لە ئیمانداران، باشە لەو ئایەتەی کە لەسەر عیسی کوڕی مەریەم قسە دەکات، دەبێت الکتاب ئینجیل بێت، کەچی ناوی الکتاب و الانجیل پێکەوە دێت:[**وَيُعَلِّمُهُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَاةَ وَالْإِنْجِيلَ**]٤٨ ال عمران

ئینجا ئەگەر [الحكمة] ش سونە بێت، کەوابوو حەزرەتی ئیبراهیم و ئیسماعیل پێش هەزاران ساڵ کە ئەو دوعایەیان کردوە:[**رَبَّنَا وَابْعَثْ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِكَ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُزَكِّيهِمْ ۚ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ**] البقرة ١٢٩. مەبەستیان سونە بوو بێت، واتە هەستیان بە گرنگی سونە کردبوو پێش هەزاران ساڵ، کەچی نە پێغەمبەر باسی گرنگیەکەی کردبوو، بەڵکو نەهی کردبووش لە نووسینەوەی ونە هەتا پاش دوو سەد ساڵ لە وەفاتی پێغەمبەریش [د.خ] کەسێکی واش هەستیان بە گرنگیەکەی کردبوو].

ئینجا جارێکی تر "ابن كثير " لە تەفسیرەکەی دەڵێت دەربارەی الكتاب دەڵێت: **الظاهر أن المراد بالكتاب ههنا الكتابة**! وادیارە مەبەسست لە کتاب فێری نووسین کردن بێت! کەچی ئەگەر وتارەکە ئاڕاستەی پێغەمبەر [د.خ] کرابێت ئەوە مەبەستی قورئان دەبێت، دەبێت کە ئاڕاستەی عیسى [د.خ] بکرێت باسی ئینجیل بکات! دەربارەی الحكمة ش دەڵێت: **والحكمة تقدم تفسيرها في سورة البقرة**!! واتە بە مەعنای سونەت دێت، کە هەتا مەسیحیەکانیش نەیانزانیوە حەزرەتی عیسى سونەتی هەبوو بێت.

قورتبیش زیاتر سەرمان لێدەشێوێنت ودەڵێت: قوله تعالى { **ويعلمه الكتاب والحكمة والتوراة والإنجيل**} قال ابن جريج : **الكتاب الكتابة والخط. وقيل : هو كتاب غير التوراة والإنجيل علمه الله عيسى عليه السلام.**

الكتاب یانی نوسین و خەت دێت، هەروەها وتراویشە کتێبێکی ترە غەیری تەورات و ئینجیل خوا حەزرەتی عیسای فێرکردوە!! چ کتێبێك دیارە نهێنی بووە؟

ئینجا سونە و حەدیس دەیان ناسازی تێدایە لەگەڵ قورئان و دەیان وسەدان ناماقوڵیشی تێدایە لەگەڵ عەقڵ! گووتی: دەتوانی یەك نمونەم بۆ

بینی؟ گووتم: حەزدەکەی دە نمونەت بۆ دەهێنم: بۆ پێچەوانەی قورئان حەدیسی مسلم ی کە لە ابو هریرە وەیە، کە دەلێت خوا بوونەوەری بە حەوت ڕۆژ دروست کردوە، کەچی قورئان دەڵێت بە شەش ڕۆژ : ﴿ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ﴾ [الفرقان:59]، حەدیسەکەش دەڵێت:

عن "أبي هريرة" قال أخذ رسول الله صلى الله عليه وسلم بيدي فقال خلق الله عز وجل التربة يوم السبت وخلق فيها الجبال يوم الأحد وخلق الشجر يوم الاثنين وخلق المكروه يوم الثلاثاء وخلق النور يوم الأربعاء وبث فيها الدواب يوم الخميس وخلق آدم عليه السلام بعد العصر من يوم الجمعة في آخر الخلق في آخر ساعة من ساعات الجمعة فيما بين العصر إلى الليل.

وەك نمونەی ناماقوڵیش حەدیسی البخاری یە، دەربارەی زیناکردنی مەیمونێکی محصنی خاوەن مێردێکی پیر لەگەڵ مەیمونێکی تری جاحێل، و پاش زانینی مێردە پیرەکەی، گەلی مەیمونان کۆ دەکاتەوە وهەردووکیان بەردباران دەکەن وبە سزای خوا و گەلیان و عمرو بن میمون یش کە سەحابیە دەڵێت لەگەڵ ئەوان ڕەجمم کرد.

[حدثنا نعيم بن حماد حدثنا هشيم عن حصين عن عمرو بن ميمون قال ثم رأيت في الجاهلية قردة اجتمع عليها قردة قد زنت فرجموها فرجمتها معهم.] صحيح البخاري

گووتی: برادەر ئەوە زانایانی فەرمودە بڕیار دەدەن کە ناسازن لەگەڵ قورئان یان نا، یان ماقوڵن یا نا! دوایی ئێمە خەریکی دەعوەین بۆ ئیسلام ئێمە کات و

توانای ئەو گفتوگۆیانەمان نیە!! گووتم: ئەی نابێت جارێ خۆت بە تەواوی لە دینەکەت تێبگەیت ئینجا داوای خەڵك بکەیت بۆ هاتنە ناو ئیسلام؟!

هەر وەك ڕاکردن ڕایان کرد، ئەوەی پێی دڵخۆش بووم گەنجێکی تەمەن بچوکیان لەگەڵ بوو، زۆر بە شەوقەوە دەیڕوانیە من و گوێی بۆ قسەکانم گرتبوو، دەتگۆت بە دوای حەلی پرسیارێك دەگەڕا ونزیك ببوەوە لە چارەسەرکردن! کاک یوسفی کوڕم چەند وێنەیەکی مونازەرەکەی گرت، ولەگەڵ ئەو نووسینە بڵاوی دەکەینەوە.

تەکفیری و سەربڕەکان باسی ئیغتیالات دەکەن لەلای موعتەزیلە

له وتارێکدا وەڵامی "سەرباز محمد"مان دابووەوە، دەربارەی ئازادی دەربڕینی بیروڕا، کە لەوە گاڵتەجاڕیتر نییە سەلەفیەکی دەقپەرست کە ئامادەیە لە پێناو بچوکترین جیاوازی هەزارەها کەس تەکفیر بکەن وسەر ببەڕێنن وەك چۆن [سەلەفی ساڵحیان] وایان کردوە، کەچی هەر ئەو مەخلوقە کە عەقڵی تەسلیمی مێژوو کردوە، ئەو هەموو خوێن وملپەڕێنانەی سەردەستی پێشینانی نابینێت ودێت وباسی (ئیغتیالات) لای موعتەزیلە دەکات!! ودەڵێت: "مێژوی موعتەزیلە مێژوێکی خوێناویە لەگۆشە تاریکەکان خەریکی تەکفیر و تەفسیقی موسلمانان بوینە و بەتایبەتی ئەهلی سونە و جەماعەت کە زۆر جار لە کتێبەکانییان بەناوی ئەهلی حەدیس ناو براون".

ئەو برادەرە باش هاوسەنگی تێك چوە دەزانێت خەڵک لە سەرتاسەری دنیا خەریکن بە ئاگادێنەوە لەو دڕندایەتیە دینی ومەزهەبیەی سەلەفیەتی سعودی بڵاوی دەکاتەوە، بەپێی پیلانێکی تۆکمە لەلایەن چەند وڵاتێکی کەنداو وبە پاڵپشتی زلهێزەکان بۆ ئەوەی جیهانی ئیسلام نوقمی شەڕی تایفی ومەزهەبی بێت، کەچی هێشتا کاکی عەقید پێیوایە: " .لەگەل ئەو پیلانە ئیقلیمیەی لەئارادایە بۆ شێواندنی مەنهەجی ئەهلی سونە و جەماعە هەندێك فەرخە مارکسی و قەلەمی هەرزەکار رویان کرۆتە ئاسمانی ساف و بێگەردی شیخی ئیسلام ئیبن تەیمیە و ئاسمانی پاکی سەلەفی صالح.." فەرخە مارکسی".

پیلانی چی، پیلانی هەقیقی لە بڵاوکردنەوەی ئەو سەلەفیەتە درندەیە و ئیسلام شێوێنەرەدایە، کە ئەو بودجەیەی لە بڵاوکردنەوەی ئەو فیکرە

فاشیزمەی بەناوی سەلەفیەتەوە خەرج دەکرێت، هیندە گەورەیە دەکرا جیهانی ئیسلامی پێ بکرایە بەهەشتێکی زانست ومەعریفەت.

لە وتاری پێشوو باسی تەحەدای کاک ژیوار مودەریس مان بۆی کرد بۆ مونازەرە، کەچی سەرەڕای ڕاکردنیشی لەو ڕووبەڕوو بوونەوەیە ئاماژە بە کاک ژیوار دەکات بە [فەرخە مارکسی] ئەگەر هێندە ئیستیهانە بە گەنجێکی پڕ لە توانا و داهێنانی وەك کاک ژیوار دەکەیت، فەرموو وەرە بۆ مونازەرە کردنی بزانە ئەو پڕوپوچانەی مێشکت لە ماوەیەکی کەم بۆ بەتاڵ دەکاتەوە یان نا، ئینجا چونکە کەسێکی لاسایکەرەوەی سەلەفیەکانە هەتا جنێو و تانە و تەشەرەکانیشیان بەکار دەهێنێت، چونکە زاراوەی [فەرخە مارکسی] لە علي الحلبي وەرگرتوە لە کتێبێکی بەناوی: العقلانيون الجدد افراخ المعتزلة، دوایی باسی دزینەکانی خودی علي الحلبي ناکەین، ئەوە بابەتێکی ترە. یان چاو لە ئیبن تەیمیە دەکات کە ناو لە ئەشعەریەکان دەنێت: مخانيث المعتزلة، چۆن لاسایی ناکاتەوە هەتا لە شتە پڕوپوچەکانی لە کاتێکدا ئەو پێیوایە خۆشەویستی ئیبن تەیمیە دینە وئەوەی خۆشی ناوێت دینی نیە.

لە کوردیەکی سەقەتدا دەڵێت: "دەلین کوشتن و برین لە ئەدەبیاتی (ئیبن تەیمیەیە) رەزاو رەحمەتی خوا لەو ئیمامە بەرزە" کەوابوو گومان دەخاتە ئەو هەقیقەتەی کە ئەدەبیاتی ئیبن تەیمیە کوشتن وبڕینی تێدایە، ودەڵێت " کێشەی ئەو چەشنە قەلەمە هەرزەکارە نەخوێندنەوەیە"!! سەیر لەوەدایە ئێمە پێش خوێندنەوەی ئیبن تەیمیە وامان دەزانی خوا لەو شێخی ئیسلامتری خەلق نەکردوە، بەڵام کە خوێندمانەوە دوور لە بانگەشەی چەواشەکارانەی پڕوپاگەندەی سەلەفیەت زانیمان کە ئەو پیاوە چ تەکفیریەک و چ

موحەریزکەرێکە لەسەر توندوتیژی وخوێن ڕشتنی موخالیفانی لەسەر بچوکترین هۆ، بۆ نمونە لەسەر گۆرانی بیستن.

وەك لە پۆستێکی کاك ژیواردا هاتوە: "پێدەچێ مەسەلەی تەکفیر و خوێن حەڵاڵکردن لەلای ئیبن تەیمیە وەك ئاو خواردنەوە بێ!. دەقێکتان بۆ نەقڵ دەکەم لە حوکمی باسێکی سادە و ساکار کە خۆی ناکۆکی لەسەرە، لەبارەی "گۆرانی" دەڵێ: "بیسەری گۆرانی و بەزم و ڕەزم گەر کافریش نەبێ ئەوا هیچ گومانی تێدا نییە فاسقە" (الفتوی الحمویة ٣١٧). "

هەر ئیبن تەیمیە دەڵێت:" **والداعي إلى البدعة مستحق العقوبة باتفاق المسلمين، وعقوبته تكون تارة بالقتل، وتارة بما دونه، كما قتل (السلف) جهم بن صفوان، والجعد بن درهم، وغيلان القدري، وغيرهم**". (مجموع الفتاوى / كتاب الفقه باب الشهادات 35: 414)

"بانگەوازکار بۆ بیدعە موستەهەقی سزادانە بەکۆدەنگی موسڵمانان، سزاکەشی هەندێك جار بە کوشتن دەبێت، هەندێك جاریش لە کوشتن کەمتر" وەك چۆن [سەلەفەکان] جهم بن صفوان، والجعد بن درهم، غيلان القدري، غەیری ئەوانیشیان کوشت.

لە دەقێکی تردا ئیبن تەیمیە قسەیەکی ترسناکی لە ابن خزيمة وە گواستۆتەوە بە پشتگیریەوە، کە فەتوای قەتل وفرێدانە جەستەی کوژراوەکە بۆ سەرزبڵدان دەدات، ودەڵێت: **من لم يقل إن الله فوق سماواته على عرشه بائن من خلقه وجب أن يستتاب ، فإن تاب و إلا ضربت عنقه ، ثم_ألقي على مزبلة لئلا يتأذى بنتن ريحه أهل القبلة** ! - الفتاوى الحموية -167 / والكلام لابن خزيمة نقله ابن تيمية مُقراً .

"ئەوەی نەڵێت خوا لە ئاسماندا لەسەر عەرشەکەیەتی و جیایە لە خەڵکەکەی، پێویستە تۆبەی پێبکرێت، ئەگەر تۆبەی کرد چاکە، دەنا دەبێت لە ملی بدرێت، وئینجا فرێدرێتە سەر زبڵدان، تا ئەهلی قیبلە [واتە سەلەفیەکان] ئەزیەت نەخۆن بە بۆنی بۆگەنی جەستەی".

ئەگەر سەلەفیەتی جیهادی وداعشیەکان و قاعیدە بەس ئەو فەتوایە جێبەجێکەن دەبێت ٩٠% ئۆمەتی ئیسلام بکوژن ولاشەکانیان فڕێدەنە سەر زبڵدان.

ئایە خۆشەویستی ئیبن تەیمیە لەدینە

ئەوە قسەکانی ئیبن تەیمیەیە کاکی خوێندەوار، لەوەش خراپتری هەیە، کەچی چونکە ئیبن تەیمیە و محمد ابن عبد الوهاب پێکهێنەری عەقڵیتی سەلەفیەتی هاوچەرخ وکۆنن، عەقید سەرباز دەڵێت: " ..ئەی خوای گەورە ... من ئەو ئیمامەم لەخۆم خۆشتر دەوێ و پێشم وایە خۆشەویستی ئەو پیاوە لەدینە .... رەزاو رەحمەتی خوا لەگیانی پاکی شەیخی ئیسلام (ئیبن تەیمیە)"!!! خۆشت دەوێ کێشەی خۆتە بەڵام خۆشەویستی ئەو مڵۆزمە توندوتیژە ودەمەوەر ودەمەویە دەکەیتە دین ئەوە قسەیەکی قۆڕ وبێ بنەمایە، وەك دارکاریەکەی بشار بن بردی شاعیر دەچێت، کە بابەتی ئەو وتارەیە، کاتێ دارکاریان دەکرد، کەسانێکی بێ عەقڵ لەوێ بوون دەیانگووت کورە ئەو پیاوە هێندە زەندیقە کە قامچی لێدەدەن لە جیاتی الحمدلله دەڵێت: ئاخ و دەڵێت ئۆف!! بەشاریش گوتی: هەی تیاچن بۆ من چێشتی تیکوشە و[تەشریب] دەخۆم تا حەمدی خوای لەسەر بکەم.

سەرەڕای ئەو هەموو خوێنڕێژیه و سەرک پەڕاندن وتەکفیرکردنە خۆشەویستی ئین تەیمیە دەبێتە دین، سەرەڕای ئەو هەموو وێرانکاریە نامرۆییەش ئەو برادەرە دەڵێت موعتەزیلە ئیغتیالات دەکەن وخوێنڕێژ بوونە لە مێژوودا! پاش ئەوەی بۆمان پوچەڵ کردەوە کە هەتا میحنەی خەڵقکردنی قورئان بە دەستی موعتەزیلەوە کرابێت، ئەمجارەیان کاکی عەقید گەڕاوە بەناو ئەو مێژووە دوور ودرێژەی ئیسلامدا دەقێکی دۆزیوەتەوە لە کتێبێکی جاحظ، کە ئەوان ئەو سەرچاوە موعتەزیلیانە هەر بە سەرچاوەش نازانن، یەکەم لەبەر موعتەزیلیەتی جاحظ ودووەم لەبەر ئیعتبار دانەنان بۆ ئەو جۆرە کتێبە ئەدەبیانەی کە زۆرجار لە نوسینەکانیان ئاماژەیان پێدەکەن بە گاڵتەجاریەوە، وەک الاغاني و الف لیلة ولیلة وکتێبی تر، کە گومانیان لێدەکەن وەك سەرچاوەی ڕاستی هەواڵ نەقل کردن.

دەقەکە قسەیەکی واصل بن عطاء لەسەر شاعیرێکی بەناوبانگ بە شیعری داشۆڕی وهیجا باس دەکات، گوایە پاش گوێ لێبوونی شیعرێکی یاخی بشار دەڵێت: " .**اما لهذا الملحد الاعمى المشنف المتكنى بابي معاذ من يقتله؟ اما والله لولا ان الغيلة سجية من سجايا الغالية لبعثت اليه من يبعج بطنه على مضجعه ويقتله في جوف منزله** ..سەرچاوە (البيان والتبين) لاپەرە ٢٤.

"کەس نیە ئەو گوارە لەگوێیە نابینا مولیحدە ناسراو بە باوکی موعاز بکوژێ ...ورگی هەڵزرێ (....ئەوەی کەسەیرە کوشتن و تۆقاندن بەردەوام پیشەی ئەهلی بیدەع بوە ئەو قەڵەمە چلکنانە هاتون هەرچی تاوانە دەیدەنە پاڵ ئەلی سونەو جەماعەت بەتایبەتی شەیخی ئیسلام (ئیبن تەیمیە)!" وەك بڵێی ئیبن تەیمیە پەیامهەڵگری ئاشتی بوو بێت.

ئەو كابرايە زۆر نا ئەمينانە گرنگترين بەشى ئەو قسەيەى وەرنەگێڕاوە كە دەڵێت: [**اما والله لولا ان الغيلة سجية من سجايا الغالية لبعثت اليه من يبعج بطنه**]، واتە [قەسەم بەخوا ئەگەر غەدركوژى ئاكارى توندڕەو وغولاتەكان نەبوايە كەسێكم بۆى دەنارد ورگى هەڵدڕى] چونكە ئەگەر قسەكەشى كردبێت، سەرەڕاى هەموو هەڵەيەكيش كە لە شيعرەكەى داهاتوە، كە دەڵێت:

إبليسُ أفضلُ من أبيكم آدم * فتبينوا يا معشر الفجار**

[ئيبليس لە اوكە ئادەمتان باشترە،،،تێبگەن گەلى فاجيران]

النارُ عنصره وآدم طينة * والطين لا يسمو سمو النارِ**

[ئاگر توخميەتى وئادەم لە قوڕە،،، قوڕيش ناگاتە ئاستى ئاگر]

الأرضُ مظلمةٌ والنارُ مشرقةٌ * والنارُ معبودةٌ مذ كانت النار**

[زەوى تاريكە وئاگر ڕووناكى،،، ئاگر پەرستراوە لەوەتى هەيە]

سەرەتا هەر لە ناونيشانى وتارەكەوە خوێنەر فريو دەدات ودەيەوێت بڵێ باسى [ئيغتيالات لاى موعتەزيلە] دەكات وڕوداوێك دەگێڕێتەوە كە كەسێك دەكوژرێت بە دەستى موعتەزيلەكان، بەڵام ناوەرۆكى ڕوداوەكە بە فەرزى ڕاستى جيرۆكەكە بە تەواوى پێچەوانەى ناونيشانەكەيە.

سەرەڕای ئەو شیعرەی بشار بن برد کە هەموو پیچەوانەی چەمکەکانی قورئانە، هێشتا واسڵی کوڕی عەتا بە دروستی نەزانیوە بەشاری کوڕی برد بکوژرێت.

هێشتا کاکی عەقید ئەو ناونیشانە گەورەیە [ئیغتیالات لای موعتەزیلە] دەنووسێت، کە هەموو باسەکە هەڵچونێکی عاتییفی واسڵی کوڕی عەتایە، ئەگەر چیرۆکەکە ڕاستیش بێت تەکفیرێکی فەردیە لە تاقە کەسێك دەرچوە لەناو موعتەزیلە ، دەکرێت ئەوە گشتگیر بکرێت بەسەر هەموو موعتەزیلە؟ موعتەزیلە کەی تەقدیسی تاکیان کردوە؟ کەی شێخ الاسلام یان لەناودا بوە، ئەوان تەنها هاوڕان لەسەر ئسوڵەکان، لەوەبەدەر جیاوازن لە بیروڕاکانیان، کە ئەوەش بەڵگەیە لەسەر ئازادی بیروڕا وڕەنگاڵەیی فیکری.

ئینجا ئەو تەکفیرە فەردیە بەراورد دەکریت لەگە ل تەکفیرە ئیجماعیەکانی شیخ الاسلامی سەلەفیەکان ئیبن تەیمیە؟! تەکفیرەکانی زانا سەلەفیەکان لە هەموو سەرچاوە سەرەکیەکاندا هاتوە، نەك وەك ئەو چیرۆکە ی جاحظ نەقلی کردوە بەبێ سەنەد، ەك کەسێکی ئیخباری کە زیاتر بایەخی بە بەهای ئەدەبی دەدا زیاتر لە بەها زانستیەکەی، وەك محمد عمارة لە کتێبی [**الاسلام وفلسفة الحكم**] دەڵێت: جاحز هەموو شتێکی دەگێڕایەوە وبایەخی بۆ جوانکاری چیرۆکەکە بوو نەك ڕاستی چیرۆکەکە، و هەتا ابن الخیاط المعتزلی یش ڕەخنە لە جاحز دەگرێت لە کتێبی الانتصار لە بە هەڵە گێڕانەوەی دەربارەی موعتەزیلەکان وەك النظام.

لەسەر هەواڵێکی وا ئەدەبی و بێ سەنەد وفەردی دەڵێت: ئەوەی کەسەیرە کوشتن و تۆقاندن بەردەوام پیشەی ئەهلی بیدەع بوە!! کەچی ئەو هەموو کتیبە

عەقایدیەی ابن حنبل وابن تیمیه وابن عبدالوهاب فەرامۆش دەكات كە پڕاوپڕن لە تەكفیر وتەفسیق وفەتوای خوێن ڕشتن، كە لە كتێبە موعتەبەرەكانی سەلەفیەت دا هاتوە! دەقەكانی ئیبن تەیمیە لە تەكفیركردنی گشت موسڵمانان فەرامۆش دەكات، كە لە ژێر ناوی جەهمیە، كە دیارە مەبەستیشی لەو جەهمیەیە ئەشعەری و ماتوریدیەكان بوو كە تا ئەمڕۆش زیاتر لە ٨٠ – ٩٠% موسڵمانان پێكدەهێنێت، وەك خۆی لە زۆر شوێندا ئاماژەیان پیدەكات.

هەر لەسەر ئەو بشار بن بردە دەیان ماڵپەڕی سەلەفی بە امام الزندقة وەسفی دەكەن و ئیمامە سەلەفیەكان خراپتر باسی دەكەن، وەک الإمام عبد القاهر البغدادي(ت 429هـ) ئەوەی خراپە دەربارەی دەڵێت لە (الفرق بين الفرق).

ئیسلام تەنها بتی عیبادەتی شکاندوە نەك پەیکەری میللەتان

لە مەسەلەی شکاندنی پەیکەرە مێژوویەکانیش ئیسلام بە هەموو خەلافەتەکانیەوە سەدان وڵاتی کەوتۆتە ژێر دەست کە بە هەزارەها پەیکەری ئاشکراو وبزری تێدابووە:

١- هەر لە سەردەمی پێغەمبەر [د.خ] عائیشە یاری بە پەیکەری ئەسپی باڵدار کردوە لەبەرچاوی پیغەمبەر [د.خ]، جارێکیان کوتاڵێکی وینەداری پەیکەری هەڵواسیوە پێغەمبەر بەس پیی گووتوە لەبەر جاوم لایدە لە کاتی نوێژ چاوم پییان دەکەویت نارەحەتم دەکات، دوایی هەر ئەو کوتاڵەی کردۆتە سەرین پێغەمبەر [د.خ] بەکاری هێناوە.

٢ -قورئان باسی دروستکردنی پەیکەرەکان بۆ سولەیمان پیغەمبەر دەکات وەك نیعمەتێک: ﴿ **يَعْمَلُونَ لَهُ مَا يَشَاءُ مِنْ مَحَارِيبَ وَتَمَاثِيلَ وَجِفَانٍ كَالْجَوَابِ وَقُدُورٍ رَاسِيَاتٍ اعْمَلُوا آلَ دَاوُودَ شُكْرًا وَقَلِيلٌ مِنْ عِبَادِيَ الشَّكُورُ** ﴾ (سورة سبأ 13)

میحراب و کۆشك وپەیکەری بۆ دروست دەکەن.... هەموو موفەسەیرەکان لە کۆن و نوێکان دەڵێن پەیکەری مسی وشوشەیان بۆ دروست دەکەد بۆ ڕازاندنەوە وجوانی کۆشکەکەی سولەیمان پێغەمبەر.

٣ -ئەوەی دەڵێت ئەبو هۆل داپۆشراوبوو بە لمی بیابان ڕاست نییە، چەندین مێژوونووسی ئیسلام ئاماژەیان بۆ بوونی ئەبو هۆل کردوە. وەکو:

التجيبي السبتي كه له [٧٣٠ هـ] كۆچی كردوه، و هەروەها ابن الفضل العمري [٧٤٩ هـ] و المقريزی [٨٤٩هـ]، يەكەميان له كتێبی (مستفاد الرحلة والاغتراب) له ژێر ناونيشانی [ئەبو هۆل] دەڵێت: "له نزيك ئەو سء ئەهرامەدا وێنەی سەرێک هەيه له بەرد داتاشراوە زۆر مەزنه لەسەر شێوەی سەری مرۆڤ، بەڵام زۆرگەورەيه، وەك پەرستگايەكی گەورە وايه"..

٤ -مەقريزی دەڵێت له ساڵی [٧٨٠هـ] كابرايەكی سۆفی ويستی پەيكەری ئەبو هۆل بشكێنيت، تەنها توانی ڕوخساری تێك بدات! يانی تەفكيری داعشی له لەناوبردنی پەيكەرەكان زۆر درەنگ دەستی پێكردوە.

ئەگەر ئەوەش گووتمان ڕاسته ئەبوهۆل به لم داپۆشرابوو، ئەی خۆ موسلمانان له سەردەمی حەزرەتی عوسمان گەيشتنه ئەفغانستان، تيمسالی بۆزا بەقەد چيايەك بوو، جگه له بوونی هەزارەها تيمسالی بچوكتر هيجيان نەشكاند، ئەو تيمسالەی بۆزا نه لم دايدەپۆشيت، نه هێندە بچوكه تازە بدۆزريتەوە!

- ئەی موسڵمانان هەزارەها تيمسالی بۆزا و خوداوندەكانيان بۆ نەشكاند له هيندستان كه هەمووی كەوته ژێر حوكمی ئيسلامی؟
- ئەی ئەی موسڵمانان هەزارەها تيمسال و پەيكەر و شوێنەواری ڕۆمانيان بۆ نەڕوخاد له جەزيرەی سەقەليه؟!
- ئەی يۆنان خۆ كەوته ژێر حوكمی دەوڵەتی عوسمانی بۆ هەزارەها شوێنەوار و پەيكەری گريكيان لەناو نەبرد؟!

هەندێك كەس به دوای بەڵگە دەگەڕێن بۆ داعشاندنی هەموو ئيسلام، زۆر بليمەتانه پشتگيری له تێزەكانی داعش دەكەن له يەكسان كردنی كارە دزێو ونا

مرۆیی و ناشارستانەکانیان بە ئیسلام، ئەوەش گەورەترین خزمەتە بە داعش، جونکە ئەگەر راست بیت داعش یەکسان بیت بە ئیسلام دەبێت دژایەتی هەموو موسڵمانێك بکەین بە دایک وباوک و برا وخوشکەکانیشمانەوە، ئەوەش کرۆکی داعشیەتە!

ناوەڕۆك

پێشەکی

دەروازە

داعشیەکان کافرن بە خوا چونکە کافرن بە سورەتی ئادەمیزاد

چەند نمونەیەك لە وتاری داعشیەکان:

نامیلکەی چۆنیەتی ڕەفتارکردن لەگەڵ کەنیزەکانی داعش

جیهاد - ئەنتیبایۆتیکی بەکتریای هەلگواوەکانە

بەڵگەی سەربڕین لە سونەدا

ئەگەر سەلەفی سالح کردبێتیان بۆ ئێمە نەیکەین؟

لە چەواشەکاریەکانی دکتۆر عەبدلواحیدی سەلەفی

- ئینگلیزی زمانی بێ ئەخلاقیە و عەرەبی زمانی ئەخلاقە
- منداڵان فێری شەڕ و شۆڕی غەزاکان کەن وەك قورئان

سنورێك بۆ مەلا و بانگخوازە داعشیەکان دابنێن

- کەس بەبێ حیجابی کافر نابێت، ناشارستانی
- ئەگەر مەلا شارستێنی و تاریێژی میانڕەو بێت باشترە و تاردان قەدەغە بکرێت
- زنجیرەی تۆقێنەرەکان
- مەلاکانی کوردستان و چیرۆکە سەرەڕۆکانی نیقاب و حیجاب
- حیجاب یەکەمینی یەکەمەکانە

ئیسلام وەك ئاینێکی جەنگاوەر

بەشی یەکەم

- ئیسلام وەك ئاینێكی جەنگاوەر
- عیادەت یارییە لەچاو جیهاد
- ڕوحی جەنگاوەری لەقوڕئاندا

ئیسلام وەك ئاینێكی جەنگاوەر

بەشی دووەم

- ڕوحی جەنگاوەری لەسونەتدا
- غەزوەی بەنی قورەیزە
- ڕوحی جەنگاوەری لەلای زانایانی ئومەت

ئیسلام وەك ئاینێكی جەنگاوەر

بەشی سێیەم

- كاریگەری ڕوحی جەنگاوەری ئیسلام بەسەر داعشیەكان و موسڵماندا بەگشتی
- لەكوێی ئەو باسەدا دەگەینە ئەو دەرەنجامانە

ئیسلام وەك ئاینێكی جەنگاوەر

بەشی چوارەم

- ئیسلام وەك ئاینێكی جەنگاوەر
- بەمەرجەلی ڕوانینە بەشێك لەدەقەكان
- خوێندنەوەی ئایەتەكان لەسیاقی گشتی خۆیدا
- پێشخستنی بەرژەوەندی [المصلحة] بەسەر هەموو بەڵگەكانیتری تەشریع

ئیسلام وەك ئاینێكی جەنگاوەر

بەشی پێنجەم

- نەسخی زەمەنی

چۆن کوردی زگاری دەبێت لە ژێرکاریگەری فۆرمی عەرەبی بۆئیسلام

بەشی شەشەم

- چۆن کوردی زگاری دەبێت لە ژێرکاریگەری فۆرمی عەرەبی بۆئیسلام
  - داعش پەروەردەی باوکانی سەلەفیەتن
  - جاشی داعش بەهەزاران جۆخین لە جاشی بەعس ترسناکترە
- میلیشیاتە شیعیەکان کێشەیەکی گەورەیە لەوانەیە کورد راکێشێت بۆ شەڕێکی تایفی ڕەنگ
  - ئامۆژگاری نامەیەك بۆ مامۆستا کرێکار لە عەبدێکی فەقیروزەئیلەوە
  - سەرنجەکانم لەسەر چاوپێکەوتنەکەی مامۆستا کرێکار لەگەڵ جەزیرە
  - کەس چاوەڕێی فەتوای مەلا کرێکار ناکات تا پێیان بڵێ داعش چین

درێژەپێدەری داعشیەت کێن، بۆ دروست دەبن

بەشی حەفتەم

درێژەپێدەری داعشیەت کێن، بۆ دروست دەبن

- سعودیە وەک کارخانەی سەرەکی داعشیەت
- دەسەڵاتی کوردی دایەنی کۆرپەی داعشیەتە
- ترسنۆکی ڕۆشنبیرە ئیسلامیە میانرەوەکان داعش دروست دەکات
- بێ هەڵوێستی حزبە ئیسلامیە میانرەوەکان داعشیەت دروست دەکات
  - پاشەکشەی میانرەوان لە بەرامبەر رەوتاری توندرەوی داعشی

ترسی دینداری مناڵەکانمان

داعش و بەعس لە یەك سەرچاوە دەرکەوتوون

دلشاد کەلاری وەك قسەکەرێك بەناوی داعش دەدوێت

لە شوێنی داعشدا

ئەگەر کوردستان سێکیولار و دیموکرات نەبا؛ هەڵوێستی خۆرئاوا چۆن دەبوو

مونازەرەیەکی سەرشەقام لەگەڵ سەلەفیەکان

تەکفیری وسەربڕەکان باسی ئیغتیالات دەکەن لەلای موعتەزیلە

ئایە خۆشەویستی ئیبن تەیمیە لەدینە

ئیسلام تەنهابتی عیبادەتی شکاندو وەنەك پەیکەری میللەتان

محەمەد هەریری

* محەمەد یوسف مەحمود، لە ساڵی ١٩٦٦ لە هەولێر دایكبووە. لە بواری نوسیندا بە "محەمەد هەریری" ناودێر كراوە. كۆلیژی ئادابی بەشی ئینگلیزی لەزانكوی سەلاحەدین تەواو كردوەو، لە ساڵی ٢٠٠٦ لە وڵاتی بەریتانیا ماستەری لە لە وەرگێڕانی زمانی ئینگلیزی بەدەست هێناوە.

* لە كۆتایی هەشتاكانەوە دەنوسێت لەسەر بابەتی سیاسی و دینی و فیكری و كۆمەڵایەتی.

* لەساڵی ١٩٩٥ كۆچی هەندەرانی كردوەو لە بەریتانیا نیشتەجێ بووە. سەرنوسەری روژنامەیەكی كوردی و گوڤارێكی عەرەبی بووە، بە كوردی و عەرەبی و جاروبار ئینگلیزیش دەنووسێت.

بە بەردەوامە لەنوسین لە رۆژنامەو ماڵپەرە كوردی و عەرەبیەكان، وەك نوسەرێكی كوردی سەربەخۆ خاوەن رای تایبەتی خۆیەتی لەسەر زۆربەی ئەو كێشانەی لە گۆڕەپانی كوردستان و جیهانی ئیسلامیدا روو دەدات.

* سەرەكیترین بواری نووسینی دەربارەی توندڕەوی دینییە لە كوردستان و جیهانی ئیسلامیدا بە گشتی، لەو بوارەدا سەدان وتاری بڵاوكراوەی هەیە. توندڕەوی دینی بە تایبەتی سەلەفیزم بە هەموو فۆرمەكانیەوە. بەڕای نووسەر خوێندنەوەیەك و فكرێكی نامۆیە بە سروشتی دینداری كوردی، ڕاستە لە كۆنەوە كەمێك چەمكەكانی لە ڕێگای مەزهەبی شافیعیەوە هاتۆتە ناو كورد، بەڵام وەك ئەو لێشاوە

سەلەفیەتە نەبووە کە جێگای مەترسی جیدی بێت لەسەر ڕووحیەتی دینداری کوردی. نووسەر پێی وایە دەبێت کورد ڕزگاری بێت لە هەموو فۆرمە ئیسلامە نامۆکانی عەرەبی و غەیری عەرەبی، خاوەن دیدو خوێندنەوەو فۆرمی تایبەتی خۆی بێت.

* هەروەها لە بواری ڕەخنەی سیاسیش دەنووسێت، بە تایبەتی لەسەر ئەزموونی دەسەڵاتی کوردی. نوسەر خەبات لە پێناو بەرقەرابوونی دیموکراتیەت و مافەکانی مرۆڤ لە کوردستانی باشووردا دەکات، کە پێی وایە هەنگاوێك لە پێش بەشەکانی تری کوردستانە ودەبێت خەباتیشی جیاواز بێت لە بەشەکانیتر. لە کاتێکدا بەشەکانیتر هێشتا لە قۆناغی خەباتی ڕزگاریخوازیدان، کوردستانی باشوور تا رادەیەکی زۆر ئەو قۆناغەی تێپەڕاندوە.

لەسەر ئاستی گشتی جیهانی ئیسلامی هۆکارێکی زۆر هەن کە بەشداری دەکەن لە پیشەسازی داعش و داعشیەت، ئەگەرچی خۆشیان وەك دژی داعشیەت نیشان بدەن، چەندین بەرنامەی میدیایی و حکومییان هەبێت بە ناوی جەنگان لە دژی توندڕەوی و تیرۆریزم.

محەمەد هەریری

ستاندەر STANDARD

www.skurd.net
info@skurd.net